

Uchwała Nr 349/2010
Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 02 czerwca 2010 r.

w sprawie: zaopiniowania projektu aktualizowanego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2016” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016”

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 7 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.), Zarząd Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim uchwala, co następuje:

§ 1

Projekt aktualizowanego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016” opiniuje się pozytywnie z uwagami, których treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

inż. Zbigniew Piórkowski

Uzasadnienie

Wójt Gminy Stegna pismem z dnia 01.02.2010 r. znak: OŚR 7620/02/2010 (data wpływu: 12.05.2010 r.) zwrócił się do Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim o wydanie opinii w sprawie aktualizowanego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2016”.

Przedstawione projekty dokumentów powinny być zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz Powiatowym Programem Ochrony Środowiska i Planem Gospodarki Odpadami. Po analizie przedmiotowych dokumentów stwierdzono, że są one zgodne z powyższymi aktami. W tekście występują nieznaczne uchybienia, które zostały wskazane w załączniku do niniejszej uchwały.

W związku z powyższym projekt uzyskał ocenę pozytywną.

*Załącznik do Uchwały Nr 349/2010
Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 02 czerwca 2010 r.*

Uwagi Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim do projektu aktualizowanego:

- I. „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016”:
 1. W przedstawionym dokumencie brakuje celów długoterminowych zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
 2. Z części VI należy wyodrębnić oddzielny rozdział „Harmonogram zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2010 – 2016”;
 3. W części VII błędnie opisano Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, w którym powinny być zdefiniowane cztery osie priorytetowe: Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego; Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich; Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej; Oś 4: Leader;
 4. Uwagi szczegółowe:
 - Str. 5: należy określić źródło i rok, z którego pochodzą dane zamieszczone w Tabeli 1;
 - Str. 6 i 11: przy sformułowaniu okopowych należy dopisać słowo „roślin”;
 - Str. 12: występuje nieścisłość w ilości pomników przyrody z Tabelą 2 na str. 9;
 - Str. 44: informacje zawarte w Tabeli 5 są niezgodne z Powiatowym Programem Ochrony Środowiska. Tytuł tabeli wskazuje na dane o Gminie, natomiast treść świadczy, że dotyczą powiatu.
- II. „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013 – 2016”:
 1. W rozdziale 7 w punkcie 7.2 zapis dotyczący wspomagania finansowego przedsięwzięć związanych z rozbiórką eternitowych pokryć dachowych z gminnego funduszu ochrony środowiska jest nieaktualny z uwagi na zmianę z dniem 1 stycznia 2010 r. ustawy Prawo ochrony środowiska;
 2. Uwagi szczegółowe:
 - Str. 4 pkt 1.1: błędnie informuje, że akty prawne i materiał źródłowy zostały wymienione w rozdziale 10, powinno być w rozdziale 13;
 - Str. 4 pkt 1.3: powinno być hydrogeologicznych i hydrologicznych;
 - Str. 9: w tekście występuje nieścisłość z aktualizowanym Gminnym Programem Ochrony Środowiska w ilości mieszkańców miejscowości Stegna. Należy również podać źródło i rok, z którego pochodzą dane;
 - Str. 11: od 12 marca 2010 r. w związku z nowelizacją ustawy o odpadach obowiązuje nowa definicja odpadów komunalnych, dlatego sugeruje się uwzględnić ją w opracowaniu;
 - Str. 17: w opracowaniu występuje nieścisłość w ilości przedsiębiorców posiadających zezwolenia na odbieranie odpadów z terenu gminy w porównaniu z Tabelą 1;
 - Str. 24 Tabela 4: należy wyjaśnić oznaczenie (*) użyte w tabeli;
 - Str. 33: opis rozwiązania alternatywnego jest nieczytelny i należy go poprawić.

Projekt

STEGNA

**PLAN GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY STEGNA
NA LATA 2010 – 2012
z uwzględnieniem perspektywy na
na lata 2013-2016**

Stegna, styczeń 2010

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. PODSTAWA FORMALNO - MERYTORYCZNA.....	4
1.2. PODSTAWOWE CELE	4
1.3. ZAKRES OPRACOWANIA	4
1.4. METODYKA OPRACOWANIA I ZMIANY STANU PRAWNEGO	6
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	8
2.2. WARUNKI GLEBOWE, HYDROGEOLOGICZNE, HYDROLOGICZNE, BIOCENOTYCZNE.....	8
2.3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I GOSPODARCZA	9
2.3.1. OSADNICTWO	9
2.3.2. SYSTEM TRANSPORTOWY	9
2.3.3. ROLNICTWO	9
2.3.4. TURYSTYKA I REKREACJA	9
3. STAN AKTUALNY I REALIZACJA PGO W LATACH 2004 – 2008	11
3.1. WYTWARZANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH	11
3.2. MORFOLOGIA ORAZ SEGREGACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH „U ŹRÓDŁA”.....	12
3.3. ODPADY OPAKOWANIOWE	13
3.4. OSADY ŚCIEKOWE	13
3.5. ZBIÓRKA, TRANSPORT I UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	14
3.6. INSTALACJE DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I KOMUNALNE.....	15
3.7. ODPADY NIEBEZPIECZNE (BEZ KOMUNALNYCH)	15
3.8. INNE ODPADY POCHODZĄCE Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	15
3.9. REALIZACJA PGO POWIATU NOWODWORSKIEGO W LATACH 2004 – 2008	16
3.10. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY.....	19
4. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTYACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI DO 2016 ROKU	21
5. AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	23
5.1. BILANS ODPAD.....	23
5.1.1. ODPADU KOMUNALNE (GRUPA 20)	23
5.1.2. ODPADY Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (BEZ ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH)	24
5.1.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE	26
6. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	29
7. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY STANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	30
7.1. ODPADY KOMUNALNE	30
7.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE	30
7.3. POZOSTAŁE ODPADY	31

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

8. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI	32
8.1. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI	32
8.2. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI	34
8.3. POSTĘPOWANIE Z POZOSTAŁYMI ODPADAMI	34
9. HARMONOGRAM REALIZACJI I SZACUNKOWE KOSZTY	35
10. SYSTEM MONITORINGU REALIZACJI CELÓW	37
11. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PGO	41
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIEDPECJALISTYCZNYM	43
13. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I AKTY PRAWNE	46
14. ZAŁĄCZNIKI.....	48

- istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności innych niż niebezpieczne
 - rodzaj rozmieszczenia instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów
 - wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania i odzysku odpadów
- 2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
 - 3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami
 - 4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie;
 - 5) szacunkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne proponowanego systemu, szacunkowe koszty realizacji poszczególnych działań oraz sposoby finansowania realizacji zamierzonych celów;
 - 6) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Ustawa o odpadach określa, iż przedmiotem planów są wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki organizacyjnej oraz przywożonych na jej teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady inne niż niebezpieczne i odpady niebezpieczne w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory, farby i lakiery, PCB, azbest.

Zgodnie z zapisem art. 14 ustawy o odpadach, projekt planu gminnego i jego aktualizację opracowuje Wójt Gminy. Projekt planu podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa i Zarząd Powiatu. Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami winno być składane co dwa lata Radzie Gminy, natomiast jego aktualizację przeprowadza się co 4 lata. Dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Stegna jest Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (PPGO). Ze względu na obszerność też zawartych w PPGO, w Planie Gospodarki Odpadami dla gminy Stegna zrezygnowano ze szczegółowego omówienia powyższego dokumentu, przyjmując zasadę odwoływania się do jego treści.

Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (PPGO) określa (zgodnie z art. 14.2 ustawy o odpadach):

1. Aktualny stan gospodarki odpadami.
 2. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami.
 3. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.
 4. Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów.
 5. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.
- oraz w szczególności (art. 15.3):

1. Rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania.
2. Rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie.
3. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska.
4. Projektowany system gospodarowania odpadami.

1.4. METODYKA OPRACOWANIA I ZMIANY STANU PRAWNEGO

Aktualizowany plan sporządzony został zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o odpadach, ze szczególnym uwzględnieniem ustaleń odnoszących się do potrzeby włączenia społeczności lokalnych, zarówno w przygotowanie planu jak i jego wdrażanie. W procesie przygotowania projektu PGO na lata 2004-2011 zastosowano metodę „otwartego procesu planowania” z wykorzystaniem takich narzędzi jak:

- warsztaty robocze
- spotkania robocze
- bieżące konsultacje ze specjalistami lokalnymi

Obecna wersja planu została również poddana konsultacjom społecznym.

Po podpisaniu przez Polskę aktu akcesyjnego do Unii Europejskiej, w prawodawstwie krajowym zaistniał szereg zmian dotyczących zagadnień ochrony przyrody i środowiska, w tym w odniesieniu do gospodarki odpadami. Podjęte zostały decyzje o zamknięciu bądź dostosowaniu do obowiązujących przepisów szeregu składowisk odpadów, drastycznemu ograniczeniu uległa możliwość składowania w środowisku substancji organicznych ulegających biodegradacji oraz zwiększone zostały wymagania w odniesieniu do odzysku odpadów opakowaniowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. do roku 2014 ma nastąpić wzrost recyklingu opakowań z makulatury i szkła do 60%, z aluminium i stali do 50%, a z tworzyw sztucznych do 22,5%. Istotne znaczenie dla gospodarki odpadami na terenie gminy Stegna ma Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2007r. w sprawie procesu odzysku R10, które dopuszcza i określa warunki odzyskiwania szeregu odpadów poprzez ich rozpraszanie na powierzchni ziemi i nawożenie gruntów. Odnosi się to między innymi do osadów z komunalnych i zakładowych oczyszczalni ścieków, odpadowej masy roślinnej, odpadów pokopostowych, osadów ze stawów hodowlanych oraz odchodów zwierząt i przefermentowanej gnojowicy, a także odpadów nieorganicznych z procesu kruszenia skał, z klarowania wody, zużytej ziemi okrzemkowej i odpadów ze spalania słomy. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów poza instalacjami w innych procesach zostało natomiast uregulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 marca 2006r.

Szczegółowy wykaz aktów prawnych dotyczących gospodarki odpadami, w tym odnoszących się do odzysku i recyklingu oraz postępowania z odpadami niebezpiecznymi, a także z pochodzącymi ze statków żeglugi śródlądowej, umieszczono na końcu niniejszego Planu.

Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Stegna oprócz niniejszego rozdziału składa się z następujących rozdziałów:

- Rozdział 2** Opisuje ogólną charakterystykę gminy.
- Rozdział 3** Opisuje aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi, prognozy, cele, kierunki i działania w gospodarce odpadami. W sektorze komunalnym uwzględniono odpady komunalne (wraz z niebezpiecznymi), komunalne osady ściekowe oraz odpady opakowaniowe.
- Rozdział 4** Opisuje aktualny stan gospodarki odpadami z sektora gospodarczego, prognozy, cele, kierunki i działania w gospodarce odpadami. W sektorze gospodarczym analizie poddano odpady inne niż niebezpieczne i niebezpieczne, szczególnie uwzględniając odpady przemysłowe, z jednostek służby zdrowia, weterynaryjne, odpady zawierające azbest, PCB, akumulatory i baterie, urządzenia elektryczne i elektroniczne, wyeksploatowane samochody, farby i lakiery oraz oleje odpadowe.
- Rozdział 5** Przedstawia harmonogram i sumaryczne koszty wdrażania i możliwości finansowania PGO. Koszty podzielono na koszty inwestycyjne i pozainwestycyjne.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

Rozdział 6 Mówi o organizacji i zasadach monitoringu systemu gospodarki odpadami oraz o zasadach zarządzania systemem.

Rozdział 7 Wnioski z analizy oddziaływania projektu Planu na środowisko

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Stegna położona jest w północno - wschodnim krańcu województwa pomorskiego. Jej północną granicę stanowi 13-to kilometrowy pas zalesionych wydmy na wybrzeżu morskim, stanowiących Mierzeję Wiślaną. Natomiast zachodnią granicę gminy stanowi korytarz ekologiczny Wisły. Pozostały obszar gminy Stegna położony jest w obrębie Żuław Wiślanych. Obejmują one oprócz gminy Stegna dwanaście innych gmin oraz dość znaczne obszary kolejnych pięciu gmin. Obszar gminy z zachodu na wschód przecina rzeka Szarpawa (stanowi prawą odnogę Wisły), która uchodzi do Zalewu Wiślanego.

2.2. WARUNKI GLEBOWE, HYDROGEOLOGICZNE, HYDROLOGICZNE, BIOCENOTYCZNE

W strukturze użytkowania gruntów gminy Stegna dominują grunty orne. Wynika to z warunków glebowych na Żuławach Wiślanych. Grunty orne zajmują 11 607 ha co stanowi 68% powierzchni gminy. Lasy i grunty leśne zajmują 1 749 ha tj. około 10% powierzchni gminy, powierzchnia zabudowana, nieużytki i wody zajmują łącznie 22%.

Pokrywające teren gminy Stegna gleby to poza obszarem Mierzei Wiślanej, mady rzeczne składające się z mineralnych i organicznych materiałów naniesionych przez Wisłę. Gleby te należą do najwyższych klas bonitacyjnych (I – IV). Zostały one przystosowane do użytkowania rolniczego dzięki trwającym od XIV wieku pracom odwadniającym. Są to mady, torfy i muło-torfy tworzące razem z Żuławami Elbląskimi największy obszar mad w kraju i należące do najżyźniejszych gleb w kraju.

Na obszary prawnie chronione w gminie Stegna składają się : rezerwat faunistyczny Mewia Łacha o powierzchni 131,5 ha-obejmuje stożek napływowy w Przekopie Wisły o silnie zróżnicowanej mozaice zbiorowisk roślinnych z dominacją roślin wydmowych charakterystycznych dla wydmy białej i szarej, otulina Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiśłana oraz dwa obszary chronionego krajobrazu: środkowo żuławski OChK – o łącznej powierzchni 2 513 ha, obejmujący prawobrzeżną część doliny Wisły i rzeki Szarpawy OChK Rzeki Szarpawy – o łącznej powierzchni 4 296ha. Obiektami objętymi ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody jest 6 pomników przyrody ożywionej.

Wskaźnik lesistości gminy równy 10,3 % bardzo zbliżony jest do wskaźnika dla całego powiatu (8%).

Teren gminy Stegna jak cały obszar powiatu nowodworskiego na podstawie kryteriów hydrostrukturalnych oraz udziału głównych poziomów wodonośnych należy do makroregionu północno-wschodniego a w obrębie tego makroregionu do regionu gdańskiego z subregionem żuławskim. Są to wody czwartorzędowe ze względu na słabą izolację zagrożone zanieczyszczeniami powierzchniowymi i ingresją wód morskich. Dolna granica występowania wód słodkich intensywnej wymiany zalega na około 300 m p.p.m.

System hydrograficzny Mierzei Wiślanej wynika z budowy geologicznej. Piaszczyste utwory budujące Mierzeję sprzyjają infiltracji wód opadowych. Poza podmokłościami i niewielkimi zbiornikami występującymi w zagłębieniach brak naturalnych elementów sieci hydrograficznej.

Żuławską część gminy charakteryzuje się dużą gęstością sieci wodnej, dominacją antropogenicznych elementów, wymuszonym obiegiem wody i obecnością starorzeczy. Główną rzeką gminy jest

Szarpawa. Jest ona prawobrzeżnym, ujściowym ramieniem Wisły uchodzącym do Zalewu Wiślanego. W miejscowości Rybina rozdziela się na Wisłę Królewicką i Wisłę Elbląską.

Podstawową rolę w Żuławskiej części gminy Stegna odgrywa gospodarka wodna. Cały teren Żuław pokryty jest rowami melioracyjnymi i kanałami pompowymi, które doprowadzają wodę do stacji pomp, utrzymując w ten sposób odpowiedni poziom wód gruntowych. Jednocześnie przepływająca przez gminę Wisła, Szarpawa, stwarzają, wraz z wodami morskimi w wyniku spiętrzeń wiatrowych oraz zatorów lodowych duże zagrożenie powodziowe dla całych Żuław.

Obecny stan elementów gospodarki wodnej na Żuławach nie zapewnia im nawet dostatecznej ochrony przed powodzią i podtopieniami. Grozi to nieobliczalnymi skutkami dla ludzi, gospodarki i przyrody.

2.3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I GOSPODARCZA

2.3.1 OSADNICTWO

W skład gminy wchodzi 31 miejscowości. Powierzchnię 170 km² zamieszkuje 9 924 mieszkańców. Gmina Stegna należy do większych gmin wiejskich w Polsce. Największymi jednostkami osadniczymi są kolejno: Stegna (2 309 mieszkańców) oraz Mikoszewo (758 mieszkańców) i Jantar (752 mieszkańców).

Współdługość z POŚ z którego roku ulone

2.3.2. SYSTEM TRANSPORTOWY

Obszar gminy Stegna jest dobrze powiązany komunikacyjnie z regionem oraz całym krajem. Stan taki zapewniają: droga krajowa ekspresowa E7 relacji Gdańsk-Warszawa, drogi wojewódzkie nr 502 relacji Nowy Dwór Gdański - Stegna i nr 501 relacji Mikoszewo - Stegna - Krynica Morska - Piaski oraz liczne drogi powiatowe i gminne. Poza siecią dróg kołowych w granicach gminy znajdują się nie w pełni wykorzystane drogi wodne: Wisły będącej osią śródlądowych dróg wodnych i Szarpawy – ważnej ze względu na dostęp do Zalewu Wiślanego i Elbląga drogą wodną oraz linia kolei wąskotorowej uruchomiona ponownie w 2003 roku funkcjonująca na trasie Nowy Dwór - Mikoszewo - Stegna - Sztutowo.

2.3.3. ROLNICTWO

W części żuławskiej gminy, stanowiącej około 85% jej obszaru dominują ekosystemy polderowe obejmujące niskie przeddepresyjne i depresyjne części równin deltowych. Główną funkcją tego terenu jest rolnictwo. Dominuje gospodarka indywidualna. Na terenach tych występują bardzo żyzne gleby aluwialne od I do IV klasy. Podlegają one ochronie przed zmianą przeznaczenia wynikającej z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W strukturze upraw dominuje pszenica w dalszej kolejności jęczmień i pszenżyto.

W ostatnich latach w rozwoju rolnictwa obserwuje się rozwój produkcji ekologicznej i propagowanie produkcji rolnej zgodnie z KDPR. Są to kierunki przyjazne środowisku.

Na terenie gminy na Zatoce Gdańskiej funkcjonują dwa porty rybackie: w Stegnie i w Jantarze. Jest to rybołówstwo przybrzeżne, łodziowe. Roczne odłowy stanowią niewielki ułamek procenta w skali połowów województwa.

2.3.4. TURYSTYKA I REKREACJA

Gmina Stegna charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem rekreacyjno - turystycznym. Wpływają na to m.in. walory krajobrazowe, korzystne cechy klimatu i bioklimatu oraz sąsiedztwo morza. Umożliwiają one rozwój turystyki i wielu form wypoczynku nad morzem a także rybołówstwa morskiego i rzeczno. Również położenie w sąsiedztwie aglomeracji gdańskiej i przy trasie

ekspresowej Gdańsk - Warszawa jest bardzo korzystne dla gminy. Dzięki temu mieszkańcy aglomeracji gdańskiej (około 8 000 mieszkańców) na miejsce wypoczynku wybierają nadmorskie miejscowości gminy Stegna. Wykorzystali to mieszkańcy tego regionu, którzy wybudowali bardzo dużo obiektów noclegowych i gastronomicznych, dzięki czemu każdego lata przyjeżdża tutaj nieprzeciętna liczba turystów. Wczasowicze przyjeżdżają w te strony przede wszystkim ze względu na piękne plaże.

Wsie o wysokich walorach kulturowych na terenie gminy to:

- Drewnica – na terenie wsi znajdują się holenderskie zagrody gburkie z XIX wieku, wiatrak z 1718 roku, śluza w Gdańskiej Głowie z 1895 roku
- Izbiska – miejscowość z tradycyjną zabudową holenderską
- Jantar – osada rybacka znana już w XIII wieku, ze starą, zabytkową zabudową, zespołem dworsko-parkowym, założeniem stawowym,
- Mikoszewo – osada rybacka związana ze szlakiem bursztynowym znana już od XIII wieku, znajduje się tu wiele zabytków architektury: domy podcieniowe, zabudowa związana z przeprawą promową, stary cmentarz ewangelicki,
- Stegna – największa wieś na terenie gminy, do obiektów zabytkowych należą: kościół z XVII wieku, zabudowa o charakterze holenderskim, budynki po dawnych szkołach ewangelickich, ceglana stacja ratownictwa brzegowego z XX wieku, dworzec kolejki wąskotorowej z XIX wieku, oryginalna zabudowa pensjonatowa.
- Tujsk – wieś typu ulicówka z zachowaną prawie w całości pierwotną zabudową z nielicznymi powojennymi zmianami, warty podkreślenia jest zabytkowy układ hydrotechniczny, którego elementem jest m.in. most zwodzony na Tudze.

Gmina Stegna znajduje się w ciągu szlaków wodnych. Zgodnie z projektem „Pętla Żuławska” na terenie gminy projektowana jest budowa pomostów cumowniczych na rzece Szarpawie w Drewnicy oraz port jachtowy w Rybinie. Szlak wodny łączący Gdańsk z Zalewem Wiślanym rzeką Szarpawą jest jedną z najciekawszych wodnych dróg śródlądowych w Polsce. W powiązaniu ze szlakiem wodnym prowadzącym rzeką Elbląg przez jezioro Drużno, a dalej Kanałem Elbląskim z unikalnymi pochylniami na jeziora mazurskie, stanowi doskonały teren dla uprawiania turystyki wodnej.

3. STAN AKTUALNY I REALIZACJA PGO W LATACH 2004 – 2008

3.1 WYTWARZANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH

nowa definicja
Zgodnie z art. 3 ustawy o odpadach, odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład SA podobne do odpadów powstających z gospodarstw domowych. Odpady komunalne powstają więc w gospodarstwach domowych oraz obiektach infrastruktury związanej z: handlem, usługami, szkolnictwem, turystyką, działalnością gospodarczą i wytwórczą, za wyjątkiem odpadów technologicznych pochodzących z procesów technologicznych.

Dane dotyczące ilości wytworzonych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy są mało precyzyjne z uwagi na ciągle jeszcze funkcjonujący (u niektórych przedsiębiorców) objętościowy system rozliczania. Wg Planu Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2010 w roku bazowym tj. 2005, na terenie całego powiatu nowodworskiego wytworzono i odebrano 5 696,9 Mg odpadów komunalnych, natomiast w gminie Stegna 1 436,6 Mg. Wg informacji otrzymywanych od przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, wynosiły one odpowiednio: w powiecie: 2006r – 5 745 Mg, 2007r. – 7 306,1 Mg; 2008r. – 8 950,8 Mg, w gminie: 1 450,0 Mg; 1 201,0 Mg; 1 836,0 Mg. Wskaźnik 2008r.(Mg/M/rok) wyniósł dla powiatu – 0,24 a dla gminy – 0,19, przy średnim krajowym (dane z GUS) - 0,265 Mg/M/rok). Dla porównania wskaźnik ten dla gminy w roku 2002 wynosił 0,28 Mg/M/rok. Z powyższych wskaźników wynika, że w analizowanym okresie ilość odpadów wytworzonych i wywiezionych na składowisko z terenu gminy uległa znacznemu zmniejszeniu. Zgodnie ze sprawozdaniem Gminy Stegna, stopień odzysku odpadów jest stosunkowo niewielki i w roku 2008 wynosił:

- zebrane selektywnie odpady komunalne -7,4 Mg (w tym tworzywa sztuczne-2,8 Mg, makulatura - 2,1 Mg, szkło - 2,5 Mg) co łącznie stanowi niespełna 0,7 % całej ilości zebranych odpadów komunalnych
- łączna ilość odpadów niebezpiecznych zebranych selektywnie – 1,1 Mg
- osady ściekowe wykorzystywane w rolnictwie – 100 % całej masy wytworzonych osadów (220 Mg suchej masy)

Nadmienić należy, że w gminie nie jest prowadzona segregacja odpadów biodegradowalnych, które są zbierane przez ich wytwórców w postaci odpadów komunalnych zmieszanych.

Sposób postępowania z powstającymi w gospodarstwach domowych odpadami bytowymi nie odbiega od przeciętnych form ich zagospodarowania w całym kraju. W budownictwie wielorodzinnym(osiedlowym) odpady zbierane są przez mieszkańców w torby lub wiadra i wyrzucane do osiedlowych pojemników. W budynkach z indywidualnym, piecowym ogrzewaniem mieszkań, większa część makulatury, odpadów z drewna ale niestety również część tworzyw sztucznych oraz innych odpadów, w sposób niekontrolowany, podlega spalaniu. Niewielka ilość wysegregowanej makulatury, plastiku i szkła, przekazywana jest do odpowiednich miejsc zbiórki. Odpady niebezpieczne, takie jak przeterminowane lekarstwa, opakowania po lakierach chemikaliach, małe baterie, słuchawki lamp fluorescencyjnych i rtęciowych itp. W większości trafiają do ogólnodostępnych pojemników na odpady zmieszane. Również odpady żywnościowe – roślinne i zwierzęce, przeterminowana żywność – wyrzucane są do tych samych pojemników. W polskich gospodarstwach domowych oraz małych punktów gastronomicznych, nie ma tradycji rozdrabniania odpadów żywnościowych i spławiania ich ze ściekami komunalnymi. W przypadku odpadów wielkogabarytowych został wprowadzony system dwukrotnego ich odbioru w ciągu roku od właścicieli nieruchomości, przez firmę, która wygrała przetarg na sprzątanie gminy i opróżniania koszy ulicznych. Takie sposoby postępowania z odpadami bytowymi ma miejsce głównie w zabudowie osiedlowej i miejscowościach pasa nadmorskiego: Stegna, Junoszyń, Jantar, Mikoszewo.

Inaczej przedstawia się postępowanie z odpadami bytowymi terenów typowo wiejskich. Z uwagi na coraz wyższe koszty wywozu odpadów, dosyć powszechnie stosowane są praktyki „pseudo-recyklingu”, często w sposób szkodliwy zarówno dla ludzi, jak i środowiska. Dość powszechne jest spalanie wszystkich frakcji palnych odpadów, zarówno w piecach, jak i w paleniskach otwartych. Emitowane przy tym spaliny zawierają szereg substancji szkodliwych, takich jak ciężkie węglowodory, a nierzadko silnie toksyczne furany czy dioksyne. Frakcja mokra skarmiana bywa przez zwierzęta domowe lub poddawana jest kompostowaniu, bez względu na ich stan sanitarny i ewentualną zawartość szkodliwych składników. Pozostała frakcja sucha, jak zużyte z palenisk, gruz budowlany wraz z niewielkimi ilościami złomu metali i twardym plastykiem dość powszechnie wykorzystywane są na podbudowę dróg i innych obiektów budowlanych. Odpady niebezpieczne, głównie przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich oraz odpadowe oleje syntetyczne w sposób niekontrolowany trafiają do środowiska, a także wywożone są z pozostałymi odpadami na składowiska.

Mimo zauważalnej poprawy stanu estetycznego terenów wiejskich odpady bytowe z rolnictwa, często trafiają do środowiska poza systemem ich unieszkodliwiania. Dość często, szczególnie na terenach żuławskich gminy, odpadami zasypywane bywają rowy melioracyjne oraz liczne, śródpolne zabagnione, zagłębienia terenu. Ponadto, po dawnych zakładach rolnych pozostało szereg niewielkich i praktycznie niemożliwych do zinwentaryzowania „dzikich” wysypisk odpadów pochodzących z rolnictwa, które zostały już zrekultywowane bądź w sposób samoistny, porosły roślinnością, a zdeponowane tam odpady powoli ulegają rozkładowi w procesach tlenowych.

Dodatkową plagą, bardziej typu estetycznego, stanowią rozwiewane torby foliowe, opakowania po słodyczach i inne odpadowe lekkie tworzywa sztuczne. Wprowadzenie, nieodpłatnego odbioru odpadów wielkogabarytowych, w zasadzie spowodowało oczyszczenie z nich podwórzy raz w znaczny sposób zmniejszyło ich wywożenie do lasów i rowów przydrożnych.

Odpady z gospodarstw domowych na terenie zabudowy jednorodzinnej i wiejskiej gromadzone są w pojemnikach 120 i 240l, natomiast na osiedlach wielorodzinnych, terenach handlowych i usługowych w pojemnikach większych 1-10m³. Pojemniki dostarczane na poszczególne nieruchomości, są głównie własnością przedsiębiorstw świadczących usługi wywozowe.

3.2. MORFOLOGIA ORAZ SEGREGACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH „U ŹRÓDŁA”

Największy strumień odpadów komunalnych pochodzi z gospodarstw domowych, wynosi on ponad 60%, z obiektów infrastrukturalnych około 20%, pozostała ilość z koszy ulicznych. Generalnie morfologia odpadów komunalnych nie ulega większym zmianom. Według sprawozdania Gminy za 2008r. udział odpadów gromadzonych selektywnie, w stosunku do całej wytworzonej ilości odpadów kształtował się na poniższym poziomie:

- odpady zmieszane (niesegregowane)	- 99,2%
- odpady segregowane zbierane selektywnie	- 0,6%
- odpady zielone	- 0,1%
- odpady wielkogabarytowe (bez sprzętu elektr.)	- 0,1%

Z uwagi na specyfikę gminy, można przyjąć, iż morfologia odpadów powstających na jej terenie jest analogiczna do wskaźników wojewódzkich terenów wiejskich, gdzie w grupie odpadów zmieszanych najliczniej prezentowane są następujące frakcje:

- odpady mineralne z frakcją popiołową	- około 33%
- odpady kuchenne i zielone (ulegające biodegradacji)	- ponad 20%
- papier i tektura	- około 10%
- tworzywa sztuczne	- około 10%
- szkło	- około 7%
- metale	- poniżej 5%
- odpady niebezpieczne	- poniżej 1%

Są to dane szacunkowe, nie poparte statystyką firm zajmujących się zbieraniem i transportem odpadów komunalnych z terenu gminy, gdyż nie są przez nie prowadzone tego typu badania. Na terenie całej gminy w roku 2007 zainicjowane zostało wdrażanie systemu **segregacji odpadów w miejscu ich powstawania**, poprzez wyposażenie poszczególnych nieruchomości, w specjalnie oznakowane pojemniki lub urządzenia (worki) do segregacji odpadów, głównie tworzyw sztucznych, makulatury i szkła. Ilość (choć niewielka w masie całego strumienia odpadów) zebranych w 2008r. wzrosła trzykrotnie w stosunku do 2007r. Niemniej, ze względu na brak możliwości zbytu odzyskanej makulatury, szkła i tworzyw sztucznych, system ten w roku 2009 uległ załamaniu i odpady te znowu, w formie odpadów zmieszanych, trafiają na składowiska. Odbijają się to niechęcią mieszkańców gminy do przystępowania do tego programu na szerszą skalę. Nie jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych (za wyjątkiem elektrycznych), w tym opakowań po środkach ochrony roślin. Na terenie gminy prowadzony jest przez apteki zwrot przeterminowanych leków a w większości sklepów zwrot zużytych baterii oraz odpadowych opakowań szklanych po napojach. Obserwuje się całkowity zanik punktów skupu surowców wtórnych oraz stosowanej, niegdyś, obwoźnej ich zbiórki (wyjątek stanowi złom żelazny i kolorowy). Cenną inicjatywą jest natomiast zbiórka zbędnej odzieży prowadzonej przez PCK do specjalnych pojemników wystawionych w poszczególnych miejscowościach pasa nadmorskiego gminy i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ogranicza to w znacznym stopniu ilość odpadów tekstylnych strumieniu odpadów komunalnych a także zanieczyszczanie środowiska poprzez (w poprzednich latach bardzo nagminne) ich spalanie.

3.3. ODPADY OPAKOWANIOWE

Według oficjalnych danych w 2005r. na terenie gminy wytworzono 3.7 Mg odpadów opakowaniowych co stanowi 0,08% wszystkich zidentyfikowanych odpadów tej grupy na terenie województwa. Wskaźnik ten powoli wzrasta, niemniej w 2008r. plasował się na poziomie poniżej 1%. Niewielka jedynie ilość tych odpadów poddawana jest recyklingowi i to głównie z dużych jednostek handlowych. Główne przyczyny braku recyklingu podano powyżej.

3.4. ODPADY ŚCIEKOWE

W gminie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków komunalnych wspólna z gminą Sztutowo. Osady ściekowe sa unieszkodliwiane w procesach tlenowych i nie wykazują własności niebezpiecznych. W wyniku kompostowania z frakcją organiczną powstaje kompost o odpowiednich parametrach, który wykorzystywany jest do nawożenia i rekultywacji. Łączna ilość osadów ściekowych, osadów z piaskowników i skratek wnosi ok.220 Mg/rok suchej masy i uzależniona jest między innymi od ilości turystów przebywających na terenie mierzeji, a także od ilości skanalizowanych miejscowości i podłączeń do sieci poszczególnych nieruchomości. W najbliższych latach wzrost ich przewidywany jest o ok. 50%. Jedynie osady z podczyszczania ścieków odpadowych powstające na stacjach paliw wykazują właściwości niebezpieczne. Osady te są przez właściciela stacji wywożone i utylizowane przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

3.5. ZBIÓRKA, TRANSPORT I UNIESZKODLIWIENIE ODPADÓW KOMUNALNYCH

Największą na terenie gminy firmą zajmującą się zbieraniem i transportem odpadów komunalnych jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowym dworze Gdańskim, która zaspakaja ponad 80% rynku w tym przedmiocie. Są to głównie odpady zmieszane z niewielkim jedynie udziałem odpadów zebranych selektywnie. Z uwagi na poważne trudności ze znalezieniem odbiorców, firmy odbierające odpady w roku 2009 odstąpiły praktycznie od odbioru odpadów segregowanych z przekazaniem ich do recyklingu. Są one odbierane od właścicieli nieruchomości, jednakże już przy odbiorze zostają zmieszane i w tej formie odstawiane na składowisko. W tabeli 1 zamieszczono zestawienie większych firm zajmujących się zbieraniem i transportem odpadów komunalnych stałych, z terenu gminy. Wykaz wszystkich jednostek posiadających zgodę na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych z terenu gminy Stegna stanowi załącznik nr 1 aktualizowanego planu.

Tab. 1 Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami komunalnymi. na terenie gminy Stegna

Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Telefon
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Ul. Kanałowa, 82-100 Nowy Dwór Gdański	(55) 247 24 93
„Complex” Tomasz Grzmil Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych	Ul. Wiejska 6, 82-230 Nowy Staw	(55) 271 50 17
Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno- Porządkowych	Trakt św. Wojciecha 43/45; 80-044 Gdańsk	(58) 309 49 53
Zakład Usług Transportowych i wywóz nieczystości A. Seremak	Ul. Gdańska 29a 82-103 Stegna	(55) 247 80 95
Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno- Porządkowych Sp. z o.o.	Ul. Kolejowa 3; 82-100 Nowy Dwór Gdański	(55) 247 22 33

Na terenie gminy nie funkcjonuje obecnie żadne zalegalizowane składowisko odpadów. Stare składowisko w Izbiskach, pod koniec lat 90 ubiegłego stulecia zostało zamknięte i zrekultywowane. Do 2004r. odpady komunalne z terenu gminy przekazywane były na składowisko w Nowym Stawie. Od 2004r. wszystkie odpady komunalne były i są deponowane na składowisku w Tczewie (Rokitki).

Na terenie gminy nie ma żadnej kompostowni odpadów ulegających biodegradacji (za wyjątkiem osadów ściekowych), ani instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów, również szpitalnych i weterynaryjnych. Niewielka część odpadów gospodarstw rolnych i ogrodów przydomowych kompostowana jest w pryzmach w miejscu ich wytworzenia.

3.6. INSTALACJE DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIENIA ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I KOMUNALNE

Na terenie gminy brak jest instalacji do przetwarzania odpadów w celu ich odzysku. Najbliżej położone to:

- Zakład Ślusarski Export-Import Wytwarzanie Akcesori Meblowych i Nagrobkowych w Ostaszewie – odzysk metali kolorowych ze stopów miedzi (brązy, mosiądze) poprzez wytopianie, w ilości ok. 3 Mg rocznie z własnego procesu technologicznego
- PPU TUGA w Nowym Dworze Gd. – odzysk kruszywa na potrzeby drogownictwa oraz kształtowania powierzchni ziemi poprzez rozdrabnianie i frakcjonowanie odpadowych żużli i popiołów z energetycznego spalania paliw stałych oraz odpadów budowlanych (bez odpadów niebezpiecznych), o łącznej masie 10 do 15 tys. Mg w roku. (znakomita większość odpadów pochodzi z jednostek gospodarczych funkcjonujących poza terenem gminy i powiatu).

3.7. ODPADY NIEBEZPIECZNE (BEZ KOMUNALNYCH)

Na terenie gminy brak jest większych zakładów przemysłowych i przetwórczych, ilość odpadów niebezpiecznych jest znikoma. Są to jedynie przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich i po nawozach.

Według danych planu wojewódzkiego, na terenie gminy Stegna nie występują odpady zawierające PCB, natomiast dość powszechnie i w stosunkowo dużej ilości występuje azbest, głównie w eternitowych pokryciach dachowych (płyty cementowo-azbestowe) oraz kanalizacji sanitarnej i wodociągowej (rury azbestowo-cementowe). Łączna na terenie gminy masa wbudowanych w te obiekty wyrobów zawierających azbest, wymagających unieszkodliwienia, oszacowano na 3 508 Mg. Zgodnie z wymogami Unii Europejskiej wyroby te muszą ulec demontażowi i unieszkodliwieniu do 2032r. Ilość odpadów zawierających azbest w skali województwa w 2007r. wynosiła 31,86 Mg/km², natomiast w gminie Stegna 21,56 Mg/km². (ogółem- 3 656 Mg). Szczegółową analizę występowania azbestu w gminie zawiera „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stegna na lata 2010-2030”

Na terenie gminy nie ma obecnie punktu odbioru zużytego sprzętu elektrycznego. Najbliższy jest w Nowym Dworze Gd. Prowadzony przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Kanałowa 2. Zakład ten prowadzi na terenie gminy zbiórkę objazdową (dwa razy do roku w terminach uzgodniony z Urzędem Gminy)

3.8. INNE ODPADY POCHODZĄCE Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Na terenie Gminy Stegna brak jest zakładów przemysłowych. Odpady pochodzące od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, to jedynie żuźle i popioły oraz odpady pochodzące z budownictwa. Pozostałe odpady kwalifikują się do grupy odpadów komunalnych.

3.9. REALIZACJA PGO GMINY STEGNA W LATACH 2004 – 2008

Realizacja harmonogramu Planu Gospodarki Odpadami na lata 2004 – 2011 w odniesieniu do działań pozainwestycyjnych (organizacyjne i sprawozdawczość), a w szczególności edukacyjnych przebiega w sposób zadawalający. Zrealizowane też zostały ustalenia harmonogramu w odniesieniu do zwiększenia liczby mieszkańców objętych zbiórką odpadów zmieszanych, mimo iż nie osiągnięto zakładanego wskaźnika 100%. W roku 2008 ilość właścicieli nieruchomości nie posiadających odpowiednich umów wynosiła już tylko 13%. Grupę tę stanowią głównie właściciele sezonowi nie posiadający trwałej zabudowy nieruchomości. Likwidacja i rekultywacja niewielkich „dzikich wysypisk” przebiega w sposób prawidłowy i na bieżąco.

Od roku 2006 a od 2007 – zużyty sprzęt elektryczny, w sposób zadawalający jest prowadzona zbiórka odpadów wielkogabarytowych poprzez tzw. „wystawki” (dwa razy w roku) oraz uruchomienie stałego odbioru zużytego sprzętu elektrycznego przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Nowym Dworze Gd. i zużytych baterii przez większość sklepów na terenie gminy. Ponadto od 2008r. został wdrażany system selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”. Niestety w roku 2009 uległ on częściowemu załamaniu, z uwagi na brak w Polsce Północnej instalacji do zagospodarowania lub unieszkodliwiania tych odpadów.

Odrębny problem jest związany z planowaną na rok 2005 budową stacji przeładunkowej i sortowni odpadów na terenie oczyszczalni ścieków w Stegnej. Jako jednostkę realizującą zadanie w PGO wskazano Urząd Gminy Stegna, ze środków własnych, wojewódzkiego i gminnego funduszu ochrony środowiska oraz „środków pomocowych”. Natomiast w wyniku porozumienia władz samorządowych z całego terenu powiatu nowodworskiego z Zakładem Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o. o. Tczew-Rokitki obiekt ten jako filialny, został włączony do projektu „Budowa Regionalnego Systemu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów Stałych”, obejmującego rozbudowę istniejącego ZUOS w Tczewie, budowę zakładu przetwarzania odpadów w Pelplinie oraz stacji przeładunkowej i sortowni w Stegnej. Przedsięwzięcie to zostało wprowadzone do PGO Województwa Pomorskiego 2010 z realizacją w latach 2008-2011. Zgodnie z Planem Wojewódzkim ZUOS w Tczewie winien objąć swoim zasięgiem nie tylko gminę Stegna ale wszystkie gminy powiatu nowodworskiego. Samorząd gminy Stegna wykonał wszystkie wymagane dokumenty wraz z udostępnieniem terenu pod planowaną sortownię. W chwili obecnej, gmina praktycznie nie ma żadnego wpływu na realizację powyższego zadania, które natomiast mieć będzie duże znaczenie dla sposobu organizacji i kosztów zbiórki i unieszkodliwiania odpadów.

Stopień i sposób realizacji PGO 2004 – 2011 sprawozdania gminnego przedstawiono w tab. 2

Tabela 2. Realizacja ustaleń PGO Gminy Stegna w latach 2004 – 2008

Lp	Nazwa zadania w KPGO 2010/PGO WP 2010	Rok realizacji	Nazwa zadania w gminnym planie gospodarki odpadami	Opis podjętych działań
1.	Przygotowanie i przyjęcie aktualizacji gminnych planów gospodarki odpadami.	2004-2008	Przyjęcie gminnego planu gospodarki odpadami.	Uchwała Rady Gminy z 30.12. 2004 r. nr XXV/182/04

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

Lp	Nazwa zadania w KPGO 2010/PGO WP 2010	Rok realizacji	Nazwa zadania w gminnym planie gospodarki odpadami	Opis podjętych działań
2.	Organizacja gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.	2004-2008	Dostosowanie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy	Zgodnie z art.4 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy nie dostosowała regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach do aktualnego planu gospodarki odpadami w terminie. Został on uchwalony 8 sierpnia 2006 r. Uchwała Nr XXXVII/274/06 Pierwsza Uchwała Rady Gminy została podjęta w marcu 2006 r. (Uchwała Nr XXXIII/246/06 z dnia 3 marca 2006 r.). Ze względu na uchybienia została ona odesłana przez Pomorski Urząd Wojewódzki celem dokonania poprawek skąd też wynika opóźnienie w jej podjęciu.
			Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2005 r. Nr 236 poz. 2008 z późn. zmianami) gmina utworzyła ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości. Na terenie Gminy Stegna działa sześciu przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Przedsiębiorcy zobowiązani są do przedkładania Wójtowi Gminy informacji dotyczących zawartych i zerwanych umów, informacji o masie zebranych odpadów oraz innych wynikających z przepisów prawa.
3.	Organizacja międzygminnych i gminnych systemów gospodarki odpadami, wdrożenie nowych systemów zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.	2004-2011	Budowa sortowni oraz stacji przeładunkowej na terenie gminy Stegna	Opracowano drugą koncepcję sortowni i stacji przeładunkowej w ramach Regionalnego Systemu Organizacji Zbierania i Unieszkodliwiania Odpadów Stałych w Tczewie dla 22 gmin z 4 powiatów woj. Pomorskiego. Wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (2008). Wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (2008).

*PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016*

Lp	Nazwa zadania w KPGO 2010/PGO WP 2010	Rok realizacji	Nazwa zadania w gminnym planie gospodarki odpadami	Opis podjętych działań
4.	Objęcie 100% mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych.	2004-2008	Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych.	Cel ten zrealizowany jest głównie poprzez kontrole prowadzone przez Straż Gminną u właścicieli nieruchomości oraz w punktów usługowych i gastronomicznych (w szczególności sezonowych) czy posiadają zawarte umowy na odbiór odpadów z uprawnionymi przedsiębiorstwami. W ich wyniku należy stwierdzić, że ilość właścicieli nieruchomości nie posiadających odpowiednich umów z roku na rok maleje i w 2008 wynosiła już tylko 13%.
5.	Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji. Budowa instalacji, które zapewnią odzysk i unieszkodliwianie (poza składowaniem) w 2007 r. odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Zmniejszenie składowanej ilości odpadów komunalnych zmieszanych.	2004-2008	Wdrożenie na terenie gminy systemu selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych. Rozszerzenie segregacji odpadów u źródła	Ze względu na charakter gminy (rolniczo-turystyczna) odpady ulegające biodegradacji utylizowane są przez ich wytwórców poprzez ich kompostowanie na terenie nieruchomości bądź wykorzystywane do karmienia zwierząt (niezgodnie z przepisami). Dotyczy to również małej gastronomii. Ponadto na wniosek wytwórcy odpadów biodegradowalnych przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych jest zobowiązany do wyposażenia nieruchomości w pojemniki przeznaczone do ich gromadzenia i ich odbioru. W gminie Stegna ilość wytwarzanych tego rodzaju odpadów jest bardzo mała w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowej zbiórki odpadów biodegradowalnych co jest zapisane w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stegna określa zasady selektywnej zbiórki odpadów. Dzięki selektywnej zbiórce odpadów zmniejsza się ilość odpadów zmieszanych.
6.	Rozwój systemu selektywnego zbierania i odbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych – odpady wielkogabarytowe	2004-2008	Wdrażanie systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych	Na terenie gminy wdrożono i jest on kontynuowany system selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych tzw. „wystawki” na ulicach i w określonych miejscach ogólnodostępnych we wszystkich miejscowościach. Do nieodpłatnego ich odbioru (co jest zawarte w umowie) zobowiązany jest przedsiębiorca, który zawarł z gminą umowę na sprzątnięcie terenów i opróżnianie koszy ulicznych.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

Lp	Nazwa zadania w KPGO 2010/PGO WP 2010	Rok realizacji	Nazwa zadania w gminnym planie gospodarki odpadami	Opis podjętych działań
7.	Rozwój systemu selektywnego zbierania i odbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	2004-2008	Wprowadzenie organizacji zbiórki odpadów niebezpiecznych (głównie elektrycznych)	Do końca 2006 r. nie wprowadzono żadnego systemu zbiórki tych odpadów, za wyjątkiem zużytych baterii. Od 2007 r. (po uchwaleniu Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie) odbiórem tych odpadów zostali zobligowani przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych (obowiązek ten jest zawarty w decyzjach na prowadzenie działalności). Dodatkowo Zakład Gospodarki Komunalnej w Nowym Dworze Gd. uruchomił nieodpłatnie odbiór zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o czym mieszkańcy zostali poinformowani zwyczajowo przyjęty na stronie internetowej gminy

3.10. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY

Udział gminy Stegna w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów na terenie województwa pomorskiego jest niewielki, zarówno z uwagi na brak przetwórstwa i przemysłu, jak i niewielką ilość mieszkańców stałych, rzędu 1%, całej ludności województwa. Natomiast w stosunku do powiatu nowodworskiego, są to już wskaźniki znaczne, i tak ilość wytworzonych odpadów stanowi 20%, natomiast ludność – 30%. Pomimo niewielkiej ilości odpadów w skali województwa, sposób postępowania z nimi ma ogromne znaczenie dla zachowania wyjątkowych wartości przyrodniczych i kulturowych rejonu oraz dla dalszego rozwoju turystyki stanowiącej podstawowe źródło utrzymania znacznej części mieszkańców gminy.

Do podstawowych problemów decydujących o ułomności systemu gospodarki odpadami na terenie gminy należy zaliczyć:

- rozbieżności w szacunku ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów z danymi statystycznymi odpadów przekazywanych do unieszkodliwiania
- brak pełnej bazy ewidencji umów z właścicielami nieruchomości w zakresie wywozu odpadów ciekłych - wywożone są one przez firmy posiadające zezwolenia w tym zakresie jednakże bez umów a na zgłoszenia telefoniczne
- okresowe trudności w funkcjonowaniu ponadlokalnego systemu odzysku i recyklingu
- stosunkowo niska skuteczność selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, niebezpiecznych i wielkogabarytowych
- brak dostatecznego wyposażenia obiektów obsługi turystów i miejsc publicznych (porty, przystanie, duże parkingi, Ośrodki Wczasowe) w pojemniki na segregowane odpady
- opóźnienia w realizacji stacji przeładunkowej i segregacji odpadów komunalnych
- brak w najbliższej odległości profesjonalnej kompostowni odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów pochodzących z rolnictwa
- znaczna odległość wywozu odpadów komunalnych do wskazanego w wojewódzkim PGO zakładu ich unieszkodliwiania (ZUOS Rokitki w Tczewie)

- brak w północnym regionie Polski spalarni odpadów

Pozytywnymi działaniami lokalnych władz i społeczności w zakresie postępowania z odpadami są:

- założenie ewidencji umów na wywóz odpadów stałych od właścicieli nieruchomości i bieżąca ich aktualizacja
- założenie ewidencji nieruchomości podłączonych do sieci kanalizacyjnej, posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków bądź zbiorniki bezodpływowe
- przy współudziale Straży Gminnej sukcesywne zmniejszanie się nieruchomości nie posiadających umów na odbiór odpadów
- duży udział młodzieży i organizacji ekologicznych w akcjach porządkowych oraz w poszerzaniu wiedzy o sposobach postępowania z odpadami i szkodliwości niekontrolowanego, a nielegalnego deponowania odpadów w środowisku i niekontrolowanego ich spalania
- rekultywacja terenu po składowisku odpadów komunalnych w Izbiskach oraz bieżąca likwidacja „dzikich” wysypisk
- wykluczenie, ze względów przyrodniczych, możliwości lokalizacji na terenie gminy nowego składowiska odpadów
- podjęcie działań związanych z usprawnieniem i obniżeniem kosztów transportu odpadów, powstających na terenie gminy, poprzez budowę stacji przeładunkowej i sortowni odpadów
- wyposażanie coraz większej ilości nieruchomości w baterie słoneczne do ich ogrzewania, a także wymianę systemów grzewczych na bezodpawowe

Generalnie można stwierdzić, iż podstawowe założenia PGO Gminy Stegna na lata 2004 – 2011 wyczerpywały określoną w ustawie problematykę związaną z gospodarką odpadami oraz, że są realizowane w miarę możliwości i posiadanych środków w sposób właściwy i powinny być kontynuowane.

W ramach aktualizacji PGO przewiduje się dostosowanie ustaleń planu do obecnie obowiązujących przepisów, urealnienie niektórych działań oraz harmonogramu ich realizacji, a także umożliwienie wdrożenia wariantowych rozwiązań w odniesieniu do organizacji transportu odpadów i współpracy z zakładami unieszkodliwiania odpadów.

4. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI DO 2016 ROKU

W ramach aktualizacji PGO przewiduje się dostosowanie ustaleń planu do obecnych przepisów, urealnienie niektórych działań oraz harmonogramu ich realizacji a także umożliwienie wdrożenia rozwiązań wariantowych w odniesieniu do organizacji transportu odpadów i współpracy z zakładami unieszkodliwiania odpadów.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa nadrzędnym celem wszelkiej działalności jest zrównoważony rozwój. Realizując te zasadę, z uwzględnieniem specyfiki gminy Stegna, określono następujące główne cele w odniesieniu do usprawnienia gospodarki odpadami:

- zwiększenie udziału odzysku z odpadów, w tym ulegających bio-degradacji, materiałów i energii, w sposób zgodny z zasadami ochrony środowiska;
- minimalizacja ilości odpadów przeznaczonych do składowania w środowisku, w tym ulegających bio-degradacji;
- wdrożenie jednolitego systemu gromadzenia, zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów powstających na terenie powiatu
- współudział w tworzeniu kompleksowej bazy danych w zakresie gospodarki odpadami.

Za najważniejsze na terenie gminy Stegna strategiczne działania dla poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami przyjmuje się:

- kontynuację dotychczasowych działań oraz wdrożenie w perspektywie czasowej nie dłuższej niż rok 2016 spójnego systemu postępowania z odpadami komunalnymi, niezależnego od jednego odbiorcy tych odpadów i jednego zakładu ich zagospodarowywania; biorąc pod uwagę fakt iż budowa najbardziej racjonalnych (termicznych) instalacji unieszkodliwiania odpadów na terenie Polski Północnej nie zostanie do tego czasu zrealizowana oraz dokonane już przez gminę Stegna porozumienia z Zakładem Utylizacji Odpadów Stałych Tczew-Rokitki system ten powinien bazować na zmodernizowanym ZUO w Rokitkach oraz budowanej w ramach tego samego przedsięwzięcia stacji przeładunkowej na terenie gminy Stegna, niemniej bez wykluczenia możliwości współpracy z innymi zakładami, jak Elbląg-Rubno czy Gdańsk-Szadułki;
- minimalizację ilości odpadów technologicznych, w tym niebezpiecznych, powstających na terenie powiatu poprzez propagowanie nowoczesnych, nisko odpadowych procesów wytwórczych, pro-ekologicznych metod upraw rolnych i hodowli zwierząt oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji, a także permanentne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa;;

- poprawę skuteczności funkcjonowania systemu zbierania i sposobu zagospodarowania odpadów poprzez wdrożenie zasad systematycznej kontroli postępowania z odpadami oraz współudział w tworzeniu wojewódzkiej bazy danych.

5. AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

5.1 BILANS ODPADÓW

5.1.1. ODPADY KOMUNALNE (GRUPA 20)

Biorąc pod uwagę dotychczasowy przyrost ilości stałych mieszkańców gminy, prognozy demograficzne nie powinny odbiegać w istotny sposób od wypadkowych danych dla całego Pomorza, przyjętych w planie wojewódzkim. O ilości odpadów komunalnych wymagających zagospodarowania decydować więc będą jednostkowe wskaźniki. W Krajowym, Wojewódzkim i Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami przyjmuje się następujące założenia wyjściowe do bilansu odpadów komunalnych:

- liczba stałych mieszkańców gminy wzrastać będzie co roku rzędu 0,1%
- nastąpi wzrost liniowy wskaźnika wytwarzania odpadów o 1% rocznie w stosunku do roku 2005

W Gminnym Planie Gospodarki odpadami wskaźniki te nieco odbiegają i stąd przyjęto w nim:

- liczba stałych mieszkańców wzrastać będzie co roku rzędu 0,3%
- liniowy wzrost wskaźnika wytwarzania odpadów o 1,5% rocznie w stosunku do roku 2005. Z uwagi na znaczny wzrost ilości zbieranych odpadów komunalnych w gminie w latach 2005-2008, jako bazowe przyjęto wskaźnik z 2008r., który wynosił 0,19 (Mg/m/rok)
- odpady komunalne z drobnych usług oszacowano na 10% odpadów ogółem
- skład morfologiczny odpadów nie ulegnie zasadniczym zmianom
- wskaźnik selektywnego zbierania odpadów z obecnego 1% do 10% w roku 2010 i do 20% w roku 2018 (dotyczy papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali)

Podane wyżej wskaźniki wytwarzania odpadów komunalnych odpowiadają wartościom literaturowym i są analogiczne do wskaźników ogólnokrajowych.

Tab.3. Prognozowany bilans odpadów komunalnych na lata 2009 – 2016 na terenie gminy Stegna

Poz.	Rok	Liczba mieszkańców	Odpady komunalne zmieszane		Ogółem
			Mieszkańcy	Z usług	
1.	2009	9924	1886	188	2074
2.	2010	9953	1891	189	2080
3.	2011	9983	1897	190	2087
4.	2012	10013	1902	190	2092
5.	2013	10043	1908	191	2099
6.	2014	10073	1914	191	2105
7.	2015	10100	1919	192	2111
8.	2016	10129	1925	193	2117

Prognozowany poziom selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zgodnie z zasadami PGO WP, obrazuje poniższa tabela

Tab. 4 Prognozowany poziom selektywnego zbierania odpadów komunalnych (Mg/rok)

Poz.	Kod, rodzaj odpadów	% udział w odpadach og.*	2010 r.	2012 r.	2014 r.	2016 r.	2018 r.
1.	20 01 08 odpady ulegające biodegradacji ** <i>kuchenne</i>	20	28	34	43	51	60
2.	20 01 01 papier i tektura	18	25	31	40	46	54
3.	20 01 39 tworzywa sztuczne	12	16	21	25	30	35
4.	20 01 02 szkło	7,5	10	13	15	18	23
5.	20 01 40 metale	4,5	6	8	9	11	13
6.	Odpady wielomateriałowe	4,5	6	8	9	11	13
7.	20 01 38 drewno	1,6	2	3	3	4	5
8.	20 03 07 odpady wielkogabarytowe ***	38	51	52	54	55	56
9.	Odpady niebezpieczne (łącznie) ***	0,8	11	11	11	12	12
	Razem		155	181	209	238	271

*co oznaczają **

Odpady ulegające biodegradacji - z racji, wynikającej z przepisów Unii Europejskiej, konieczności ograniczenia ilości odpadów podlegających deponowaniu na składowiskach, winny w maksymalnym stopniu być zbierane selektywnie. Odnosi się to przede wszystkim do zakładów zbiorowego żywienia, ośrodków czasowych, sklepów oraz innych analogicznych obiektów.

Największy udział w **odpadach niebezpiecznych** pochodzących z gospodarstw domowych mają farby, lakiery i rozpuszczalniki – łącznie ponad 40%, małogabarytowe akumulatory i baterie – ok. 30%, środki ochrony roślin – rzędu 10%, farmaceutyki – 6%. Selekcja odpadów niebezpiecznych z całej masy odpadów komunalnych jest utrudniona z uwagi na brak jednoznacznych, czytelnych oznakowań oraz wyznaczonych miejsc ich zwrotu (za wyjątkiem zużytych baterii).

5.1.2. ODPADY Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (BEZ ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH)

Powstające w jednostkach usługowych, handlowych, turystycznych, użyteczności publicznej i urzędach odpady zaliczane są do odpadów komunalnych (grupa 20), mimo iż część z nich stanowi odpady z procesu technologicznego (zbiorowe żywienie). Również znaczna część odpadów powstających w obiektach przetwórstwa, przemysłowych i komunalnych ma podobny charakter. Problem typu organizacyjnego stanowi też wydzielenie odpadów opakowaniowych ze strumienia odpadów komunalnych. Wymagany poziom odzysku odpadów opakowaniowych w latach 2009 – 2014 określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. ,co obrazuje tab. 5.

Tab. 5. Wymagany poziom odzysku odpadów opakowaniowych [%]

Poz.	Rodzaj opakowania	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
1.	Z tworzyw sztucznych	17	18	19	20	21,5	22,5
2.	Z aluminium	43	45	47	48	49	50
3.	Z stali	29	33	37	42	46	50
4.	Z papieru i tektury	50	52	54	56	58	60
5.	Z szkła	41	43	46	46	55	60
6.	Z drewna	15	15	15	15	15	15

Planowany poziom odzysku i recyklingu zużytych opon – w 2010 r. wynosi odpowiedni 85 % i 15%, a w 2018 r. – recykling 20 %. Przewidywany wzrost ilości odpadów budowlanych do 2014 r. rzędu 2,5 % rocznie, ilość odpadów ściekowych o 1,5 do 2,5 % rocznie.

Średnioroczne ilości powstających na terenie gminy odpadów zakwalifikowanych do odpadów innych niż komunalne, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych oraz zalecane sposoby zagospodarowania tych odpadów przedstawiono w tab. 6.

Tab. 6 Szacunkowa ilość i sposób unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne

Grupa odpadów	Kod, rodzaj odpadów	Ilość [Mg/rok]	Zalecany sposób zagospodarowania
01	01 04 08, 01 04 09 – odpady żwiru, odpadowe piaski i iły	>10	Odzysk w procesach R14 – wypełnienie terenów niewłaściwie przekształconych
02	02 01 02, 02 01 03, 02 01 06, 02 01 07 – odpadowa tkanka zwierzęca i masa roślinna, odchody zwierzęce, odpady z gospodarki leśnej	<10 część odpadów nie jest ewidencjonowana	Odzysk w procesie R10 zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 14.11.2007 r. możliwy recykling w procesie R3 – kompostowanie lub R1 - spalanie
03	03 01 05 – trociny, wiórki, ścinki drewno, płyta wiórowa	<10	Odzysk energii w procesie R1 przez spalanie
04	Z przemysłu skórzanego, futrzarskiego, tekstylnego	Nie występują	-
05	Z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego	Nie występują	-
06	Z produkcji produktów chemii nieorganicznej	Nie występują	-
07	Z produkcji prod. chemii organicznej	Nie występują	-
08	08 03 13, 08 03 18 – odpady farb drukarskich, odpadowy toner	<1	Unieszkodliwianie w procesie D5 – składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
09	09 01 07, 09 07 08 – błony i papier fotograficzny	<1	Unieszkodliwianie w procesie D5 – składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
10	10 01 01 – żużle, popioły paleniskowe i pyły	Ok. 200	Odzysk w procesach R14 – wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

11	11 01 10, 11 01 14 – szlasy i osady pofiltracyjne z procesów galwanicznych i z odfuszczenia	Nie występują	-
12	12 01 05, 12 01 13, 12 01 99 – z toczenia tworzyw sztucznych, odpady spawalnicze i inne	<5	Unieszkodliwianie w procesie D5 – składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw	Wyłącznie niebezpieczne	-
14	Z rozpuszczalników organicznych	Nie występują	-
15	15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07 odpady opakowaniowe z papieru i tektury, z tworzyw sztucznych, z drewna, z metali, wielomateriałowe, ze szkła	600-800	Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 14.06.2007 w procesie R14 – recykling, pozostałe R1 – spalanie oraz unieszkodliwianie D5 przez składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne
16	16 01 03 – zużyte opony	<10	Odzysk w procesie R14 – wykorzystywanie odbijaczy lub do zabezpieczenia skarp
17	17 01 01, 17 01 02, 17 01 81, 17 05 08 – odpady betonu i gruz betonowy, gruz ceglany, z remontu i przebudowy dróg 17 05 04 odpadowa gleba i ziemia, urobek z pogłębia	<400 <200	Odzysk w procesie R14 – rozdrabnianie i utwardzanie powierzchni lub wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych Odzysk w procesach R14 – wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych.
18	18 01 01, 18 01 04, 18 01 07, 18 02 01, 18 02 03, 18 02 06	<1	Unieszkodliwianie w procesie D5 – składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
19	19 05 03, 19 08 01, 19 08 02, 19 09 02 – nieprzydatny kompost, zawartość pias., skratki, osady z klarowania wody 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe	<10 Sucha masa 200-300	Odzysk w procesie R14 na warstwę okrywową składowisk odpadów Odzysk w procesie R10, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 14.11.2007 r. lub recykling w procesie R3 - kompostownie

5.1.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE

W planie wojewódzkim przewidziano iż ilość odpadów niebezpiecznych będą ulegały niewielkim zmianom, i tak odpady zoolejone, medyczne i weterynaryjne – wzrost nie większy niż 1 % rocznie, w sektorach spożywczym i drzewno – papierniczym nieznaczny spadek, natomiast odpady fotograficzne i z mechanicznej obróbki metali powinny pozostać na tym samym poziomie. Wzrost masy wycofanych z eksploatacji pojazdów wzrastać będzie średnio o 5 % rocznie, sprzętu elektrycznego i elektronicznego o 3% rocznie. Wyroby zawierające azbest do końca 2018 winny być usunięte w 60 %, do końca roku 2032 w 100%. Przewidziany w KPGO poziom odzysku „O” i recyklingu odpadów „R” w 2009 r. akumulatorów i baterii winien kształtować się następująco:

- Akumulatory ołowiowe – „O” i „R” wszystkie zgłoszone,
- Akumulatory niklowo-kadmowe wielkogabarytowe – „O” i „R” 60%,
- Akumulatory niklowo-żelazowe wielkogabarytowe i niklowo-kadmowe małowabarytowe „O” i „R” – 40 %,
- Akumulatory pozostałe oraz ogniwa i baterie „O” 18 %, „R” 20 %.

Odpady niebezpieczne stanowią głównie domenę planów wojewódzkich, niniejszą prognozę oparto więc i informacje zawarte w tym planie. Łączna, średnioroczna ilość odpadów niebezpiecznych na terenie gminy powinna się kształtować na poziomie 0,5 Mg, z nieznaczoną tendencją wzrostową. Jedynie ilość odpadów zawierających azbest będzie sukcesywnie wzrastać. Największe ilości (nie więcej jednak niż po 0,3 Mg) odpadów niebezpiecznych z terenu powiatu stanowią będą:

- Odpadowe oleje mineralne i syntetyczne,
- Odpady z procesów galwanicznego pokrywania metali,
- Odpady medyczne i weterynaryjne,
- Baterie i akumulatory ołowiowe i niklowo-kadmowe,
- Zużyte lampy rtęciowe i fluorescencyjne.

Poziom zbierania zużytych przenośnych baterii i akumulatorów do roku 2012 powinien osiągnąć 25%, a do 2016 r. – 45%. Przewiduje się też znaczny wzrost ilości wycofanych z użycia pojazdów i osiągnięcie poziomu odzysku i recyklingu do końca 2014 r.

Pozostałe odpady niebezpieczne, które mogą powstać na terenie powiatu nowodworskiego, nie powinny przekraczać ilości 50 kg w skali roku. Z uwagi na znaczne różnice w ilościach odpadów niebezpiecznych określonych we właściwych pozwoleniach na wytworzenie odpadów, a danymi statystycznymi bardziej precyzyjnie określenie ich ilości jest obecnie niemożliwe. W tab. 7 przedstawiono wykaz odpadów niebezpiecznych z terenu powiatu, w tym dotąd niezidentyfikowanych, a z uwagi na charakter działalności gospodarczej potencjalnie możliwych.

Tab. 7. Rodzaje odpadów niebezpiecznych, które mogą być wytwarzane na terenie gminy Stegna

Grupa	Kod rodzaj odpadów	Uwagi
01	Brak	-
02	02 01 08 – środki ochrony roślin I i II klasy 02 01 80 i 02 02 80 tkanka zwierzęca o właściwościach niebezpiecznych	Wymagane unieszkodliwianie w procesach termicznych
03	Brak	-
04	Brak	-
05	Brak	-
06	Brak	-
07	Brak	-
08	08 01 11 – odpady farb i lakierów zawierających substancje niebezpieczne 08 01 19 i 08 01 21 rozpuszczalniki organiczne i zmywacz farb i lakierów	Unieszkodliwienie w procesach termicznych
09	09 01 80 – przeterminowane odczynniki fotograficzne	Neutralizacja
10	10 01 04 – popioły lotne i pyły z paliw płynnych	Zestawienie

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

11	11 01 05 – kwasy trawiące 11 01 07 – alkalia trawiące 11 01 09 – szlamy i osady pofiltracyjne niebezpieczne	Neutralizacja zestawianie
12	12 01 14, 12 01 18 – szlamy z obróbki metali 12 01 20 – zużyte materiały szlifierskie	zestawianie
13	13 01 04, 13 01 05 – emulsje olejowe 13 01 09 do 13 01 13 – oleje hydrauliczne mineralne i syntetyczne	Unieszkodliwianie w procesach termicznych
14	brak	-
15	15 01 10 Opakowania po środkach ochrony roślin I i II klasy 15 01 11 – opakowania metalowe zawierające azbest i puste pojemniki ciśnieniowe	Neutralizacja zestawianie
16	16 02 09 – transformatory i kondensatory zawierające PCB 16 01 04 – nie nadające się do użytku pojazdów 16 02 13 – lampy rtęciowe i fluorescencyjne oraz inne urządzenia z substancjami niebezpiecznymi 16 05 04 – gazy w pojemnikach zawierających substancje niebezpieczne (w tym halony) 16 06 01 – baterie i akumulatory ołowiowe 16 06 02 – baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	Rozbiórka i odzysk oraz inne metody unieszkodliwiania Recykling wszystkie Recykling 60 %
17	17 03 01 – asfalt zawierający smołę 17 03 03 – smoła i produkty smołowe 17 04 10 – kable zawierające ropę naftową i smołę 17 06 01, 17 06 05 – materiały konstrukcyjne i izolacyjne zawierające azbest	Unieszkodliwianie w procesach termicznych Usunięcie całego azbestu do 2032 r.
18	18 01 02, 18 01 03, 18 02 02, - odpady zawierające żywe drobnoustroje chorobotwórcze i toksyny 18 01 06, 18 02 05 – odczynniki chemiczne 18 01 08, 18 02 07 – leki cytotoksyczne i cytostatyczne 18 01 10 – odpady amalgamatu dentystycznego	Unieszkodliwiania w procesach termicznych
19	19 08 10 – tłuszcze i mieszaniny olejów z separatorów	Unieszkodliwiania w procesach termicznych

6. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Zgodnie z Polityką Ekonomiczną Państwa nadrzędnym celem wszelkiej działalności jest Zrównoważony rozwój. Realizując tę zasadę, z uwzględnieniem specyfiki gminy Stegna określono następujące główne cele w odniesieniu do usprawnienia gospodarki odpadami:

- zwiększenie udziału odzysku z odpadów, w tym ulegających biodegradacji, materiałów i energii, w sposób zgodny z zasadami ochrony środowiska;
- minimalizacja ilości odpadów przeznaczonych do składowania w środowisku, w tym ulegających biodegradacji;
- wdrażenie jednorodnego systemu gromadzenia, zbierania, transportu i unieszkodliwienia odpadów powstających na terenie gminy.
- współudział w tworzeniu kompleksowej bazy danych w zakresie gospodarki odpadami.

Realizacja celów głównych, w odniesieniu do postępowania z odpadami komunalnymi odbywać się będzie poprzez następujące cele:

- objęcie zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych od wszystkich mieszkańców gminy do końca 2012 r.;
- wdrażenie systemu odbiorcy odpadów stałych i płynnych (w tym zaolejonych) do końca 2012 r.
- wdrażenie systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i zużytego sprzętu elektrycznego a także odpadów niebezpiecznych do końca roku 2012;
- sukcesywny rozwój segregacji „u źródła” odpadów szkła, papieru i makulatury, tworzyw sztucznych, metali oraz odpadów żywności i zielonych;
- sukcesywne wdrażanie systemu zbierania odpadów opakowaniowych;
- usprawnienie organizacji zbierania i transportu odpadów.

W odniesieniu do odpadów niebezpiecznych (poza zawartymi w odpadach komunalnych) rozwinięcie celów głównych stanowi:

- sukcesywna minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych;
- sukcesywne zwiększanie ilości odpadów niebezpiecznych poddawanych odzyskowi oraz usprawnienie systemu ich zbierania.

Dla pozostałych odpadów, to jest odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne konieczne jest osiągnięcie następujących celów:

- sukcesywna minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne, komunalne i obojętne, przy równoczesnym osiągnięciu maksymalnego wskaźnika odzysku i recyklingu,
- zagospodarowanie odpadów obojętnych zgodnie z przepisami ochrony środowiska, szczególnie do rekultywacji terenów zdegradowanych oraz potrzeb drogownictwa i budownictwa.

7. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY STANU GOSPODARKI ODPADAMI

7.1 ODPADY KOMUNALNE

W zakresie usprawnienia i poprawy gospodarki odpadami komunalnymi przewiduje się podjęcie następujących działań:

1. stworzenie spójnego dla całej gminy systemu gromadzenia, zbierania i transportu odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów rekreacyjnych i obsługi szlaków żeglugowych – *termin wdrożenia 2012 r.*
2. wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów – *działania ciągłe*
3. wdrażanie w ramach powiatu instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów ulegających biodegradacji – *prace projektowe do końca 2012 r., budowa do 2016 r.,*
4. budowa systemu informacji społeczeństwa o gospodarce odpadami oraz intensyfikacja edukacji ekologicznej – *wdrożenie systemu 2012 r. działania ciągłe,*
5. monitorowanie i wypracowanie rzeczywistych wskaźników w gospodarce odpadami – *działania ciągłe*

7.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Działania związane z gospodarką odpadami niebezpiecznymi:

1. propagowanie technologii mało- i bezodpadowych szczególnie w odniesieniu do odpadów niebezpiecznych – *działania ciągłe*
2. wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów niebezpiecznych – *działania ciągłe*
3. oleje odpadowe – monitoring postępowania z odpadowymi olejami, szybka likwidacja rozlewów olejowych – *działania ciągłe*

4. zużyte akumulatory i baterie – wyznaczenie nowych punktów ich nieodpłatnego odbioru – 2010 r. ,
5. odpady medyczne i weterynaryjne - wdrożenie jednolitego systemu zbierania, magazynowania i zbierania niebezpiecznych, odpadów medycznych i weterynaryjnych - 2010 r., poprzez kontrolę umów i częstotliwości ich odbioru, ich wytwórców.
6. pojazdy wycofane z eksploatacji – współudział w organizacji na terenie powiatu punktu odbioru i demontażu samochodów osobowych i jednośladowych, zgodnie z przepisami ochrony środowiska – *wdrożenie systemu 2012 r.*
7. odpady zawierające azbest - prowadzenie rozbiórek eternitowych pokryć dachowych i usuwanie odpadów wyłącznie przez wyspecjalizowane firmy, przy finansowym wspomaganie z funduszy ochrony środowiska gminy i środków pozyskanych z zewnątrz - *działania ciągłe*
8. przeterminowane pestycydy- wdrażenie systemu zbierania opakowań po ośrodkach ochrony roślin z wielkoobszarowych gospodarstw rolnych oraz od rolników indywidualnych – 2010 r.
9. monitorowanie i wzmocnienie kontroli postępowania z odpadami niebezpiecznymi, w tym pochodzącymi z jednostek pływających, przez działające na terenie gminy jednostki gospodarcze – *działania ciągłe*.

7.3. POZOSTAŁE ODPADY

Odpady inne niż niebezpieczne i komunalne oraz inne działania:

1. zużyte opony – współorganizacja w ramach powiatu punktu ich nieodpłatnego odbioru – do 2011 r.
2. komunalne osady ściekowe - maksymalne rolnicze wykorzystanie – *działania ciągłe*
3. odpady opakowaniowe – sukcesywne wdrażanie zbiórki w sklepach – *działania ciągłe*
4. odpady obojętne – gruz betonowy i ceglany maksymalny odzysk dla potrzeb budownictwa i drogownictwa – *działania ciągłe*
5. inne odpady – ograniczenie ilości odpadów poprzez wdrażanie technologii nisko-odpadowych i maksymalny odzysk w ramach własnej działalności gospodarczej oraz selektywne gromadzenie i zbieranie tych odpadów – *działania ciągłe*
6. monitorowanie i wzmocnienie kontroli postępowania z odpadami, działających na terenie gminy jednostek gospodarczych – *działania ciągłe*.

8. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

8.1. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

- **gromadzenie i segregacja odpadów komunalnych i komunalno-podobnych „u źródła”**
 - z domów jednorodzinnych i małych gospodarstw – odpady zmieszane w przydomowych pojemnikach 110-100 l, wyselekcjonowane odpady szkło, papier i kartony, tworzywa sztuczne oraz odpady roślinne i żywnościowe w pojemnikach lub urządzeniach odpowiednio oznakowanych i zaopatrzonych w logo firmy wywozowej,
 - z domów wielorodzinnych i na terenach zblokowanej zabudowy – odpady zmieszane w pojemnikach 1100 l (jeden pojemnik na 100 mieszkańców), odpady szkło, papier i kartony, tworzywa sztuczne oraz odpady roślinne i żywnościowe w specjalnych pojemnikach na te odpady.
 - z usług, handlu i innych jednostek gospodarczych w pojemnikach na odpady segregowane i zmieszane adekwatnie do rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów;
 - z obiektów obsługi turystów w pojemnikach na odpady segregowane i zmieszane w ilości zgodnej z Regulaminem utrzymania czystości i porządku z dodatkowym wyposażeniem portów i przystani w szczelne i dobrze oznakowane pojemniki na oleje opadowe;
 - wysegregowane w gospodarstwach domowych odpady niebezpieczne bądź odpady o trudnym do jednoznacznego zakwalifikowania stopniu zagrożenia, należy przekazywać do odpowiednich punktów ich odbioru – lampy rtęciowe i świetlówki oraz oleje opadowe do wyznaczonych jednostek handlowych, a pozostałe do punktów gromadzenia odpadów niebezpiecznych (w pierwszym etapie 1 punkt na 10 000 mieszkańców);
 - wyeksploatowane i uszkodzone urządzenia elektryczne i elektroniczne z gospodarstw domowych należy przekazywać do wyznaczonych jednostek handlowych lub punktu odbioru;
 - odpady wielkogabarytowe z gospodarstw domowych należy usuwać w ramach wiosennych i jesiennych wystawek wzdłuż wyznaczonej trasy i terminu przejazdu pojazdów zbierających odpady komunalne.
- **Zbieranie i transport odpadów komunalnych** winien odbywać się na podstawie umów indywidualnych zawartych ze wszystkimi właścicielami poszczególnych posesji przez wyznaczone przez samorząd gminy jednostki, posiadające właściwe w

tym przedmiocie uprawnienia uprawnione; w ramach porozumienia z samorządem gminy, firmy obsługujące dany teren muszą pełnić kompleksowe usługi w odniesieniu do zbierania i transportu odpadów komunalnych, łącznie z frakcjami wysegregowanymi (za wyjątkiem odpadów niebezpiecznych) oraz z odpadami wielkogabarytowymi; zbieranie odpadów zmieszanych i ulegających biodegradacji winno odbywać się z częstotliwością minimum 1 raz w miesiącu, pozostałe segregowane w co najmniej cyklu miesięcznym, wielkogabarytowe dwa razy w roku; zbieranie i transport odpadów niebezpiecznych podlega odrębnym zasadom, analogicznie jak odpady niebezpieczne z jednostek gospodarczych;

- **Unieszkodliwianie, zagospodarowanie i odzysk** odpadów komunalnych zgodnie z planem wojewódzkim powinno się odbywać w ramach działalności ZUOS Rokitki w Tczewie; w związku z opóźnieniami w realizacji tej inwestycji oraz znaczną odległość dowozu proponuje się późniejsze rozwiązania:
 - Wariant podstawowy – docelowa realizacja Systemu Odzysku i Unieszkodliwienia Odpadów Rokitki w Tczewie (brak informacji w odniesieniu do terminu uruchomienia instalacji odzysku poszczególnych frakcji odpadów oraz stacji przeładunkowej w Stegnie),
 - Rozwiązanie alternatywne - polegające na zawarciu, w ramach Związku G Nadzalewowych, porozumienia z miastem Elbląg odnośnie współpracy w przedmiocie ewentualnego zagospodarowania i unieszkodliwienia odpadów komunalnych,
 - Budowa stacji przeładunkowej i segregacji odpadów komunalnych w Stegnie – niezależnie od przyjętego wariantu przyspieszenie budowy stacji przeładunkowej oraz punktu segregacji i doczyszczania odpadów wyselekcjonowanych „u źródła” przy oczyszczalni ścieków w Stegnie, z równoczesną rezygnacją z planowanej budowy instalacji do segregacji odpadów zmieszanych,
 - Współpraca przy budowie instalacji do kompostowania - wyselekcjonowanych odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z gospodarstw domowych, ośrodków czasowych, obiektów zbiorowego żywienia, z terenów zieleni wraz z odpadami z rolnictwa i leśnictwa oraz osadami ściekowymi; w opracowaniach planistycznych brak wskazania lokalizacji, za najkorzystniejszą należy uznać centralną część powiatu (Gmina Nowy Dwór Gdański lub Ostaszewo, poza obszarami objętymi ochroną przyrody).
- **Edukacja ekologiczna i informowanie** społeczeństwa o sposobie postępowania z odpadami poprzez:
 - Kontynuację i intensyfikację działań edukacyjnych prowadzonych w szkołach wszystkich szczebli oraz udział młodzieży w akcjach mających na celu utrzymanie czystości na terenach wsi i miast,

- artykuły i prelekcje na temat szkodliwości niekontrolowanego spalania, kompostowania i skarmiania odpadów w lokalnych mediach,
- informacje o wdrażanym na terenie danej gminy systemie gromadzenia i zbierania odpadów komunalnych, w formie krótkich komunikatów zamieszczanych w lokalnej prasie i w miejscach publicznych oraz w BIP, zawierających sposób i terminy zbierania odpadów zmieszanych, segregowanych i odpadów wielkogabarytowych, a także miejsc nieodpłatnego odbioru odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych;
- **kontrola działania firm prowadzących działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów, z uwzględnieniem częstotliwości odbioru odpadów, skuteczności segregacji odpadów i możliwości ich zbycia, prowadzenia zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz sposobu unieszkodliwiania tych odpadów.**

8.2. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

- uwarunkowanie decyzji administracyjnych na budowę nowych i przebudowę istniejących instalacji technologicznych od ilości i postępowania z odpadami, z wymogiem uwzględnienia w dokumentacji budowlanej pełnego cyklu gromadzenia, odzysku i unieszkodliwiania odpadów w tym niebezpiecznych,
- prowadzenie okresowych kontroli z udziałem służb sanitarnych i ochrony środowiska podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów niebezpiecznych,
- wskazywanie jednostek handlowych zobligowanych do odbioru niektórych odpadów niebezpiecznych,
- wspomaganie działań związanych z budową na terenie powiatu punktu odbioru, demontażu samochodów osobowych i innych pojazdów mechanicznych,
- monitorowanie i wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami niebezpiecznymi przez działające na terenie powiatu jednostki gospodarcze oraz podawanie do publicznej wiadomości informacji o wynikach tych kontroli.

8.3. POSTĘPOWANIE Z POZOSTAŁYMI ODPADAMI

- uwarunkowanie decyzji administracyjnych na budowę nowych i przebudowę istniejących instalacji technologicznych od ilości i postępowania z odpadami, z wymogiem uwzględnienia w dokumentacji budowlanej pełnego cyklu ich gromadzenia, odzysku i unieszkodliwiania, z preferencjami dla technologii bezodpływowych,
- współorganizacja punktów nieodpłatnego odbioru wyselekcjonowanych odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (w tym opakowaniowych i zużytych opon)

- wdrożenie systemu rolniczego wykorzystania osadów ściekowych, ewentualnie poprzez ich kompostowanie z innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
- kontynuacja odzysku kruszywa budowlanego, z wykorzystaniem istniejących w Nowym Dworze Gdańskim instalacji do rozdrabniania żwiru i gruzu,
- monitorowanie i wzmocnienie kontroli postępowania z odpadami działających na terenie powiatu jednostek gospodarczych.

9. HARMONOGRAM REALIZACJI I SZCUNKOWE KOSZTY

Tab. 8 Harmonogram realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Stegna

Poz.	Rodzaj działania	Instytucja realizująca	Rok realizacji	Szacunkowe koszty [mln. zł]	Sposoby finansowania*	Uwagi
Zadania nie inwestycyjne						
1.	Aktualizacji gminnych PGO	Samorządy gmin	2010	-		
2.	Okresowa kontrola likwidacji i rekultywacji dzikich wysypisk	WIOŚ, Wójt	2009, 2011	-	Obowiązki statutowe	
3.	Wdrożenie powiatowego systemu gospodarki odpadami	Wójt	2009-2012	-	Obowiązki ustawowe	
4.	Kontrola umów na odbiór odpadów komunalnych	Wójt	Raz na dwa lata	-	Obowiązki statutowe	
5.	Kontrola firm prowadzących zbieranie i transport odpadów	Wójt	Raz na dwa lata	-	Obowiązki statutowe	
6.	Edukacja ekologiczna	Wójt, szkoły	Zadanie ciągłe	0,01 rocznie	Środki własne	
7.	Kontrola postępowania z odpadami w jedn. gospodarczych	WIOŚ, Wójt	2010-2012	-	Obowiązki statutowe	
8.	Informowanie Społeczeństwa o sposobie właściwego postępowania z odpadami	Wójt	Zadanie ciągłe	-	Obowiązki statutowe	
9.	Współpraca przy oprac. Wojewódzkiej Bazy Danych	Wójt	Zadanie ciągłe	-	Obowiązki statutowe	
10.	Uzależnienie zgody na budowę od postępowania z odpadami	Wójt	Zadanie ciągłe	-	Obowiązki ustawowe	
11.	Wspieranie inicjatyw związanych z powstaniem obiektów wykorzystujących biomasę oraz odpady roślinne	Wójt	2009-2016	-	-	
12.	Porozumienie z placówkami handlowymi w odniesieniu do odbioru zużytego sprzętu	Wójt	Zadania	-	-	Zużyty sprzęt elektr.

*PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016*

	elektrotechnicznego, odpadów opakowaniowych i przeterminowanych lekarstw		ciągłe			odpady opakowani owe
Zadania inwestycyjne						
13.	Budowa stacji przeladunkowej i sortowni odpadów w Stegnie	ZUOS Rokitki Wójt Stegna	2009- 2014	8,6	FOS , środki własne ZUOS Tczew	
14.	Sukcesywny demontaż i usuwanie azbesto-cementowych pokryć dachowych	Wójt	2010 do 2030	0,1 rocznie	EFRR oś 5 Środki własne	

*FOS – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wojewódzki,
EFRR 0 Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oś priorytetowa 5
FS POIS – Fundusz Spójności Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”

Przewidywane koszty wdrożenia ustaleń aktualizacyjnego Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stegna w poszczególnych latach zestawiono w tab. 9.

Tab. 9 Sumaryczne koszty realizacji PGO [mln. zł]

Poz.	Zadania	2009	2010	2011	2012	2013-2016
1.	Zadania nieinwestycyjne	0,015	0,015	0,015	0,015	0,06
2.	Zadania inwestycyjne	0,1	0,15	8,75	0,1	0,6
3.	Razem	0,115	0,165	8,765	0,115	0,66
	Ogółem	9,16				0,66
	W tym środki własne właścicieli instalacji do 30 %	2 748				0,138

Na terenie gminy Stegna nie ma obecnie instalacji do unieszkodliwiania i przerobu odpadów komunalnych. Dopiero w 2014 roku przewiduje się uruchomienie instalacji do przeladunku i do segregowania odpadów komunalnych w Stegnie. Przyjęta we wcześniejszych planach terminy realizacji do końca 2011 roku, z uwagi na brak środków finansowych, okazały się nierealne. Instalacja ta zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami będzie stanowiła własność ZUOS Rokitki w Tczewie, koszty jej eksploatacji w całości pokrywane będą z opłat za odbiór odpadów. Zakłada się iż instalacja do kompostowania odpadów ulegających biodegradacji powinna stanowić własność dużego zakładu rolnego i powinna to być inwestycja dochodowa. Wydatki związane z gospodarką odpadami pochodzącymi z usług i przemysłu obciążają natomiast koszty własne danego przedsiębiorstwa.

Jednostkowe koszty zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych od chwili uchwalenia PGO gminy Stegna na lata 2004-2011 znacznie wzrosły. Obecnie cena za odbiór 110 litrowego pojemnika odpadów zmieszanych o masie poniżej 20 kg kosztuje ok. 17,00 zł. Tak wysokie opłaty za odbiór odpadów komunalnych wynikają z transportu na znaczną odległość oraz wysokich kosztów eksploatacji ZUOS Rokitki. Można prognozować iż po realizacji planów inwestycyjnych Regionalnego Systemu Gospodarki Odpadami w Tczewie cena odbioru odpadów komunalnych jeszcze wzrośnie.

Docelowo wskazane byłoby przekazywanie odpadów komunalnych do zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów.

10. SYSTEM MONITORINGU REALIZACJI CELÓW

Podstawowym obligatoryjnym dokumentem monitorowania stanu gospodarki odpadami są, sporządzane co dwa lata, sprawozdania z realizacji ustaleń poszczególnych planów gospodarki odpadami. Sprawozdania z wykonania planów gminnych należy sporządzić w terminie do końca I kwartału, a planów powiatowych do końca półrocza, po okresie realizacji. W związku z sukcesywną rozbudową bazy danych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, można spodziewać się znacznej poprawy jakościowej monitoringu. W tab. 10 przedstawiono wskaźniki ogólne dla oceny osiągnięcia celów przyjętych w PGO Gminy na lata 2010-2012 z perspektywą 2013-2016r. przy założeniu jako danych bazowych wskaźników osiągniętych w roku 2008r.

Tab. 10 wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów głównych przyjętych w PGO PN 2009-2012

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika dla roku bazowego 2008	Przewidywana wartość wskaźnika na koniec 2010 r.	Osiągnięta wartość wskaźnika na koniec 2010r.
Odpady komunalne					
1.	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg	9008,58	2152	
2.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	119	250	
3.	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%	87	92	
4.	Odsetek mieszkańców objętych selektywnym odbieraniem odpadów	%	Bd	30	
5.	Masa zebranych odpadów ulegających biodegradacji	Mg	Bd	23	
6.	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	Mg	Bd	690	
7.	Odsetek gospodarstw domowych uczestniczących w selektywnym zbieraniu komunalnych odpadów niebezpiecznych	%	Bd	20	
8.	Masa zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych	Mg	Bd	20	
9.	Odsetek gospodarstw domowych uczestniczących w selektywnym zbieraniu odpadów wielkogabarytowych	%	100	100	
10.	Masa zebranych odpadów wielkogabarytowych	Mg	Bd	20	

*PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016*

11.	Odsetek gospodarstw domowych uczestniczących w selektywnym zbieraniu odpadów opakowaniowych	%	Bd	40	
12.	Masa zebranych odpadów opakowaniowych łącznie	%	119	65	
13.	Masa zebranych selektywnie odpadów z tworzyw sztucznych	Mg	2,8	16	
14.	Masa zebranych selektywnie odpadów z papieru i tektury	Mg	2,1	25	
15.	Masa zebranych selektywnie odpadów ze szkła	Mg	2,5	10	
16.	Masa składowanych odpadów komunalnych	Mg	1844	1902	
17.	Odsetek składowanych odpadów komunalnych	%	94	88	
18.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	Szt.	0	0	
19.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne - ogółem	Mg	0	0	
20.	Liczba i przepustowość istniejących sortowni odpadów surowcowych	Liczba/ tys. ton/rok	0	0	
21.	Liczba i przepustowość istniejących sortowni odpadów zmieszanych	Liczba/ tys. ton/rok	0	0	
22.	Liczba i przepustowość istniejących kompostowni odpadów i innych instalacji mechaniczno - biologicznych	Liczba/ tys. ton/rok	0	0	
23.	Liczba i przepustowość instalacji do demontażu odpadów wielkogabarytowych	Liczba/ tys. ton/rok	0	0	
24.	Masa odzyskanych i/lub unieszkodliwianych odpadów ulegających biodegradacji (poza składowaniem)	Mg	0	0	

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

25.	Udział odpadów komunalnych składowanych w odniesieniu do odpadów wytworzonych	%	94	88	
Odpady niebezpieczne					
26.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg	Bd	0,5	
27.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%	Bd	0	
28.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych unieszkodliwionych poza składowaniem	%	Bd	50	
29.	Liczba funkcjonujących gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych	Szt.	0	0	
30.	Masa wytwarzanych odpadów medycznych i weterynaryjnych	Mg	0,18	0,15	
31.	Liczba i przepustowość funkcjonujących instalacji do termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych	Mg	0	0	
32.	Masa wytworzonych olejów odpadowych	Mg	Bd	0,2	
33.	Masa poddanych procesom odzysku olejów odpadowych	Mg	Bd	0	
34.	Masa poddawanych procesom unieszkodliwionych olejów odpadowych	Mg	Bd	0,2	
35.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	Mg	3520	2800	
36.	Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia	Mg	3520	2800	
37.	Masa zebranych selektywnie zużytych przenośnych baterii i akumulatorów	Mg	Bd	0,03	
38.	Liczba zinwentaryzowanych mogiłników pozostałych do likwidacji	Szt.	0	0	
39.	Masa szacunkowa przeterminowanych pestycydów zawartych w pozostałych do likwidacji zinwentaryzowanych mogiłnikach	Mg	0	0	
40.	Masa zebranego i zużytego				

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

	sprzętu elektrycznego i elektronicznego na mieszkańca	Kg/mieszk.	Bd	1,1	
41.	Masa odzyskanych lub unieszkodliwionych odpadów ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Mg	Bd	Poza terenem gminy	

42.	Liczba punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji	Szt.	0	0	
43.	Liczba stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	Szt.	0	0	
44.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji	Mg	0	0	

Komunalne osady ściekowe

45.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg s. m.	220 osad odwodn.	400 s. m.	
46.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%	0	0	
47.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%	0	0	
48.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%	100	100	
49.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	%	0	0	
50.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowiskach odpadowych	%	0	0	

11. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PGO

Na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, organy wykonawcze gminy sporządzają plan gospodarki odpadami, obejmujący cele i priorytety, rodzaj i harmonogram działań oraz środki niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów, które aktualizowane winny być co 4 lata.

Celem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest ocena zgodności zapisów w projekcie dokumentu z prawem polskim i wspólnotowym oraz identyfikacja bezpośrednich i pośrednich skutków środowiskowych, które mogą powstać w wyniku realizacji planowanych działań.

Charakterystyka stanu środowiska na terenie gminy Stegna pozwoliła na identyfikację następujących problemów środowiska:

- bardzo wysoka stopa bezrobocia;
- silnie przetworzone środowisko przyrodnicze, utrzymywane dzięki funkcjonowaniu systemu melioracyjnego;
- niski wskaźnik zalesienia;
- intensyfikacja gospodarki rolnej i ograniczanie powierzchni łąk i pastwisk na rzecz gruntów rolnych;
- silna, częściowo niekontrolowana presja turystyczna na tereny cenne przyrodniczo i chronione, ilość turystów w sezonie letnim wielokrotnie większa od ilości stałych mieszkańców;
- brak zatwierdzonych programów ochrony dla obszarów chronionych;
- płytkie zaleganie wód gruntowych, kontakt z wodami powierzchniowymi, zasolenie w wyniku przenikania wód morskich, brak zdolności samooczyszczania;
- wysoki stopień zagrożenia powodziowego;
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych przez niedostatecznie oczyszczone ścieki oraz nawozy i środki ochrony roślin z powierzchni gruntów rolnych;
- przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu, zwłaszcza wzdłuż drogi krajowej nr 7.

Wskazane problemy środowiskowe gminy Stegna przekładają się na brak realnych możliwości lokalizacji na terenie gminy składowisk odpadów innych niż obojętne. Brak realizacji ustaleń zawartych w PGO Gminy należy uznać za niekorzystny ponieważ wszystkie proponowane cele i kierunki działań zmierzają do poprawy stanu środowiska, oszczędności surowców naturalnych w wyniku intensyfikacji odzysku odpadów, poprawy warunków zdrowotnych mieszkańców i estetyki terenów miast i wsi.

W ramach PGO przedsięwzięcia inwestycyjne związane z procesem budowlanym ograniczone są do budowy stacji segregacji i przeładunku odpadów na terenie oczyszczalni ścieków w Stegnej oraz propozycji budowy kompostowni odpadów ulegających biologicznej degradacji z preferowaną lokalizacją poza obszarami objętymi ochroną przyrody. Negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie budowy tych obiektów będą krótkotrwałe, przemijające, ograniczone do pory dziennej. Na etapie eksploatacji rozwiązania techniczne i organizacyjne winny uwzględniać minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko. Ich realizacja i funkcjonowanie nie powinno negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań pozwala na stwierdzenie, że mają one z założenia na celu poprawę stanu środowiska oraz będą wpływać pozytywnie na zdrowie mieszkańców.

W przypadku realizacji określonych w PGO przedsięwzięć budowlanych proponuje się zastosowanie wymienionych niżej środków łagodzących ich potencjalny wpływ na środowisko:

- prawidłowe przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem obszarów Natura 2000
- prawidłowe wariantowanie lokalizacji obiektów uciążliwych,
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- w harmonogramie prac ziemnych i budowlanych uwzględnianie tras migracji ptaków;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Gmina Stegna usytuowana jest na obszarze Polski północnej i obejmuje teren Mierzei Wiślanej na wschód od Wisły oraz północną część Żuław Wielkich. Charakteryzuje się wyjątkowymi, nie spotykanymi w innych rejonach kraju warunkami przyrodniczymi, co przekłada się na duży udział terenów objętych ochroną przyrody w stosunku do całkowitej powierzchni gminy. W sposobie zagospodarowania dominuje rolnictwo, na Mierzei rybołówstwo oraz turystyka. Brak przemysłu i nadmiernie uciążliwych dla ludzi i środowiska obiektów komunalnych. Gmina obejmuje 19 sołectw w tym 4 na Mierzei Wiślanej. Rejon jest dobrze skomunikowany na kierunku Warszawa - Gdańsk poprzez drogę krajową nr 7 (docelowo S 7) oraz sieć dróg wojewódzkich.

Istotne znaczenie dla gospodarki odpadami ma fakt iż w okresie sezonu letniego ilość osób przebywających na terenie gminy (głównie na Mierzei Wiślanej) jest wielokrotnie wyższa niż w pozostałych miesiącach i praktycznie poza możliwością kontroli. Warunki gruntowo-wodne oraz zagrożenia powodziowe wynikające z depresyjnego poziomu gruntów żuławskich, a także wybitne walory przyrodnicze Mierzei Wiślanej, praktycznie uniemożliwiają lokalizację na terenie gminy obiektów szczególnie uciążliwych dla środowiska, w tym składowisk odpadów innych niż obojętne. Decyduje to o konieczności wywozu odpadów komunalnych poza granice gminy.

Większość wytwarzanych na terenie gminy odpadów ma charakter typowy dla odpadów pochodzących z gospodarstw domowych (komunalnych). Udział odpadów z procesów technologicznych i niebezpiecznych praktycznie nie istnieje. Odpady komunalne obecnie wywożone są do ZUOS Rokitki w Tczewie. Zbiórką odpadów komunalnych i ich transportem do tego zakładu zajmują się różne firmy, posiadające właściwe zezwolenia na prowadzenie tej działalności, na podstawie zezwoleń wydanych przez Wójta Gminy Stegna. Stopień objęcia gospodarstw domowych i usług zorganizowaną zbiórką odpadów jest wysoki. Niestety, z uwagi na odległość ZUO, koszt wywozu odpadów również jest wysoki.

Na terenie gminy funkcjonuje stosunkowo duża oczyszczalnia ścieków, a pochodzące z niej osady ściekowe po higienizacji są wykorzystywane do użyźniania terenów leśnych i rolnych. Za sposób postępowania z odpadami przemysłowymi, w tym niebezpiecznymi odpowiadają właściciele firm, pozostających pod kontrolą służb wojewódzkich.

Jako podstawowe kierunki działań mających na celu poprawę gospodarki odpadami na terenie gminy przyjęto:

- kontynuację dotychczasowych działań związanych z budową spójnego systemu postępowania z odpadami komunalnymi na bazie Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych Tczew-Rokitki oraz planowanej budowy przez ten zakład stacji przeładunkowej na terenie gminy Stegna;
- dla optymalizacji ponoszonych przez mieszkańców gminy kosztów transportu i unieszkodliwienia odpadów, docelowo założono możliwość uniezależnienia od jednego zakładu sposobu ich zagospodarowania, ze wskazaniem na zakłady Elbląg-Rubno, Gdańsk-Szadułki czy przyszłościową spalarnię odpadów;
- minimalizację ilości odpadów technologicznych, w tym niebezpiecznych, powstających na terenie gminy poprzez propagowanie nowoczesnych, nisko odpadowych procesów wytwórczych, pro-ekologicznych metod upraw rolnych i hodowli zwierząt oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji, a także permanentne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa;;
- poprawę skuteczności funkcjonowania systemu zbierania i sposobu zagospodarowania odpadów poprzez wdrożenie zasad systematycznej kontroli postępowania z odpadami oraz współudział w tworzeniu wojewódzkiej bazy danych.

Docelowo nie przewiduje się znaczącego wzrostu ilości wytwarzanych odpadów, natomiast wybitnej poprawie powinien ulec wskaźnik odzysku materiałowego i odpadów opakowaniowych, a także zmniejszenie ilości odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.

Większa ilość działań przewidzianych w ramach aktualizacji PGO ma charakter organizacyjno-edukacyjny oraz odnosi się do wyznaczenia miejsc gromadzenia odpadów oraz doposażenia w niezbędne pojemniki. Przedsięwzięciami o charakterze inwestycji budowlanych są jedynie:

- stacja segregacji i przeładunku odpadów komunalnych przy oczyszczalni ścieków w Steganie, realizowana przez ZUOS Tczew – Rokitki,
- proponowana budowa kompostowni wysegregowanych odpadów ulegających biodegradacji z udziałem odpadów pochodzących z rolnictwa, leśnictwa i gastronomii (brak inwestora wiodącego),
- pewne znaczenie dla gospodarki wysegregowanymi odpadami palnymi pochodzącymi z rolnictwa i leśnictwa może też mieć planowana budowa elektrociepłowni na bio-paliwo w Nowym Dworze Gdańskim realizowana przez spółkę Agro-Pool Prima.

System monitoringu realizacji ustaleń planu opierać się będzie na okresowej sprawozdawczości oraz kontrolach służb sanitarnych i ochrony środowiska. Narzędziem pomocnym w tym przedmiocie winna też być, budowana obecnie wojewódzka baza danych, udostępniona dla społeczeństwa, zgodnie z zapisami ustawowymi.

Realizacja ustaleń Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stegna na lata 2010-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2016, nie powinna negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Na podstawie analizy oddziaływania na środowisko całokształtu działań określonych w PGO stwierdzono, że mają one z założenia na celu poprawę stanu środowiska oraz będą wpływać pozytywnie na zdrowie mieszkańców.

13. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I AKTY PRAWNE

1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 (uchwała RM nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. MP nr 90 poz. 946),
2. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2010 – uchwała nr 191/XII/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2007 r.,
3. Plan Gospodarki Odpadami Powiatu Nowodworskiego na lata 2004 – 2011 – uchwała Nr XII/88/204 Rady Powiatu z dnia 12 lutego 2004 r.
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112 poz. 1206)
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. nr 66 poz. 620 zm. 2006)
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie odzysku odpadów w procesie R10 (Dz. U. nr 228 poz. 1685)
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposób prowadzenia centralnej i wojewódzkich baz danych dotyczących wytwarzania i gospodarki odpadami (Dz. U. nr 133 poz. 930)
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 maja 2003 r. w sprawie gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów i ścieków ze statków żeglugi śródlądowej (Dz. U. nr 104/973)
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. nr 109/752)
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku i unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami (Dz. U. nr 140 poz. 1584)
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2007r. w sprawie sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. nr 162 poz. 1153)
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie list rodzaju odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym nie będącym przedsiębiorcami oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. nr 75 poz. 527 zm. 2008)
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. nr 192 poz. 1968)

14. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 października 2005 r. w sprawie sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. nr 219 poz. 1858)
15. Strategia rozwoju powiatu nowodworskiego, lipiec 2002.
16. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. nr 92 poz. 880 z późniejszymi zmianami)
17. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity 2007 r. Dz. U. nr 39 poz. 251 z późniejszymi zmianami)
18. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. nr 45 poz. 435)
19. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami)
20. Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o portowych urządzeniach do odbioru odpadów oraz pozostałości ładunków ze statków (Dz. U. 166 poz. 1361 ze zmianami)
21. Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z użytkowania (Dz. U. nr 25 poz. 202 z późniejszymi zmianami)
22. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r. nr 25 poz. 150)
23. Ustawa z dnia 13 września 1999 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. nr 132 poz. 622 ze zmianami).

14. ZAŁĄCZNIKI

Zal. 1 Wykaz jednostek wytwarzających odpady niebezpieczne na podstawie wydanych decyzji przez Starostwo Powiatowe

Lp	Nazwa jednostki wytwarzającej odpady niebezpieczne
1.	Przedsiębiorstwo – Produkcyjno - Usługowe „WAKRO” ul. Słowackiego 16, 82-500 Kwidzyn Tel./fax. (0-55) 261-20-96 , kom. 601 – 712 - 428 www.wakro.pl
2.	Przedsiębiorstwo Budowlane RECON Spółka z o.o. w Gdańsku ul. Grzegorza z Sanoka 4 , 80-408 Gdańsk Dyrektor: Dominik Grabowski Tel./fax. (0-58) 344-15-15, kom. 504 – 095 - 600 www.recon.pl
3.	Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych „TERMOEXPORT” Siedziba : ul. Żurawia 24/7, 00-515 Warszawa tel./fax (022) 621 40 64 Biuro : ul. Elektryczna 2a, 00-346 Warszawa tel./fax (022) 821 41 75
4.	Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu „caro” ul. Zamoyskiego 51, 22-400 Zamość Dyrektor Roman Kulik Tel./fax (084) 62 730 13 , kom. 0 608 435 133 www.azbest-caro.pl e-mail : caro@zamosc.home.pl
5.	Zakład Remontowo-Budowlany Stanisław Karolczak ul. Przelajowa 10/56, 94-044 Łódź tel./fax 042/ 686-67-37, kom. 0602 45-52-52 e-mail: stanisław.karolczak@poczta.fm
6.	Zakład Robót Ogólnobudowlanych , Stanisław Repiński ul. Fałata 10, 83-400 Kościerzyna tel. 058/690-19-31
7.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego MJ sp. z o.o. ul. Graniczna 6, Reguły, 05-816 Michałowice tel/fax 723-20-61
8.	DEVICE Spółka z o.o. ul. Matemblewska 2b, 80-283 Gdańsk tel. 058/342-52-29
9.	Przedsiębiorstwo Usługowo -Transportowe „OL-TRANS”, Olgierd Hewelt, Mrzezino, ul Lipowa 6, 84-123 Połchowo, gm. Puck tel. 058/673-88-57 fax 058/ 673-62-72 e-mail: biuro@ol-trans.com.pl
10.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ABBA-EKOMED” Sp. z o.o. ul. Moniuszki 11/13, 87-300 Toruń tel/fax 056/ 651-44-25; 654-86-70

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

11.	Sintac-Polska Sp. z o.o. ul. Armii Krajowej 86, 05-075 Warszawa-Wesoła adres do korespondencji: ul. Żagańska 1, 04-713 Warszawa-Międzylesie tel. 022/812 62 54 fax. 022/812 53 92 e-mail: sintac@sintac.com.pl
12.	Firma Remontowo-Budowlana ZEN-REM Zenon Grebieszczenko ul. Panieńska 23/24 m. 14, 80-843 Gdańsk tel. 058/ 301 54 18 e-mail: zen_rem@op.pl
13.	RAMID - Mirosław Dec ul. Kowalskiego 1/54, 03-288 Warszawa tel. 022/ 674 48 58 e-mail: ra_mid@op.pl
14.	Firmy MAXMED Zakład Usługowo-Handlowy Marcin Murzyn ul. Źródłana 4, 84-230 Rumia tel.: (058)671 85 63, tel./fax: (058)671 48 82
15.	Zakład Remontowo – Budowlany „AMBROŻY” Spółka Jawna ul. Meissnera 1/3 lok. 222, 03-982 Warszawa tel./fax: (022) 831 07 64
16.	„GAJAWT” P.P.H.U. Gabriel Rogut ul. Odyńca 24, 93-150 Łódź tel.: 501028153, fax: (042)6884370
17.	„ALBEKO” Sieger Sp. J. 87-510 Kotowy, gm. Skrwilno tel./fax: (0-54) 2800288 e-mail: info@albeko.pl www.albeko.pl
18.	P.P.H.U. „EKO – MIX” ul. Grabiszyńska 163, 50-950 Wrocław tel.: (071) 3324161, 3613041 wew. 231, 0600703713, tel./fax: (071) 3324500 www.ekomix.pl e-mail: info@ekomix.pl

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY STEGNA NA LATA 2010 – 2012
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2013 – 2016

19.	ALGADER HOFMAN Sp. Z o.o. ul. Wólczyńska 133, bud. 11B, 01-919 Warszawa tel./fax: (022) 8649497, 8469499, 8437353, 8437580, 8469812, 0603124853 www.algader.pl e-mail: algader_biuro@post.pl
20.	Usługowy zakład Izolacji Budowlanej Janusz Gleba ul. Pelplińska 15, Janowo, 83-211 Jabłowo k. Starogard Gdański tel.: 0601635263, Tel/fax: (058) 5622435
21.	„Transport – Metalurgia” Sp. z o.o. ul. Reymonta 62, 97-500 Radomsko tel.: (044) 685 4135, fax: (044) 685 4290
22.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Kanałowa 2, 82-100 Nowy Dwór Gdański tel.: (055) 247 2493, 247 2494, 2472495, fax: (055) 247 2496
23.	AMTrans progres Sp. z o.o. ul. Sarmacka, 61-616 Poznań tel.: (061)656 9737, fax: (061)656 9550 www.amtrans.pl e-mail: biuro@amtrans.pl
24.	P.H.U. „JUKO” Szczukocki Jerzy ul. 1-go Maja 25, 97-300 Piotrków Trybunalski tel. (044) 732 6963, fax (044) 649 9423 www.juko.com.pl e-mail: biuro@juko.com.pl
25.	Zakład Instalacyjno-Elektromechaniczny „MITRON” Gerard Ossowski ul. Cegielnia 3, 83-400 Kościerzyna tel. 058/ 686 31 32

Opracował:
Inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska Urzędu Gminy Stegny
Mgr inż. Tadeusz Sitko

Projekt

STEGNA

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
GMINY STEGNA
NA LATA 2010 – 2012
z uwzględnieniem perspektywy 2013-2016**

Stegna 2010

Część I Wprowadzenie	4
1.1 Informacje ogólne	4
1.2 Istniejące zagospodarowanie na obszarze gminy oraz przewidywane zmiany	5
1.3 Istniejące, przewidywane instalacje mogące znacząco oddziaływać na środowisko	14
Część II Struktura dokumentu	16
Część III Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2004 – 2011	17
1) edukacja ekologiczna	18
2) ochrona przyrody i krajobrazu	18
3) ochrona i zrównoważony rozwój lasów	18
4) ochrona gleb użytkowanych rolniczo	19
5) ochrona zasobów kopalin	19
6) gospodarka odpadami	19
7) jakość wód	20
8) kształtowanie stosunków wodnych	20
9) jakość powietrza atmosferycznego	20
10) hałas	21
11) awarie przemysłowe	21
Część IV Nowe relacje prawne oraz przemiany gospodarcze na terenie gminy Stegna	25
Część V Cele Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2010 -2012 z perspektywą 2013 – 2016	30
I Cel perspektywiczny „środowisko dla zdrowia” - dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	32
1) identyfikacja zagrożeń zdrowia oraz zahamowanie ich narastania	32
2) poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych	32
3) poprawa i utrzymanie standardów jakości powietrza	33
4) budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami	33
5) ochrona mieszkańców i ich mienia przed katastrofami naturalnymi	34
6) ochrona przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia	34
7) obszar ograniczonego użytkowania	35
II Cel perspektywiczny „wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa”	35
1) wykształcenie proekologicznych postaw mieszkańców i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska	35

2) rozwój świadomego uczestnictwa społeczeństwa w podejmowaniu decyzji środowiskowych	36
3) stworzenie skutecznego systemu realizacji polityki ekologicznej	36
4) aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska	37
III Cel perspektywiczny „ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystywanie zasobów przyrodniczych”	37
1) ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów NATURA 2000	37
2) zwiększenie powierzchni leśnych oraz wzrost ich różnorodności biologicznej	38
3) zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych	38
4) zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin	39
IV Cel perspektywiczny „zrównoważone wykorzystanie surowców, wody i energii”	39
1) wzrost efektywności wykorzystania surowców naturalnych, materiałów, wody i energii	39
2) promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych	40
Część VI Zarządzanie i monitoring realizacji Programu	41
Część VII Aspekty finansowe realizacji Programu	45

Część I Wprowadzenie

1.1. Informacje ogólne

Przewodnim celem Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna jest realizacja Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie gminnym. Program ten stanowi aktualizację Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2004 – 2011, uchwalonego przez Radę Gminy Stegna uchwałą nr XXV/182/04 z dnia 30 grudnia 2004r. Niniejszy dokument jest rozwinięciem ustaleń Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z perspektywą 2011-2014, z uwzględnieniem zawartych w rozdziale X wytycznych oraz podkreśleniem lokalnych problemów ekologicznych. Autorem Programu jest Samorząd Gminy Stegna, natomiast jego realizatorami będą zarówno organy administracji publicznej oraz organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy korzystający z zasobów środowiska, jak też cała społeczność powiatu nowodworskiego.

Program ten, nie mający wprowadzić znamion prawa miejscowego, powinien służyć wspomaganie procesu decyzyjnego i harmonizacji działań dotyczących wprowadzenia i utrzymania ładu ekologicznego na terenie całego gminy. W Programie określone zostały podstawowe cele i kierunki działań na lata 2010-2012, na tle perspektywy roku 2016.

Przy opracowywaniu Programu szczególny nacisk położony został na konsekwencje dla środowiska gminy, wynikające z akcesji Polski do Wspólnoty Europejskiej oraz na zadania związane z gospodarowaniem na obszarach NATURA 2000, występujących w granicach gminy Stegna. Odnosi się to do dwóch utworzonych rozporządzeniem Ministra Środowiska obszarów specjalnej ochrony ptaków i dwóch specjalnych obszarów ochrony siedlisk z listy Rządu Polskiego, uzgodnionej przez Komisję Europejską. Realizacja ustaleń tego Programu z założenia więc nie powinna powodować negatywnego oddziaływania na obszar NATURA 2000. W świetle art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie zachodzi obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego dokumentu, w odróżnieniu od Planu Gospodarki Odpadami. Niemniej projekt Programu został upubliczniony i poddany ocenie oraz konsultacjom społecznym. Program Ochrony Środowiska, po jego uchwaleniu przez Radę Gminy stanowić będzie wytyczne dla miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego w odniesieniu do problematyki ochrony środowiska (art. 71 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Program Ochrony Środowiska określa między innymi podstawowe wytyczne i zasady gospodarki odpadami, szczegółowo określone w Planie Gospodarki Odpadami Gminy Stegna 2010 - 2012.

1.2. Istniejące zagospodarowanie na obszarze gminy oraz przewidywane zmiany

Gmina Stegna przynależy do powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego i usytuowana jest w północno-wschodniej części delty rzeki Wisły. Obejmuje północną część mezoregionu Żuławy Wiślane od Wisły po Zalew Wiślany oraz część mezoregionu Mierzeja Wiślana, od Wisły do granicy gminy Sztutowo. Od zachodu graniczy z terenami miasta Gdańska i powiatu gdańskiego, od południa z gminą Nowy Dwór Gdański i gminą Ostaszewo, od wschodu z gminą Sztutowo, od północy z Zatoką Gdańską.

Żuławy Wielkie tworzy przydepresyjna i depresyjna delta Wisły w obszarze ograniczonym jej właściwym korytem i rzeką Nogat, natomiast Mierzeję Wiślaną buduje piaszczysty wał, wznoszący się do rzędnych ponad 25 m npm (Wielbłądzi Garb w Krynicy Morskiej o rzędnej 49,5 m npm), o szerokości paru kilometrów, przebiegający wzdłuż wybrzeża Zatoki Gdańskiej Morza Bałtyckiego. Wschodnia część mierzei oddzielona jest od lądu wodami Zalewu Wiślanego.

Tabela 1

Miejscowość	Liczba Ludności
Broniewo	150
Bronowo	215
Chelmek	27
Chelmek-Osada	279
Chorążówka	58
Drewnica	946
Dworek	183
Głobica	48
Izbiska	88
Jantar	752
Jantar Leśniczówka	232

z którego roku dane?

Junoszyno	396
Książęce Żuławy	141
Mikoszewo	758
Niedźwiedzica	104
Niedźwiedziówka	159
Nowotna	320
Popowo	105
Przemysław	316
Rybina	392
Stare Babki	138
Stegienka	117
Stegienka Osada	175
Stegna	2 314
Stobiec	171
Świerznica	128
Szkarpawa	60
Tujsk	359
Wiśniówka	183
Wybicko	164
Żuławki	457
Ogółem	9935

Grunty orne stanowią około 50 % powierzchni gminy, natomiast użytki zielone niespełna 10 %. Region Żuław posiada jedno z najkorzystniejszych w województwie pomorskim warunki dla prowadzenia gospodarki rolnej, niemniej od połowy ubiegłego wieku obserwuje się, szkodliwą dla środowiska, tendencję do ograniczania powierzchni łąk i pastwisk na korzyść okopowych i zbóż, a ostatnio również roślinności stosowanej jako biopaliwo (w tym śláz pensylwański).

Na terenie gminy nie występują objęte ochroną Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Zachodnia granica gminy pokrywa się ze wschodnim zasięgiem wodonośnej warstwy w utworach kredowych, dobrze izolowanej od wpływów powierzchniowych (GZWP – 111), z której zasilane jest ujęcie komunalne w Przemysławiu. Niemniej, z uwagi na płytki poziom zalegania wód gruntowych oraz ich hydrauliczny kontakt z wodami powierzchniowymi, przy równoczesnym braku zdolności do samooczyszczania, a także wysoki stopień zagrożenia powodziowego środowisko wodne Żuław wymaga szczególnej ochrony przed możliwością

zanieczyszczenia. Powyższe cechy rejonu wykluczają lokalizację na terenie gminy instalacji, których eksploatacja może stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych i płytkich wód podziemnych.

Układ hydrograficzny na obszarze gminy charakteryzuje się dużą gęstością cieków powierzchniowych z dominacją elementów antropogenicznych oraz obecnością starorzeczy. Wody te należą do zlewiska Zalewu Wiślanego, a na system rzeczny składają się Wisła, jej prawobrzeżne, uchodzące do Zlewu Wiślanego, ramię Szkarpawa, z odgałęzieniem Wisłą Królewiecką, a także rz. Tuga i Kanał Panieński (Panieńska Łacha). Cała żuławska część gminy pokryta jest rowami melioracyjnymi i kanałami pompowymi. Ogółem zmeliorowane użytki rolne zajmują 60 % powierzchni, natomiast łączna długość cieków wodnych w systemie melioracji przekracza 1,2 tysiąca km.

Gmina Stegna cechuje się szczególnymi walorami środowiskowymi z dominującym krajobrazem kulturowym.

Na obszary prawnie chronione w gminie Stegna składają się: rezerwat przyrody Mewia Łacha, otulina Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiśłana oraz dwa obszary chronionego krajobrazu: środkowo żuławski i rzeki Szkarpawy. Obiektami objętymi ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody jest 8 pomników przyrody ożywionej.

Rezerwat przyrody

Na terenie gminy Stegna położony jest rezerwat Mewia Łacha. Znajduje się on po obu stronach Przekopu Wisły, przy czym większa część rozpościera się wzdłuż wschodniego mola Przekopu Wisły w Mikoszewie. Zachodnia granica rezerwatu w tej części biegnie brzegiem Przekopu Wisły aż do morza.

Rezerwat został utworzony Zarządzeniem MOPZNiL z dnia 9 października 1991 roku. Celem jego utworzenia było zachowanie miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych, miejsc odpoczynku ptaków wędrownych i krajobrazu stożka usypowego ujścia Wisły. Na terenie rezerwatu gniazdują m.in. perkozy, łabędzie, sieweczki, łyski, rybitwy. W strefie rozlewiska błotnego towarzyszą im rośliny wodolubne; przeważają gatunki szuwarowe, rzęsa i rdestnica. Występują również olsy i łęgi. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 131,55 ha.

Parki Krajobrazowe Mierzeja Wiślana

W granicach gminy Stegna znajduje się otulina **Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana**. W jej obrębie znajduje się północna i środkowa część gminy.

✓ Park obejmuje polską część półwyspu Mierzei Wiślanej znajdująca się między Zalewem Wiślanym a Zatoką Gdańską, o długości 30 km. Powierzchnia Parku wraz z otuliną wynosi 22703,00 ha, a w tym powierzchnia Parku (bez otuliny) 4 410,00 ha.

✓ Park krajobrazowy został powołany w 1985 roku. Głównym celem jego utworzenia było zachowanie występujących na tym terenie unikatowych wartości przyrodniczych, krajobrazowych. Widokowych i rekreacyjnych pasa nadmorskiego. Charakterystyczne dla obszaru jest bogactwo występującej fauny a w szczególności awifauny reprezentowanej przez mewy, rybitwy, sieweczki. Szczególnie Duży jest udział gatunków wędrownych związanych z nadmorskim położeniem gminy, ponieważ obszar Mierzei Wiślanej i Zalewu Wiślanego położony jest na skandynawsko-iberyjskim szlaku wędrówek ptaków. Wiele gatunków ptaków tego obszaru zostało wpisane do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt” jako gatunki zagrożone są to m.in. świstun, rożeniec, łączak, batalion.

Z płazów występujących na terenie Mierzei Wiślanej należy wymienić: ropuchę zwyczajną, ropuchę paskówkę i różne rodzaje żab: moczarowa, trawna, śmieszka, jeziorowa, wodna. Na terenie Żuław stwierdzono występowanie traszki grzebieniastej i zwyczajnej, kumaka nizinnego, ropuchy szarej, zielonej i żaby jeziorowej i śmieszki.

Na faunę ryb Zalewu Wiślanego składają się liczne gatunki słodkowodne typowe dla płytkich i żyznych zbiorników śródlądowych, ponadto spotyka się niektóre gatunki charakterystyczne dla Bałtyku: śledź, tasza, szternia. Z gatunków mniej pospolitych, wpisanych do „Polskiej czerwonej listy zwierząt” na uwagę zasługują: ciosa, minog rzeczny, różanka, koza, babka bycza.

Na obszarze samego PK Mierzei Wiślanej występuje 129 gatunków kręgowców objętych ochroną gatunkową. Są to m.in. pliszka cytrynowa, sieweczka morska, wójcik, turkusowa odmiana padalca, bóbr.

Obszary chronione krajobrazu

Przez teren gminy Stegna przechodzą dwa obszary chronionego krajobrazu:

- OChK rzeki Szarpawy – rozciągający się wzdłuż doliny rzeki Szarpawy będącej prawnym, ujściowym ramieniem Wisły. Cały obszar charakteryzuje się silnie rozbudowaną siecią hydrograficzną. W użytkowaniu gruntów dominują użytki rolne i zielone.
- Środkowożuławski OChK – w zachodniej części gminy, w jego skład wchodzi

międzywale Wisły (w obrębie Żuław Wiślanych) stanowiąc strefę ochronną zabezpieczającą biotop rzeki.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy zinwentaryzowano 8 pomników przyrody, są to pojedyncze drzewa. Rozmieszczenie i charakterystykę pomników przyrody przedstawia tabela.2

Nr w rejestrze WKP	Nazwa pomnika przyrody	Wymiary pomnika przyrody, stan na 2002 rok	Właściciel lub zarządca (stan na 2002)
43	Dąb szypułkowy ✓	4,48	Ndl. Elbląg, Skarb Państwa
186	Buk pospolity odm. purpurowa ✓	3,68	ZMiUW Woj. Pom. Skarb Państwa
186	Buk pospolity odm. purpurowa ✓	3,76	ZMiUW Woj. Pom. Skarb Państwa
75/88	Topola czarna ✓	3, 85	Mikoszewo, ul. Gdańska 15
276	Miłorząb dwukłapowy ✓	2,48	UG Stegna
207	Buk pospolity odm. purpurowa ✓	4,48	UG Stegna
206	Buk pospolity odm. purpurowa ✓	2,60	UG Stegna
130	Grab pospolity ✓	4,31	Drewnica, grunty prywatne

Według danych GUS na terenie gminy Stegna w latach 2004 – 2006 nastąpiło obniżenie ilości zgonów, co jest równoznaczne z utrzymaniem wskaźnika zgonów na tym samym poziomie – 0,96 %, wówczas gdy dla województwa pomorskiego wskaźnik ten wynosi około 0,85 %, a krajowy 0,96 %.

Południową część gminy stanowi droga krajowa (docelowo szybkiego ruchu S7), relacji Warszawa – Elbląg – Gdańsk (Żukowo), łącząca się bezkolizyjnie z drogą wojewódzką nr 502 do Stegny. Wzdłuż Mierzei Wiślanej przebiega droga wojewódzka nr 501 z Gdańska (Wiślinka) do Krynicy Morskiej i Piasków. Na terenie gminy w zanikowym stopniu funkcjonuje system transportu kolejowego. Zgodnie z Projektem „Pętla Żuławska” przewiduje się rozwój żeglugi śródlądowej, szczególnie jachtowej, z wykorzystaniem Międzynarodowej Drogi Wodnej E70, na rzekach Wisła, Szarpawa i Nogat oraz na Zalewie Wiślany.

Na terenie gminy brak jest zakładów przemysłowych, a w najbliższym sąsiedztwie, w Nowym Dworze Gdańskim, w fazie projektowej, znajduje się budowa elektrociepłowni opalanej bio-paliwem o mocy w energii pierwotnej ponad 20 MW. Rozważana też jest budowa na terenie gminy Stegna większych zespołów elektrowni wiatrowych. ENERGA-OPERATOR S.A. oddział w Elblągu wydał już warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dla trzech elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 130 MW (teren gm. Nowy Dwór Gdański i Stegna). To przedsięwzięcie ze względu na moc elektrowni jak i wysokość napięcia po stronie wtórnej, zaliczone jest do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja powyższych zamierzeń na terenie gminy dotyczy budowy co najmniej 100 wież wiatrowych, przy wymaganej znacznej odległości między poszczególnymi wiatrakami (rzędu kilkakrotnej wysokości wiatraka). Przedsiębiorstwa energetyczne są zobligowane do wydania każdorazowo odpowiednich warunków umożliwiających przyłączenie do sieci odnawialnych źródeł energii (wyrok NSA), niemniej nie jest to równoznaczne z decyzjami administracyjnymi przyzwalającymi na ich budowę. W Prognozie do Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego (aktualizacja 2009) zalecono skorygowanie celu 19 (IV-2) POŚ poprzez wprowadzenie dodatkowego zapisu do kierunków działań o następującej treści **„wyklucza się możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 oraz w zasięgu głównych szlaków wędrówek ptaków migrujących”**. Główny, wschodnio-atlantycki szlak wędrówkowy ptaków, łączący lęgowiska w północnej Europie i zachodniej Syberii z zimowiskami w południowej i zachodniej Europie oraz Afryce rozciąga się na terenach powiatu nowodworskiego od Zalewu Wiślanego, przez północny rejon Żuław Wielkich i obejmuje całą Dolinę Wisły.

Na terenie gminy funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków – w Stegnie. Gmina Stegna objęta jest rozległą siecią kanalizacji sanitarnej, która co roku jest w dalszym ciągu rozbudowywana. Możliwości przyjęcia zwiększonej ilości ścieków są praktycznie nieograniczone i wystarczające dla pokrycia potrzeb gminy Stegna i Sztutowo. W 2005r. wg danych wojewódzkiego POŚ udział mieszkańców korzystających ze zbiorczego

systemu oczyszczania ścieków w stosunku do ogólnej ilości osób zamieszkałych w gminie Stegna wynosił on 53,33% (w latach 2006-2009 nastąpiła rozbudowa kanalizacji sanitarnej w kierunku południowo-zachodnim). W ramach Programu „Kompleksowe Zabezpieczenie Przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030” (wersja III), współfinansowanego przez środki unijne, w I etapie do roku 2015, przewiduje się realizację na obszarze gminy Stegna następujących przedsięwzięć:

- B02 przebudowa ujścia Wisły,
- B03 odbudowa ostróg na Wiśle,
- B07, B08, B11 odbudowa prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinkach Lisewo – Palczewo – Czerwone Budy - Drewnica,
- DW 02 odbudowa wału lewego brzegu rzeki Tuga,
- DW 05 budowa stacji pomp w Wybicku.

Gmina Stegna, poza częścią usytuowaną na Mierzei Wiślanej, jest gminą rolniczą. Dominują gospodarstwa małe i średnie, przy niewielkim udziale gospodarstw wielkoobszarowych, powyżej 50 ha. Podstawowymi uprawami są zboża, okopowe i rzepak. Od końca XX wieku nastąpiło wyraźne załamanie hodowli bydła, która wydaje się powoli odradzać. W ostatnich latach obserwuje się również tendencję do zmiany sposobu użytkowania terenów z rolnego na leśny, co napotyka na utrudnienia spowodowane stosunkowo wysoką bonitacją gruntów.

Na terenie gminy funkcjonują dwa porty rybackie na Zatoce Gdańskiej w Stegnie i Jantarze. Roczne połowy wahają się w granicach 24 ton ryb, w tym głównie: śledź, stornia, dorsz, troć.

Występujące w gminie Stegna obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody zostały przedstawione tabelarycznie.

Poz.	Forma ochrony, nazwa	Rok i podstawa ustanowienia	Pow. [ha]	Gmina
1.	Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiśłana”+ otulina	1985 – Uchwała WRN Elbląg IV/51/85 z 26.04.85	4.410	Krynica Morska Sztutowo, Stegna
2.	Rez. ornitolog. „Mewia Łacha”	1991 – Mp 38/91 poz.206	131,55	Stegna
3.	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Szarpawy	1985 – Uchwała WRN w Elblągu VI/51/85 z 26.04.85	4.296	Stegna, Sztutowo, Nowy Dwór Gd.
4.	Środkowożuławski Obszar Chronionego Krajobrazu	1985 – Uchwała WRN w Elblągu VII/51/85 z 26.04.85	2.513*	Stegna, Ostaszewo

* łącznie w powiecie nowodworskim i malborskim

W granicach gminy znajdują się ponadto inne projektowane formy ochrony przyrody takie jak: rezerwat ochrony przyrody – torfowiskowy „Moczary” w Junoszynie, zespół przyrodniczo – krajobrazowy Delta Szarpawy (fragment), użytki ekologiczne: Stegnieńskie Nenufary, Junoszyńskie Starorzecze, Jantarowe Oczko i Łąki Zalewowe w Dolinie Wisły.

W granicach gminy znajdują się także grunty rolne i leśne chronione prawem, w tym użytki rolne o najwyższej przydatności rolniczej oraz wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, a także grunty leśne stanowiące w większości lasy ochronne.

*Nieścigłoci
ze st. 9*

Na terenie gminy znajduje się 7, wpisanych do rejestru województwa, pomników przyrody rozproszonych po różnych miejscowościach.

Utworzone już oraz planowane obszary Natura 2000 pokrywają się w większości z terenami wcześniej objętymi ochroną. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska obszarami specjalnej ochrony ptaków są:

- PLB040003 obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły - w 2008 r. nastąpiła niewielka korekta granic, w tym na terenie gmin Ostaszewo i Stegna,
- PLB0220004 obszar specjalnej ochrony ptaków Ujście Wisły (w tym rezerwat ornitologiczny „Mewia Łacha”) – w 2008 r powierzchnia obszaru zwiększona została o około 70 %, głównie na wodach przybrzeżnych Zatoki Gdańskiej,
- PLB280010 obszar specjalnej ochrony ptaków Zalew Wiślany – w 2008 r zmniejszenie obszaru rzędu 4 %.

Ponadto na liście Ministra Środowiska, zatwierdzonej przez Komisję Europejską znajdują się następujące specjalne obszary ochrony siedlisk:

- PLH220044 specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja w Ujściu Wisły,
- PLH280007 specjalny obszar ochrony siedlisk Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana, obejmujący między innymi

- Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana,
- rezerwat leśny „Buki Mierzei Wiślanej”,
- rezerwat ornitologiczny „Kąty Rybackie”;

Krajobraz kulturowy Żuław Wielkich, z uwagi na jego wartości historyczne i estetyczne, uznany jest jako predysponowany do objęcia ochroną. W obszarze gminy Stegna występuje szereg obiektów zabytkowych, co zwiększa jego atrakcyjność turystyczną. Ochroną konserwatorską objęte zostały układy ruralistyczne wsi Drewnica – Żuławki. Wsie o wysokich walorach kulturowych na terenie gminy to:

- Drewnica – na terenie wsi znajdują się holenderskie zagrody gburskie z XIX wieku, wiatrak z 1718 roku, śluza w Gdańskiej Głowie z 1895 roku
- Izbiska – miejscowość z tradycyjną zabudową holenderską
- Jantar – osada rybacka znana już w XIII wieku, ze starą, zabytkową budową, zespołem dworsko – parkowym, założeniem stawowym
- Mikoszewo – osada rybacka związana ze szlakiem bursztynowym znana już od XIII wieku, znajduje się tu wiele zabytków architektury: domy podcieniowe, zabudowa związana z przeprawą promowa, stary cmentarz ewangelicki
- Stegna – największa wieś na terenie gminy, do obiektów zabytkowych należą: kościół z XVII wieku, zabudowa o charakterze holenderskim, budynki po dawnych szkołach ewangelickich, ceglana stacja ratownictwa brzegowego z XX wieku, dworzec kolejki wąskotorowej z XIX wieku, oryginalna zabudowa pensjonatowa
- Tujsk – wieś typu ulicówka zachowana prawie w całości pierwotna zabudową z nielicznymi zmianami, warty podkreślenia jest zabytkowy układ hydrotechniczny, którego elementem m.in. jest most zwodzony na Tudze.

Ponad 15 budynków mieszkalnych oraz 4 kościoły wpisanych jest do rejestru zabytków. Najpiękniejszymi z nich są domy podcieniowe oraz kościoły w Stegnie, Niedźwiedzicy i Żuławkach. Na szczególną uwagę zasługują malowidła stropowe w kościele w Stegnie i wyposażenie kościoła w Niedźwiedzicy. Ponadto ochroną zabytków objęto 2 budynki gospodarskie, 2 mosty drogowe i 1 kolejowy, stację pomp Rybina-Chłodniewo i dwa wiatraki oraz kaplica cmentarna wraz z cmentarzem ewangelickim w Żuławkach. Wiele z tych obiektów jest w bardzo złym stanie, a niektóre uległy już całkowitemu zniszczeniu. W Wybicku i Niedźwiedziówce prowadzone są wykopaliska pozostałości osadnictwa neolitycznego.

Na terenach wiejskich zwiększa się ilość ofert agro-turystycznych, natomiast na Mierzei Wiślanej sukcesywnie rozwija się sieć obiektów turystyki pobytowej a, z uwagi na specyficzne warunki klimatyczne, w Stegnej i Jantarze również obiektów o funkcji uzdrowiskowej. Poprawia się też standard tych usług.

W ramach Projektu „Pętla Żuławska”, dofinansowywanego z funduszy unijnych, przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć:

- budowa przystani na Szarpawie w Rybinie
- budowa pomostów cumowniczych na Szarpawie w Drewnicy

Na terenie całego powiatu rozwijają się także formy turystyki kwalifikowanej, w tym pieszej i rowerowej. Podjęto projekt budowy ścieżki rowerowej wzdłuż Mierzei Wiślanej od Mikoszewa do Krynicy Morskiej i dalej Piasków oraz Nowy Dwór Gdański – Stegna. W sezonie letnim funkcjonuje wąskotorowa kolejka turystyczna z Nowego Dworu Gdańskiego do Stegny i Mikoszewo – Sztutowo. Przez gminę przebiegają dwa szlaki piesze:

- Nadwiślański – wzdłuż prawego brzegu Wisły długości około 10 km,
- Jantarowy – wzdłuż Mierzei Wiślanej od ujścia Wisły w Mikoszewie do granicy Państwa w Piaskach,

1.3. Istniejące i przewidywane instalacje mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Na terenie gminy Stegna funkcjonują obecnie jedynie następujące instalacje mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r oraz Dyrektywą Rady z dnia 27 czerwca 1985 r 85/337/EWG:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Gdańsk – Olsztyn,
- droga szybkiego ruchu Gdańsk – Elbląg – Warszawa,

Ponadto, w przyszłości mogą zostać zrealizowane inne jeszcze instalacje i obiekty zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, związane z planowaną działalnością inwestycyjną i gospodarczą, a mianowicie:

- planowana budowa drogi ekspresowej A7,

- rozpatrywana możliwość budowy drogi wodnej i kanału przez Mierzę Wiślaną dla statków o wyporności od 1350 t wżwyz oraz inne, analogiczne tory wodne na Zalewie Wiślanym,
- planowane elektrownie wiatrowe o mocy 100 MW i powyżej,,
- ewentualna stacja demontażu pojazdów samochodowych,
- chów i hodowla zwierząt w ilościach 210 dużych jednostek przeliczeniowych DJP i powyżej (krowy od 210 szt. w jednym stadzie).

Lista przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko istniejących i planowanych na terenie gminy jest znacznie dłuższa i obejmuje szereg instalacji i obiektów stanowiących podstawowy element dla funkcjonowania obszarów zasiedlonych przez ludzi, a także dla turystyki. Najbardziej istotnymi z nich dla specyfiki powiatu są:

- elektrownie wiatrowe o mocy poniżej 100 MW i wysokości nie niższej niż 30 m,
- napowietrzne linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe o napięciu 110 kV,
- sieci gazu ziemnego wraz ze stacjami redukcyjnymi (bez przyłączy),
- zbiorniki naziemne gazu o pojemności ponad 10 m³ i oleju o pojemności powyżej 3 m³, w tym stacje paliw,
- instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych,
- tartaki, stolarnie,
- ośrodki wypoczynkowe i hotele dla nie mniej niż 100 osób,
- pola kempingowe i karawaningowe dla nie mniej niż 100 osób,
- garaże i parkingi dla nie mniej niż 100 samochodów ciężarowych lub 300 osobowych,
- drogi publiczne o nawierzchni utwardzonej (poza zaliczonymi do kategorii „zawsze” oddziałujących),
- porty śródlądowe i morskie oraz drogi wodne (poza zaliczonymi do kategorii „zawsze oddziałujących”),
- urządzenia przeciwpowodziowe, wały ochronne , nabrzeża,
- ujęcia wód podziemnych o wydajności nie niższej niż 10 m³/h,
- system melioracji na obszarze nie mniejszym niż 20 ha,
- stacje obsługi i remontu sprzętu budowlanego, rolniczego, transportu,
- oczyszczalnie ścieków obsługujące od 400 do poniżej 100.000 równoważnej liczby mieszkańców,
- sieci kanalizacyjne bez przyłączy,

- punkty zbierania lub przeładunku odpadów i złomu,
- zmiana łąsu lub nieużytku na użytek rolny o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha,
- chów lub hodowla zwierząt w ilościach od 60 DJP do poniżej 210 DJP.

W art. 4 ust. 2 przywołanej wcześniej Dyrektywy Rady istnieje zapis iż badaniu indywidualnemu podlegają przedsięwzięcia wymienione w zał. II do tej dyrektywy. Załącznik ten charakteryzuje się znacznie większym stopniem ogólności niż rozporządzenie Rady Ministrów w odniesieniu do przedsięwzięć infrastrukturalnych, a mianowicie wymienia między innymi budowę dróg, portów, w tym rybackich, prace kanalizacyjne i przeciwpowodziowe, rurociągi do przesyłu gazu ziemnego, prace nabrzeżne w celu zwalczania erozji i prace prowadzące do zmiany wybrzeża morskiego oraz ujęcia wód gruntowych bez uściślenia parametrów. Zapisy te mogą mieć istotne znaczenie przy podejmowaniu starań o dofinansowanie danej inwestycji ze środków wspólnotowych.

Część II Struktura dokumentu

Zakres niniejszego Programu Ochrony Środowiska (POŚ) Gminy Stegna spełnia wymagania art. 14 Prawa ochrony środowiska oraz zapisów rozdziału X Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011 – 2014, w odniesieniu do następującej problematyki ochrony środowiska na poziomie gminy:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym finansowe i mechanizmy prawno-ekonomiczne.

Ponadto, w niniejszym Programie omówiona została nowelizacja podstawowych przepisów prawa polskiego i Unii Europejskiej, w tym odnoszących się do zobowiązań Polski wynikających z akcesji do Wspólnoty Europejskiej. Przedstawiono również zasady zarządzania Programem i monitoringu jego realizacji. Do aktualizowanego Programu Ochrony Środowiska nie została sporządzona Prognoza oddziaływania na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami /Dz. U. z 2003 Nr 66 poz.620/). Została wykonana analiza oddziaływania na środowisko wspólna z Planem Gospodarki Odpadami Gminy Stegna.

W niniejszym dokumencie, będącym aktualizacją uchwalonego przez Radę Gminy Stegna w 2004 r. Programu Ochrony Środowiska, zgodnie z wytycznymi Programu Wojewódzkiego, pominięto informacje szczegółowo omówione w pierwotnej wersji Programu, a które nie uległy zmianie, w tym w odniesieniu do organizacyjnej, przestrzennej i gospodarczej struktury gminy oraz walorów i stanu środowiska, a także z uwarunkowań wynikających z wojewódzkich i powiatowych długoterminowych dokumentów strategicznych. Ponadto, dla ułatwienia percepcji dokumentu oraz urealnienia polityki ekologicznej na szczeblu gminy, w harmonogramie działań uwzględniono jedynie te przedsięwzięcia, które realizowane będą przez lokalne społeczeństwo oraz instytucje i organy gminy. Zadania wykraczające poza obszar gminy i realizowane przez instytucje powiatowe, wojewódzkie bądź centralne uwzględniono natomiast zostały w części opisowej, przy omawianiu kierunków działań. Strukturę aktualizowanego dokumentu dostosowano do struktury programu wojewódzkiego.

Na wzór programu wojewódzkiego zalecane jest przeniesienie do Programów Ochrony Środowiska poszczególnych gmin ustaleń POŚ powiatu nowodworskiego, z doprecyzowaniem i ukonkretnieniem poszczególnych działań odnoszących się do gminy oraz zachowanie analogicznej formy dokumentu.

Część III Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2004 – 2011

Aktualizowany Program Ochrony Środowiska Gminy Stegna lata 2004 - 2011 był pierwszym, pionierskim tego rodzaju dokumentem, bardzo rozbudowanym zarówno pod względem merytorycznym, jak i rzeczowym. Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska w celu przestrzegania standardów jakości środowiska mogą być tworzone w drodze aktów prawa miejscowego programy szczegółowe. Niniejszy Program Ochrony Środowiska jest dokumentem ogólnym i nie nosi znamion prawa miejscowego, niemniej zawarte w nim ustalenia winny być uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Plan operacyjny aktualizowanego Programu, określający również szacunek kosztów, obejmował zadania średnioterminowe, przewidziane do realizacji w latach 2004 – 2007. Podzielony został na 11 grup tematycznych. Poniżej podano wykaz zadań w poszczególnych grupach tematycznych i planowane łączne koszty ich realizacji oraz koszty faktycznie poniesione w latach 2004 – 2006, na podstawie Raportu z realizacji GOŚ sporządzonego przez Gminę Stegna w sierpniu 2007.

1. Edukacja ekologiczna , obejmująca:

- zajęcia dydaktyczne w szkołach,
- konkursy, happeningi, festyny, warsztaty dla młodzieży i dorosłych,
- szkolenia rolników, wycieczki edukacyjne i spotkania informacyjne,
- działalność wydawnicza Nadleśnictwa Elbląg i Nadzalewowego Związku Gmin,
- informacje na stronach internetowych Gminy

Szacunkowy koszt łącznie – 58 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 - 6 tys. zł (środki gminy)

2. Ochrona przyrody i krajobrazu, w tym:

- wdrażanie europejskiej sieci NATURA 2000,
- utworzenie pięciu nowych rezerwatów przyrody,
- utworzenie Mierzejowo-Żuławskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- utworzenie jednego rezerwatu przyrody
- utworzenie jednego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w Obszarze Chronionego Krajobrazu Rzeki Szkarpawy,
- objęcie ochroną pomnikową 8 drzew,
- sporządzenie opracowań ekofizjograficznych gminy,
- ochrona i rewaloryzacja obiektów zabytkowych,
- ochrona i zabiegi porządkowe lasów, zieleni parkowej, brzegów morskich,
- promowanie agro i eko-turystyki,
- prowadzenie nowych nasadzeń drzew i krzewów

Szacunkowy koszt łącznie – 94 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 - 108 tys. zł

w tym – 70 tys. zł na ochronę i rewaloryzację zespołów dworsko-parkowych i innych obiektów zabytkowych (środki gminy +Urzędu Marszałkowskiego)

3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów w tym:

- ustalenie lokalizacji gruntów predysponowanych do zalesienia,
- odtworzenie zadrzewień przydrożnych,
- utrzymanie lasów komunalnych we właściwym stanie,
- realizacja obowiązków statutowych Nadleśnictwa w odniesieniu do ochrony i utrzymania lasów.

Szacunkowy koszt łącznie – 79 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 – 3 tys.

4. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo w zakresie:

- przestrzeganie zasad i harmonogramu nawożenia gruntów rolnych gnojowicą,
- wapnowanie gleb,
- monitoring jakości gleby i ziemi,
- konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej.

Szacunkowy koszt łącznie – 95 tys. zł.

Koszty poniesione w 2004 – 2006 r łącznie na poz. 3 i 4 - 74 tys. zł (śr.wł.)

5. Ochrona zasobów kopalin w zakresie:

- inwentaryzacja miejsc wydobywania bursztynów i kontrola rekultywacji,
- kontrola nielegalnej eksploatacji kopalin.

Brak kosztów.

6. Gospodarka odpadami w tym:

- ocena stopnia wykonania powiatowego i gminnych planów gospodarki odpadami,
- wspieranie rozwoju ponadgminnego systemu gospodarki odpadami,
- propagowanie i promocja segregacji odpadów „u źródła”,
- propagowanie domowych metod kompostowania odpadów,
- opracowanie zorganizowanego systemu wywozu odpadów komunalnych,
- organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- wdrożenie odzysku gruzu budowlanego,
- usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- inwentaryzacja i rekultywacja „dzikich wysypisk”,
- badania osadów ściekowych,
- kontrola sposobu postępowania z odpadami, w tym biodegradalnymi,
- opracowanie koncepcji i budowa sortowni i stacji przeładunkowej odpadów w Steganie.

Szacunkowy koszt łącznie – 38 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 - 52 tys. zł (środki gminy)

7. Jakość wód w tym:

- opracowanie programu likwidacji nieczynnych ujęć wody,
- wytyczenie w planach przestrzennych terenów zalewowych oraz uwzględnienie ochrony dolin rzecznych,
- bieżąca kontrola postępowania ze ściekami
- realizacja zadania inwestycyjnego „Poprawa jakości wody pitnej oraz porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w obszarze funkcjonalnym Żuławy”,
- porządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy

Szacunkowy koszt łącznie – 17 365 tys. zł

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 – 1 162 tys.

8. Kształtowanie stosunków wodnych w tym:

- uwzględnienie w planach przestrzennych ograniczeń zabudowy na terenach zalewowych,
- modernizacja wałów rzeki Tugi,
- konserwacja urządzeń melioracji podstawowej,
- konserwacja wałów przeciwpowodziowych,
- budowa i modernizacja stacji pomp w Izbiskach,
- odbudowa i pogłębienie Kanału Panieńskiego,

Szacunkowy koszt łącznie – 1 510 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 - 1 140 tys. zł

9. Jakość powietrza atmosferycznego w tym:

- kontynuacja prac nad planami zaopatrzenia gmin w czynniki energetyczne,
- promowanie stosowania w budownictwie materiałów energooszczędnych oraz termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- promocja stosowania proekologicznych środków transportu, w tym komunikacji zbiorowej,
- budowa systemu ścieżek rowerowych.

Szacunkowy koszt łącznie –.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 - 188 tys. zł (środki własne gmin).

w tym - 126 tys. zł w poz. „założenia do planu zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” na terenie gminy Stegna.

10. Hałas w zakresie:

- uwzględnienie w planach przestrzennych zapisów dotyczących ograniczenia zagrożeń środowiska hałasem,
- ograniczenie hałasu drogowego poprzez ekranizację, poprawę nawierzchni dróg oraz upłynnienie ruchu.

Szacunkowy koszt łącznie – 22 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 – brak danych

11. Awarie przemysłowe w tym:

- aktualizacja tras przewozu materiałów niebezpiecznych,
- doposażenie straży pożarnej w niezbędne środki,
- systematyczna kontrola pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

Szacunkowy koszt łącznie – 40 tys. zł.

Koszty poniesione w latach 2004 – 2006 – 48 tys. zł.

Całkowite nakłady na realizację Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna w latach 2004 – 2007 oszacowane zostały na **około 20 mln. zł.**

W harmonogramie działań proekologicznych ujęto całokształt zagadnień, realizowanych zarówno przez podmioty miejscowe, jak i jednostki organizacyjne szczebla regionalnego a nawet centralnego, w większości dotyczących odrębnych Projektów dofinansowanych z funduszy europejskich, ale również stanowiących statutowe zadania niektórych instytucji. Taki układ harmonogramu dokumentuje złożoność i rangę problematyki ekologicznej gminy. - Na potrzeby aktualizacji Programu przeprowadzono ogólną ocenę wykonalności i rangi ujętych nim grup przedsięwzięć na podstawie raportów, sporządzonych przez organy wykonawczy gminy zgodnie z wymaganiami art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r Prawo ochrony środowiska.

Grupa 1 - Edukacja ekologiczna

Znakomita większość zadań realizowanych jest na bieżąco. Obserwuje się podnoszenie świadomości ekologicznej, szczególnie młodzieży. Dalszego rozszerzenia wymaga internetowa baza informatyczna w odniesieniu do zagadnień ochrony środowiska oraz przedsięwzięć mających wpływ na jego stan. W ramach aktualizacji Programu konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na nową dla

gminy, problematykę związaną z ochroną i funkcjonowaniem obszarów NATURA 2000. Ta cenna dla współczesnego i przyszłych pokoleń, forma ochrony wartości przyrodniczych kontestowana jest przez większość lokalnych mieszkańców, traktujących ją jako istotną przeszkodę w rozwoju gospodarczym gmin nadzalewowych. Z drugiej strony, większość przyrodników i ekologów, akceptujących ustanowienie tej formy ochrony, bagatelizuje potrzeby człowieka, stanowiącego przecież istotny element określonego eko-systemu. Konieczne więc jest prowadzenie szerokiego dialogu społecznego, zarówno poprzez media jak i bezpośrednie kontakty zainteresowanych stron, w tym na etapie postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla planów i programów. Dotyczy to w szczególności nowych inicjatyw gospodarczych, jak budowa farm wiatraków, kanałów żeglugowych na Zalewie Wiślanym, łącznie z kanałem przez Mierzę Wiślaną.

Grupa 2 – Ochrona przyrody i krajobrazu

Działania przyjęte w tej części programu operacyjnego wymagają rozszerzenia, adekwatnie do zmian ustawy o ochronie przyrody, a w szczególności w odniesieniu do ochrony obszarów włączonych do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza obszarów NATURA 2000 oraz planowanych nowych rezerwatów przyrody na terenie gminy znajduje się na etapie badań przyrodniczych, realizowanych przez organy wojewódzkie. Dzięki inicjatywie służb leśnych i Parku Krajobrazowego sporządzona została inwentaryzacja blisko 100 drzew o charakterze pomnikowym. W odniesieniu do ochrony krajobrazu kulturowego Żuław wskazane jest rozszerzenie problematyki o ochronę i rewaloryzację starych cmentarzy, w tym mennonickich. Rozważenia wymaga też propozycja utworzenia Parku Kulturowego Żuław. Według, sporządzonej dla potrzeb Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, ekspertyzy struktury przyrodniczej i dziedzictwa kulturowego województwa pomorskiego [A. Kostarczyk, M. Przewoźniak 2002] cały obszar Żuław Wiślanych, ze względu na pradziejowe i wczesnośredniowieczne osadnictwo, ze śladami osadnictwa kultury wielbarskiej (plemiona Gotów), rzucewskiej, pomorskiej, a nawet rzymskiej, predysponowany jest do objęcia specjalistyczną formą ochrony. Zaproponowano też utworzenie rezerwatu kulturowego na gruntach wsi Niedźwiedzica w gminie Stegna, gdzie odkryty został największy w Europie zespół neolitycznych pracowni bursztyniarskich kultury rzucewskiej.

Kontynuacji wymagają też określone w POŚ działania dotyczące objęcia terenów zawodnionych i bagien ochroną jako użytki ekologiczne szczególnie we

wnętrzu terenów żuławskich, poza terenami objętymi już dalej idącą formą ochrony przyrody [K. Gruszecki 2005 r]. Podjęcie ewentualnej decyzji w tym przedmiocie wymagałoby przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej.

Dla obszarów Natura 2000 prowadzone są przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska badania przyrodnicze, które będą stanowiły podstawę konstruowania planów ochrony tych obszarów. Zawarte w tych planach ustalenia i wytyczne z mocy prawa będą musiały być uwzględniane w dokumentach planowania przestrzennego.

Cała omówiona wyżej problematyka stanowi domenę studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i winna być uwzględniona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów, które po uchwaleniu stanowią dokumenty prawa miejscowego.

Grupa 3 – Ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów

Należy kontynuować, określone w pierwotnej wersji POŚ, działania, wychodzące naprzeciw interesom właścicieli niektórych gruntów rolnych, dotyczące wskazania obszarów predysponowanych do zalesienia, poprzez właściwe zapisy w dokumentach planowania przestrzennego gmin. Kontynuacji wymaga też odtworzenie oraz zakładanie nowych zadrzewień przydrożnych, mających istotne znaczenie dla ograniczenia akustycznych uciążliwości komunikacyjnych.

Gospodarka zasobami leśnymi na terenie gminy nie wymaga dodatkowych obostrzeń, poza zgodnością z obowiązującymi aktami prawnymi w tym przedmiocie i planami ochrony utworzonymi na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Grupa 4 – Ochrona gleb użytkowanych rolniczo

Również należy kontynuować wcześniejsze ustalenia POŚ, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania bądź powiększenia udziału powierzchni pastwisk i łąk w całości gruntów rolnych, ze względu na ich znaczenie fitosanitarne. Przewidziane w grupie 3 działania dotyczące intensyfikacji zalesień powinny zostać poprzedzone aktualizacją bonitacji gruntów rolnych. Stan urządzeń melioracji szczegółowej, na skutek zniesienia, na mocy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r Prawo wodne, obowiązkowej przynależności właścicieli gruntów do spółek wodnych, w dalszym ciągu ulega pogorszeniu.

Grupa 5 – Ochrona zasobów kopalin

Zgodnie z art. 110a ustawy Prawo budowlane starosta prowadzi obserwacje terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi. Zagrożenia te nie występują na terenie gminy Stegna. Natomiast eksploatacja kruszywa i bursztynów w znacznym stopniu pozostaje poza kontrolą władz lokalnych. Z uwagi na niewielką powierzchnię wydobywania oraz brak dostatecznych podstaw prawnych, jest to problem trudny do zahamowania, a efekty szczególnie widoczne są w lasach całej Mierzei Wiślanej.

Grupa 6 – Gospodarka odpadami

Konieczna jest kontynuacja przedsięwzięć określonych w pierwotnej wersji POŚ oraz Planie Gospodarki Odpadami Gminy Stegna. Przewidywana na rok 2005, budowa stacji przeładunkowej odpadów z linią segregacji w Stegnie nie wyszła dotąd poza fazę koncepcji. Stacja ta ma być jednostką filialną Zakładu Zagospodarowania Odpadów Tczew – Rokitki, a jego realizacja znajduje się poza kontrolą lokalnego samorządu. Szczególne znaczenie ma natomiast system selektywnego zbierania i transportu odpadów komunalnych, który załamał się z przyczyn niezależnych od lokalnych instytucji (brak zakładów zajmujących się ich odzyskiem).

Zgodnie z aktualnymi trendami gospodarki odpadami oraz Polityką Ekologiczną Państwa wskazana jest budowa na terenie powiatu profesjonalnej instalacji do kompostowania odpadów ulegających biodegradacji, pochodzących z rolnictwa i leśnictwa, wraz z odpadkami żywnościowymi i osadami ściekowymi.

Grupa 7 - Jakość wód

Jest to najbardziej rozbudowana i najkosztowniejsza grupa przedsięwzięć, z których większość leży w gestii instytucji regionalnych. Przygotowana jest dokumentacja budowlana na modernizację centralnego wodociągu żuławskiego, obejmującego również część powiatu malborskiego i elbląskiego oraz samo miasto Elbląg. Istotnym dla zdrowia ludzi oraz racjonalnego wykorzystywania wody problemem jest likwidacja odcinków tego wodociągu, wykonanych z rur azbestocementowych.

Grupa 8 - Kształtowanie stosunków wodnych

Zakres przyjętych w Programie przedsięwzięć dotyczących modernizacji podstawowego systemu melioracji zrealizowany został z nawiązką. Zadania te, finansowane z budżetu państwa, prowadzone były przy współdziałaniu lokalnych samorządów. Natomiast brak zauważalnej zmiany stanu melioracji szczegółowej,

mającej kolosalne znaczenie dla bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz funkcjonowania rolnictwa na terenie Żuław.

Grupa 9 - Jakość powietrza

W POŚ zwrócono szczególną uwagę na, obowiązujący nadal, ustawowy zapis o konieczności opracowania założeń do planów zaopatrzenia gmin w czynniki energetyczne. Wydaje się iż zapis o możliwości dofinansowania termomodernizacji obiektów publicznych należy rozszerzyć także budownictwo mieszkaniowe. Znane są w kraju przykłady pozyskiwania na ten cel pomocy finansowej ze środków unijnych, jak i funduszy krajowych.

Grupa 10 Hałas

Przyjęte w podstawowej wersji POŚ, zadanie dotyczące wprowadzania do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia środowiska hałasem jest nadal aktualne.

Grupa 11 Poważne awarie

Na terenie gminy brak jest instalacji stwarzających potencjalne zagrożenia awariami przemysłowymi. Zagrożenia poważnymi awariami mogą być związane z przewozem substancji niebezpiecznych, głównie drogą krajową (szybkiego ruchu) S7. W trakcie aktualizacji Programu należy uwzględnić potencjalne zagrożenia dla ludzi i środowiska wynikające z ponadnormatywnej wielkości promieniowania elektromagnetycznego, emitowanego przez przebiegające przez teren gminy napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 400 kV, zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Część IV Nowe regulacje prawne oraz przemiany gospodarcze na terenie gminy Stegna

Istotne zmiany przepisów prawa wynikają głównie z przystąpienia Polski do Wspólnoty Europejskiej, a także z objęcia części terenu gminy europejską siecią ekologiczną NATURA 2000. Wykaz dokumentów, dotyczących polityki ekologicznej w skali gminy, zarówno krajowych jak i Wspólnoty Europejskiej zamieszczony został w materiałach źródłowych, na końcu opracowania.

Od 2004 r. znacznym zmianom uległ szereg ustaw, w tym Prawo ochrony Środowiska, Prawo wodne, ustawy: o ochronie przyrody, o lasach i o odpadach oraz

rozporządzenia wykonawcze do tych ustaw. Od 2004 r. obowiązuje też nowa, dostosowana do wymagań Unii Europejskiej, klasyfikacja wód płynących. Minister Środowiska wydał rozporządzenie z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych wprowadzające całkowicie nową terminologię i metodologię kategoryzacji wód. W 2007 r. uchwalona została ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, natomiast w lipcu 2009 - ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. W czerwcu 2009 - uchwalona została ustawa o rolnictwie ekologicznym, wprowadzająca m. in. certyfikat na produkt ekologiczny, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) z 28 lipca 2007 r. Największe znaczenie ma jednak, uchwalona w 2008 r. ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Na mocy tej ustawy utworzony został urząd Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i jego terenowe przedstawicielstwa.

Z uwagi na brak przetwórczych i przemysłowych oraz niski poziom emisji substancji niebezpiecznych do powietrza, wód i ziemi, zlokalizowane na terenie gminy jednostki gospodarcze nie są objęte ustaleniami Traktatu Akcesyjnego zobowiązującymi do realizacji działań mających na celu dostosowanie instalacji do określonych Dyrektyw Wspólnotowych. Funkcjonujące przez wiele lat we wsi Izbiska lokalne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, zostało zamknięte i zrekultywowane w 2000r. Jedyne zobowiązania odnoszą się do osiągnięcia poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych zgodnie z dyrektywą 94/62/WE, szczegółowo omówione w Planie Gospodarki Odpadami. W okresie objętym aktualizowanym Programem można też spodziewać się nowych uregulowań prawnych w odniesieniu do gospodarki odpadami, w tym zwiększenia stopnia odzysku materiałów, substancji i energii. Istotnego znaczenia nabierze również Dyrektywa 2001/77/WE o promocji na rynku krajowym energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, do których zalicza się energię słońca, wiatru, wnętrza ziemi i biomasy.

Wielką rangę dla gminy Stegna mają ustalenia Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, na mocy których winny zostać opracowane plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Programowym w zakresie ochrony powietrza dokumentem jest natomiast dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, a także decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z 23

kwietnia 2009 r w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji gazów cieplarnianych. Nowym dokumentem dotyczącym zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli. Jest to dokument kompleksowy, odnoszący się do zanieczyszczenia środowiska wodnego, gleby, powietrza oraz wytwarzania odpadów. Ustalenia tej dyrektywy dotyczą również pozwoleń dla nowych i istniejących instalacji.

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska obliuguje do podjęcia działań mających na celu ograniczenie zużycia wody oraz materiałochłonności i energochłonności procesów wytwórczych, a także zakłada iż do 2010 r zlikwidowane zostaną zrzuty nieoczyszczonych ścieków z przemysłu i terenów miejskich. Ograniczona zostanie do 2010 r emisja pyłów i gazów do powietrza, w tym dwutlenku siarki o 3 % i tlenków azotu o 10 % w stosunku do 2000 r. Szczególne ograniczenia dotyczą jednak postępowania z odpadami. W Planie Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego przyjęto iż ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska nie powinna przekroczyć 75 % analogicznego wskaźnika z 1995 r. Jest to wymóg jedynie pośrednio związany z gminą Stegna, z uwagi na brak na jego terenie składowisk odpadów. Określone również zostały optymalne wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych.

Podstawę tworzenia europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 stanowi Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także dyrektywa EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979, o ochronie dziko żyjących ptaków. Podstawowym celem wprowadzania sieci obszarów chronionych Natura 2000 jest powstrzymanie wymierania gatunków zwierząt i roślin na obszarze Unii Europejskiej oraz ochrona pełnego spektrum różnorodności biologicznej w warunkach stałego monitorowania jej stanu i zachodzących zmian. Sieć ta obejmuje dwa rodzaje obszarów - obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. W wyniku przystąpienia do Unii Europejskiej w prawodawstwie polskim wprowadzono cały szereg zmian, między innymi obligujących do wskazania i tworzenia obszarów NATURA 2000. Realizując postanowienia art. 28 ustawy o ochronie przyrody Minister Środowiska w 2004 r wyznaczył obszary specjalnej ochrony ptaków. Dokument ten został uzupełniony w 2008 r, a lista obszarów objętych ochroną wzrosła dwukrotnie. Równocześnie podjęte zostały prace mające

na celu wyznaczenie specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Utworzona została lista rządowa tych obszarów, która w 2008 r. uzgodniona została z Komisją Europejską. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody obszary znajdujące się na liście sporządzonej przez Ministra Środowiska, do czasu uzyskania opinii Komisji Europejskiej i wydania właściwego rozporządzenia, należy traktować analogicznie jak ustanowione już obszary Natura 2000. Zakazy i nakazy dotyczące gospodarowania na obszarach Natura 2000 ustalane są dla każdego obszaru indywidualnie, w ramach planu ochrony danego obszaru.

W granicach gminy Stegna znajduje się część terenów objętych następującymi obszarami specjalnej ochrony ptaków Natura 2000:

- PLB040003 Dolina Dolnej Wisły, w tym,
 - 290,4 ha w gminie Stegna,
- PLB220004 Ujście Wisły, w tym
 - 373,1 ha w gminie Stegna,

oraz specjalnymi obszarami ochrony siedlisk, z listy Rządowej:

- PLH220044 Ostoja w ujściu Wisły (północno-zachodni kraniec gminy Stegna).

W ramach Shadow list 2008 nie przewidziano dalszego rozszerzenia obszarów NATURA 2000 w granicach gminy Stegna.

Na terenie gminy, od czasu uchwalenia Programu Ochrony Środowiska, nie nastąpił istotny rozwój przetwórstwa i przemysłu, a także nie uległy większym zmianom wskaźniki demograficzne, które ze względu na znaczną migrację młodej grupy mieszkańców mogą jednak być mylące. Obserwuje się niepokojące zjawisko starzenia społeczeństwa. Nastąpił natomiast zauważalny rozwój bazy turystycznej. Wiele nowych obiektów mieszkalnych na terenach rolniczych, budowanych jest z uwzględnieniem funkcji agroturystycznej o zwiększonym standardzie użytkowym. Niemniej dominującą funkcją na terenach żuławskich jest rolnictwo, a na Mierzei Wiślanej obok różnych form turystyki - rybactwo. Stanowi to o stosunkowo niewielkiej antropopresji na środowisko w obszarze gminy, szczególnie w porównaniu z sąsiadującą aglomeracją gdańską. Uciążliwości dla ludzi i środowiska znacznie wzrastają w sezonie letnim, szczególnie na terenie Mierzei Wiślanej oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Istotne znaczenie dla stanu i ochrony środowiska na terenie gminy ma realizacja niektórych dużych, ponad lokalnych projektów, w tym oprócz wdrażania europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, największe znaczenie dla rozwoju regionu mają:

- pilotowany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, dofinansowany z funduszy unijnych, program Kompleksowego Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego Żuław Wiślanych;
- projekt p.n. „Pętla Żuławska” zainicjowany przez Urzędy Marszałkowskie województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, dofinansowany z funduszy unijnych, stanowiący część większego programu budowy multimedialnego transportu na terenach Żuławskich, ze szczególnym uwzględnieniem transportu wodnego, w tym pomorskiego odcinka międzynarodowej drogi wodnej E-70 Antwerpia – Kłajpeda; w pierwszym etapie przewiduje się realizację na terenie gminy budowę przystani żeglarskich na wodach śródlądowych;

Specyficzne warunki przyrodnicze oraz topograficzne rejonu determinują szereg uwarunkowań dla sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów. Poza ograniczeniami, które wynikają z prawnej ochrony przyrody oraz zostaną określone w planach ochrony obszarów NATURA 2000, największe znaczenie dla ochrony środowiska mają:

- wykluczenie, na przestrzeni całej gminy, możliwości lokalizacji i budowy instalacji i urządzeń mogących stanowić znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym składowisk odpadów innych niż obojętne;
- wykluczenie możliwości lokalizacji i budowy ponad-poziomowych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne o specyficznych częstotliwościach, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na ptactwo, na obszarze jesiennej i wiosennej migracji ptaków szlakiem wschodnio-atlantyckim, łączącym lęgowiska w północnej Europie i zachodniej Syberii z zimowiskami w południowej i zachodniej Europie oraz Afryce, w tym lokalizacji elektrowni wiatrowych;
- wykluczenie możliwości budowy i eksploatacji obiektów oraz instalacji w sposób, który mógłby stanowić znaczące zagrożenie dla soczewki podziemnych wód słodkich na Mierzei Wiślanej;
- wykluczenie możliwości lokalizacji i budowy dużych zespołów usługowo-mieszkalnych oraz rekreacyjnych i sportowych na terenach zalesionych oraz rozlewiskowych, bagiennych i depresyjnych.

Jako zalecane, uznane za korzystne dla środowiska, kierunki gospodarowania przestrzenią przyrodniczą w obszarze gminy można natomiast wskazać:

- odtworzenie i intensyfikację zadrzewień przydrożnych i śródpolnych z równoczesnym zachowaniem istniejącej roślinności na istniejących bagnach i terenach rozlewiskowych;
- zwiększenie areалу pastwisk i łąk na przestrzeni żuławskiej oraz intensyfikację pastwiskowych form hodowli bydła;
- wdrażanie proekologicznej produkcji rolnej z zachowaniem zasad „Dobrej Praktyki Rolniczej” oraz z maksymalnym przetwarzaniem wszelkiego rodzaju odpadowej substancji ulegającej biodegradacji na dobrej jakości kompost;
- udrożnienie żuławskich szlaków żeglownych i rozwój turystyki jachtowej, zgodnie z założeniami Projektu „Pętla Żuławska” oraz rozwój turystyki kwalifikowanej;
- modernizacja i naprawa systemu ochrony przeciwpowodziowej zgodnie z programem „Kompleksowe Zabezpieczenie Przeciwpowodziowe Żuław”.

Część V Cele Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2010-2012 z perspektywą 2013-2016

Przy aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna wyznaczono, za Programem wojewódzkim i powiatowym **cztery cele perspektywiczne o charakterze ciągłym**, w ramach których sformułowane zostały cele średniookresowe, odbiegające jednak, z uwagi na charakter działalności gospodarczej na terenie gminy oraz rodzaj i intensywność zagrożeń dla środowiska, od kierunków działań i priorytetów ekologicznych w województwie.

Działania realizowane w ramach obowiązków jednostek poza gminnych oraz przez instancje wojewódzkie i regionalne należy traktować jako postulowane, nie zostały więc uwzględnione w harmonogramie realizacji Programu. W harmonogramie pominięto też działania bez nakładowe, o charakterze zaleceń kierunkowych oraz wymagające uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostały szczególnie zaakcentowane w części opisowej celów średniookresowych i kierunków działań. W poniższym zastawieniu celów poszczególne zadania oznaczone zostały symbolami określającymi ich rodzaj i jednostki zobowiązane bezpośrednio do ich realizacji bądź do uwzględnienia ich realizacji w ramach własnej działalności, i tak:

- ustalenia, które winny zostać uwzględnione w prawie miejscowym w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalanych przez Rady Gmin – *mpzp*,
- działania realizowane w ramach pracy władz samorządowych i administracji powiatu – *starostwo -Starosta*
- działania realizowane w ramach pracy władz samorządowych gmin, w tym miejskich – *gmina – Wójt, Burmistrz*
- działania zalecane do realizacji przez służby lasów państwowych – *lasy*,
- działania, które winny być prowadzone przez właścicieli lub eksploatatorów poszczególnych instalacji i obiektów - *eksploat.*,
- działania zalecane do realizacji przez instytucje regionalne, wojewódzkie i ponadregionalne - *region*,
- działania Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Starym Polu - *ODR*,
- lokalne środki masowego przekazu – *media*.

Wymienione w opisie celów skróty oznaczają:

- RDOŚ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- ZPK – Zarząd Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana w Stegnie,
- WIOŚ – Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku,
- ZUOS Rokitki – Zakład Utylizacji Odpadów Stałych w Tczewie.

I cel perspektywiczny „Środowisko dla zdrowia”
- dalsza poprawa jakości środowiska
i bezpieczeństwa ekologicznego”

Cele średniookresowe i kierunki działań:

1. Identyfikacja zagrożeń zdrowia oraz zahamowanie ich narastania

- ocena stanu opieki zdrowotnej w gminie oraz podjęcie działań zmierzających do wzmocnienia kontaktu lekarzy rodzinnych z miejscową ludnością (*ciągłe - gminy*),
- promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka chorób cywilizacyjnych (*ciągłe - gminy, media, przy współpracy szkół, lekarzy rodzinnych i innych służb z terenu gminy*),
- sukcesywna likwidacja eternitowych pokryć dachowych (*gminy - poprzez dofinansowanie prac rozbiórkowych, utylizacji i transportu*).

2. Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych

- identyfikacja źródeł zanieczyszczenia wód w ciekach naturalnych i kanałach melioracyjnych (*region - RZGW przy współpracy WIOŚ oraz służb powiatowych i gminnych*),
- opracowanie oraz sukcesywne wdrażanie programu poprawy stanu wód powierzchniowych (*jw.*),
- docelowe objęcie całego obszaru gminy, w szczególności Mierzei Wiślanej kanalizacją sanitarną (*gmina*),
- propagowanie modelowego systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków bytowych na terenach rozproszonej zabudowy wiejskiej (*ciągłe - ODR, gminy przy współpracy z mediami*),
- utrzymanie we właściwym stanie zbiorczej oczyszczalni ścieków w Steganie (*ciągłe - eksploat.*),
- określenie w ramach prawa miejscowego obszarów wymagających wyposażenia w kanalizację deszczową z urządzeniami podczyszczającymi (*gminy - mpzp*),
- ochrona podziemnych wód słodkich na terenie Mierzei Wiślanej przed możliwością ich zasolenia w wyniku nadmiernej eksploatacji bądź przy prowadzeniu głębokich robót ziemnych, (*ciągłe - gmina, mpzp*),

- wdrażanie w gospodarstwach rolnych zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin (*ciągłe - ODR, przy współpracy z mediami*),
- wdrażanie w gospodarstwach rolnych bezpiecznych metod gromadzenia nawozów naturalnych oraz właściwego ich stosowania (*ciągłe - ODR, przy współpracy z mediami*).

3. Poprawa i utrzymanie standardów jakości powietrza

- kontynuacja działań zmierzających do przekształcenia systemu grzewczego Mierzei Wiślanej z sukcesywną rezygnacją z kotłowni węglowych na rzecz paliw mniej uciążliwych dla środowiska i odnawialnych źródeł energii (*ciągłe - gminy, mpzp*),
- preferowanie i dofinansowywanie działań mających na celu termomodernizację istniejących obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej (*ciągłe - gminy, starostwo*),
- współpraca we wdrażaniu projektu „Pętla Żuławska” na terenie gminy w zakresie wodnego transportu pasażerskiego oraz transportu multimedialnego (*gmina, starostwo, eksploat.*),
- utrzymanie funkcjonowania kolejki wąskotorowej na Mierzei Wiślanej (*gmina, starostwo*),
- budowa ścieżek rowerowych i rowerowo-pieszchych o lekkich nawierzchniach, wkomponowanych w otaczający krajobraz, szczególnie wzdłuż Mierzei Wiślanej (*gmina, przy współpracy z lasami*),
- odtworzenie zadrzewień przydrożnych dróg gminnych (*gmina*),
- intensyfikacja przydrożnych zadrzewień izolacyjnych przy drogach wojewódzkich i krajowej (*region.*).

4. Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami

- kontrola realizacji ustaleń Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stegna, w tym stopnia segregacji „u źródła” oraz objęcia mieszkańców gminy systemem odbioru odpadów komunalnych zmieszanych, niebezpiecznych i wielkogabarytowych (*ciągłe - gmina*),
- kontynuacja działań dotyczących budowy rejonowej stacji przeładunku i dosegregowywania odpadów komunalnych przy oczyszczalni ścieków w Stegnej (*gmina przy współpracy z ZUOS Rokitki*),

- współpraca przy projektowanej budowie kompostowni odpadów ulegających biodegradacji i osadów ściekowych wraz z niektórymi odpadami pochodzącymi z rolnictwa i leśnictwa (*eksploat., przy współpracy z gminami i starostwem*).

5. Ochrona mieszkańców i ich mienia przed katastrofami naturalnymi

- wyznaczenie obszarów odmorskiego zagrożenia powodziowego oraz wynikająca stąd korekta zasięgu pasa ochronnego brzegu morskiego (*Urząd Morski, gmina, mpzp*),
- współudział w realizacji Projektu Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego Żuław, przyspieszenie realizacji zadań mających szczególne znaczenie dla terenów gminy, w tym wykonanie przesłon przeciw-filtracyjnych wałów przeciwpowodziowych wzdłuż prawego brzegu Wisły (*gminy przy współpracy z RZGW*),
- przeprowadzenie inwentaryzacji i oceny stanu melioracji szczegółowej (*gminy, starostwo*),
- okresowa kontrola sposobu utrzymywania rowów melioracji szczegółowej, rozważenie możliwości nałożenia w ramach prawa miejscowego obowiązku przynależności do Spółki Wodnej (*gmina*),
- utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem charakterystycznych biocenoz i warunków tarliskowych oraz wdrażanie systemu biotechnicznego zabezpieczania brzegów morskich (*region. – RZGW, Urząd Morski*),
- ograniczenie populacji bobrów, powodujących poważne zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (*region. – RZGW i Urząd Morski przy współpracy z RDOŚ oraz gminami*),
- doposażenie lokalnych jednostek straży pożarnej (*region, przy współpracy ze starostwem*).

6. Ochrona przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia

- ograniczanie rozprzestrzeniania hałasu drogowego poprzez budowę ekranów akustycznych, ze wskazaniem na szpalery drzew (*mpzp, region.*),
- ograniczanie hałasu na obszarach rekreacyjnych oraz objętych ochroną przyrody, poprzez ustalenie w ramach prawa miejscowego dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz zasad korzystania z akwenów wodnych, w tym tworzenie stref ciszy (*gminy, mpzp przy współpracy ze starostwem*).

7. Obszary ograniczonego użytkowania

- identyfikacja istniejących na terenie gminy instalacji, które mogą wymagać utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania i zobowiązanie ich właścicieli do przeprowadzenia niezbędnych badań - dotyczy drogi szybkiego ruchu S-7, napowietrznej linii elektroenergetycznych najwyższych napięć 400 kV, a także oczyszczalni ścieków wraz z projektowaną stacją przeładunkową odpadów w Stegnej (*gmina, starostwo, marszałek*)
- w wypadku przekroczenia dopuszczalnych parametrów na granicy własności terenu wymienionych wyżej obiektów wdrożenie procedury utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania (*gmina, starostwo, marszałek*)

II cel perspektywiczny „Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa”

Cele średniookresowe i kierunki działań:

1. Wykształcenie proekologicznych postaw mieszkańców i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska

- współudział we wdrażaniu Regionalnego Programu Edukacji Ekologicznej i upowszechnianie jego zasad w placówkach oświatowych oraz organizacjach pozarządowych (*ciągle – gmina, przy współudziale starostwa, lasów, ODR i mediów*),
- wspieranie rozwoju i współpraca organów samorządowych z lokalnymi agendami organizacji ekologicznych (*ciągle – gmina*),
- współpraca samorządu z lokalnymi mediami oraz szkołami w zakresie promocji wiedzy i zachowań proekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki obszarów NATURA 2000 (*ciągle – gmina przy współudziale starostwa, ZPK i mediów*),
- współpraca przy realizacji Projektu „Pętla Żuławska” oraz preferowanie form czynnego wypoczynku i turystyki kwalifikowanej, poprzez właściwą organizację zaplecza turystycznego i wyznaczenie atrakcyjnych ścieżek ekologicznych (*ciągle – gmina, przy współudziale lasów, ZPK, starostwa, mediów*),

- przedstawianie problematyki ekologicznej na gminnej stronie internetowej (*ciągłe – gmina*).

2. Rozwój świadomego uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji środowiskowych

- uczynienie i ułatwienie korzystania z gminnej bazy informacji publicznej w odniesieniu do zagadnień związanych z wykorzystaniem i ochroną środowiska (*ciągłe – gmina*),
- zapewnienie szerokiego udziału lokalnej społeczności w debatach ekologicznych poprzedzających podejmowanie ważniejszych decyzji administracyjnych, dotyczących planów i programów ochrony przyrody szczególnie na obszarach NATURA 2000 (*ciągłe – media, gminy, starostwo przy współudziale RDOŚ*),
- omawianie w lokalnych mediach celowości i możliwości realizacji przyrodniczo kontrowersyjnych przedsięwzięć (w tym dużych projektów infrastrukturalnych, jak nowe rozwiązania dróg obwodowych, krajowych i szybkiego ruchu, drogi wodne na Zalewie Wiślanym, kanał żeglugowy przez Mierzę Wiślaną, linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, czy rurociągi tranzytowe substancji niebezpiecznych), z umożliwieniem przedstawienia argumentacji wszystkich zainteresowanych stron (z inicjatywy *starostwa lub gmin i przy współudziale mediów*).

3. Stworzenie skutecznego systemu realizacji polityki ekologicznej

- zapewnienie właściwego miejsca problematyce ekologicznej i prawidłowe formułowanie celów ekologicznych w planowaniu przestrzennym, z uwzględnieniem ustaleń planów ochrony obszarów objętych prawną ochroną przyrody, w tym NATURA 2000, a także Programów Ochrony Środowiska i Planów Gospodarki Odpadami (*ciągłe – gmina, mpzp*),
- przeprowadzanie postępowania z udziałem społeczeństwa, w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planów zagospodarowania przestrzennego, poprzedzającego ich uchwalenie (*ciągłe – gmina*),
- umożliwienie szerszego udziału lokalnych mieszkańców w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko oraz w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i na obszar Natura 2000, szczególnie w odniesieniu do takich projektów jak budowa systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych, lokalizacja farm wiatrowych, portów morskich i kanały

żeglugowych na Zalewie Wiślanym oraz przez Mierzeję Wiślaną (*ciągłe - gminy, starostwo, region., media*),

- tworzenie, w ramach prawa miejscowego, ulg podatkowych i innych bonusów, z tytułu likwidacji azbestocementowych pokryć dachowych, segregacji odpadów „u źródła”, termomodernizacji budynków, stosowania odnawialnych źródeł energii i szeregu innych działań proekologicznych (*ciągłe - gmina*).

4. Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska

- wspieranie inicjatyw małych i średnich gospodarstw rolnych w zakresie wdrażania produkcji proekologicznej (*ciągłe - gmina, starostwo, ODR*),
- wspieranie rozwoju sieci placówek detalicznego obrotu produktami ekologicznymi certyfikowanymi (*ciągłe - gmina, starostwo*),
- wspieranie projektów w zakresie ekoinnowacyjności gospodarstw rolnych i przetwórstwa żywności, przy współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (*ciągłe gmina, starostwo, przy współpracy z ODR*).

III cel perspektywiczny „Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody”

Cele średniookresowe i działania kierunkowe:

1. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów NATURA 2000

- kontynuacja inwentaryzacji przyrodniczej w rejonie, w tym w rolniczej przestrzeni wnętrza Żuław (*gmina*),
- wdrażanie sieci NATURA 2000 oraz opracowanie planów ochrony (*region. - RDOŚ*),
- wprowadzenie do odpowiednich dokumentów prawa miejscowego podstawowych zasad gospodarowania i zarządzania obszarami chronionymi, w tym NATURA 2000 (*gmina, mpzp*),
- utworzenie nowych rezerwatów przyrody, w tym rezerwat torfowiskowy „Moczary” (*gmina przy współpracy z RDOŚ*),
- analiza celowości oraz formy prawnej utworzenia Parku Krajobrazu Kulturowego Żuław (*region. - RDOŚ, WKZ, współudział starostwo*),

- wzmacnianie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym tworzenie ścieżek zwierzęcych przez drogi o wzmożonym ruchu i inne obiekty kolidujące z tymi korytarzami, jak też zabezpieczenie strefy powietrznej głównych tras przelotu ptaków, a także uwzględnianie przebiegu tych korytarzy w dokumentach prawa miejscowego (*gmina, mpzp*),
- prowadzenie prac hydrotechnicznych z uwzględnieniem naturalnego charakteru rzek i innych cieków żuławskich (*ciągłe region. – RDGW*),
- wdrażanie biotechnicznych metod zabezpieczenia brzegu morskiego, z równoczesnym ograniczeniem budowli technicznych do niezbędnych (*ciągłe region. – Urząd Morski*),
- przywracanie pierwotnego charakteru krajobrazu żuławskiego poprzez odtwarzanie charakterystycznego dla rejonu układu architektoniczno-urbanistycznego, a także systemu zadrzewień (*gmina, mpzp*),
- zwiększanie udziału łąk i pastwisk w gruntach rolnych na terenach żuławskich (*ciągłe - ODR, eksploat.*),
- rewitalizacja parków wiejskich, ochrona i uporządkowanie starych cmentarzy, w tym mennonickich (*gmina*),
- wspomaganie rozwoju turystyki kwalifikowanej, w tym współrealizacja projektu „Pętla Żuławska” (*ciągłe – gminy, starostwo, eksploat.*),
- współpraca przy zintegrowanym projekcie rewitalizacji Żuław (*region. - WKZ, RDOŚ, gminy*).

2. Zwiększenie powierzchni leśnych oraz wzrost ich różnorodności biologicznej

- aktualizacja bonitacji i inwentaryzacja gruntów żuławskich w celu wyznaczenia terenów zalecanych do zalesienia (*gmina, mpzp*),
- wprowadzenie, w ramach prawa miejscowego, ustaleń ograniczających możliwość zmiany sposobu użytkowania terenów zadrzewionych, bagiennych i torfowisk w celu wykorzystania ich na cele budowlane oraz rolne (*mpzp*).

3. Zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych

- promowanie odbudowy zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, a także propagowanie ochrony istniejących i zakładania nowych użytków zielonych (*ciągłe – starostwo, gmina, przy współpracy z ODR i mediami*),
- wspieranie działań mających na celu odtworzenie pastwiskowej formy chowu zwierząt roślinożernych (*ciągłe – ODR*),

- promowanie pro-ekologicznych systemów upraw rolnych (*ciągłe - ODR, media*),
- podjęcie działań na rzecz budowy instalacji do kompostowania biomasy, w tym odpadów ulegających biodegradacji (*gmina, wielkie gospodarstwa rolne*),
- utrzymanie zrównoważonego bilansu wodnego w ekosystemach rolniczych poprzez odbudowę i przywrócenie właściwej, odwadniająco-nawadniającej funkcji systemom melioracyjnym (*region - ZMiUW*).

4. Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin

- racjonalizacja pozyskiwania kruszyw naturalnych, poprzez maksymalne wykorzystanie urobku z refulacji torów wodnych, przy równoczesnym ograniczeniu wydobywania kopalin (*regional.*),
- eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin i rekultywacja terenów powyrobiskowych (*ciągłe - gmina, lasy*).

IV cel perspektywiczny „Zrównoważone wykorzystanie surowców, wody i energii”

Cele średniookresowe kierunki działań:

1. Wzrost efektywności wykorzystania surowców naturalnych, materiałów, wody i energii

- propagowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), uwzględniających oszczędność surowcową, materiałową i energetyczną (*ciągłe gmina, starostwo, media*),
- wdrażanie technologii niskoodpadowych oraz preferowanie metod odzysku substancji, materiałów i energii z odpadów, powstających w procesach produkcyjnych, w miejscu ich powstawania (*ciągłe - gmina, starostwo - decyzje administracyjne*),
- wspieranie odzysku i przetwarzania w skali lokalnej odpadów budowlanych (gruz ceglany i betonowy) na kruszywo budowlane (*ciągłe - gmina, starostwo*),
- promowanie wykorzystywania wód opadowych dla potrzeb upraw rolnych (*ciągłe - ODR, media*),

- promowanie technologii z zamkniętymi obiegami wody (*ciągłe – gmina, eksploatacja, media*),
- promowanie urządzeń i technologii nisko energochłonnych oraz lokalnych działań zmierzających do ograniczenia zużycia energii cieplnej (*gmina, media*)
- rozszerzenie domeny istniejącego porozumienia gmin z terenu powiatu nowodworskiego w zakresie zaopatrzenia w wodę o całokształt działalności sozotechnicznej, a szczególnie w odniesieniu do gospodarki ściekowej, postępowania z odpadami, melioracji oraz racjonalnego korzystania z wody i energii (*gminy*).

2. Promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych

- propagowanie stosowania baterii słonecznych, szczególnie w systemach grzewczych wody (*ciągłe gmina, media*),
- zawiązanie porozumienia gmin z terenu powiatu nowodworskiego (ewentualnie na bazie istniejącego porozumienia), mającego na celu wspomoczenie obywatelskich inicjatyw w odniesieniu do wykorzystania energii słonecznej w budownictwie mieszkaniowym i gospodarstwach rolnych (*gminy, osoby fizyczne*),
- propagowanie i wspieranie upraw roślin stosowanych jako bio-paliwo – rzepak, wierzba (*ciągłe – gmina, ODR, media*),
- propagowanie metod bezpiecznego odzysku energii z segregowanych odpadów, w tym odpadów z obróbki drewna, suchych resztek roślinnych, czystej makulatury (*ciągłe – gmina, media*),
- przetwarzanie i wykorzystanie energii wiatru, z wykluczeniem możliwości lokalizacji farm wiatrowych na obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 oraz w zasięgu wschodnio-atlantyckiego szlaku wędrówek ptaków migrujących (*mpzp*).

Priorytety ekologiczne:

- **identyfikacja i przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia**

priorytet ten ma ogromne znaczenie dla mieszkańców terenów żuławskich, a osiągnięcie założonych efektów wymaga konsekwentnej realizacji działań określonych w pierwszej grupie celów ze współudziałem lokalnej społeczności;

- **zapewnienie właściwego miejsca problematyce ekologicznej oraz prawidłowe formułowanie celów ekologicznych w dokumentach prawa miejscowego gminy**

podstawowym instrumentem realizacji tego zadania są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalane w oparciu o szerokie konsultacje społeczne;

- **rewitalizacja krajobrazu kulturowego Żuław oraz przywrócenie walorów ekologicznych obszarów rolniczych w gminie**

w wyniku wieloletniej antropopresji tereny żuławskie straciły historyczne wartości krajobrazu kulturowego, przywrócenie których ma ogromne znaczenie ekologiczne i gospodarcze;

- **kształtowanie świadomości ekologicznej oraz współuczestnictwo mieszkańców gminy w ochronie wartości przyrodniczych w tym obszarów NATURA 2000**

decydujące znaczenie dla realizacji tego priorytetu ma powszechna dostępność i forma informacji dotyczących problematyki ekologicznej oraz znaczne zaangażowanie lokalnych mediów.

Część VI Zarządzanie i monitoring realizacji Programu

W realizacji ustaleń Programu uczestniczyć będą władze samorządowe gminy i powiatu, jednostki gospodarcze i oświatowe, organizacje ekologiczne, a także lokalne społeczności. Pozytywne znaczenie dla realizacji polityki ekologicznej ma dobra współpraca z sąsiednimi gminami i starostwem oraz wspólna realizacja niektórych przedsięwzięć poprzez związki gmin, czy inne formy porozumienia. Gmina Stegna, współuczestniczy w działalności Związku Gmin Nadzalewowych z udziałem miasta Elbląg, a gminy Nowy Dwór, Ostaszewo, Stegna i Sztutowo nawiązały inną formę porozumienia, mającego na celu modernizację systemu zaopatrzenia w wodę. Wskazane jest wykorzystanie tych form między-gminnych porozumień przy realizacji celów ekologicznych. Bezpośrednimi, bądź pośrednimi beneficjentami realizacji programu zawsze będą mieszkańcy gminy, chociaż efekty mogą być dosyć odległe i chwilowo mało odczuwalne. Harmonogram działań realizowanych przez jednostki i społeczność gminy przedstawiono w tab. 3.

Tab. 3 Harmonogram realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna na lata 2010 - 2016

Cel Poz.	Rodzaj działania	Szacunkowy koszt [tys.zł]	Lata realizacji	Wykonawcy	Możliwość dofinansow.*
1	2	3	4	5	6
I	Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego				
1	Zahamowanie narastania zagrożeń dla zdrowia				
1.1	Badania profilaktyczne młodzieży szkolnej	Wg programów szkolnych	2010-2012	NFZ, szkoły, kuratorium	RPO WP oś VII i IX kod 76
1.2	Dofinansowanie likwidacji eternitowych pokryw dach.	Wg POŚ gminy	Ciągle	Urząd Gminy	WFOŚiGW NFOŚiGW
2	Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych				
2.1	Skanalizowanie całego obszaru Mierzei Wiślanej	Wg planów inwestyc. gminy	2010-2016	Urząd Gminy	RPO WP oś VIII kod 46
2.5.	Budowa kanalizacji deszczowej	Wg planów inwestyc. gminy	2010-2016	Urząd Gminy	RPO WP oś VIII kod 46
3	Poprawa i utrzymanie jakości powietrza				
3.1	System dofinans. działań termomodernizacyjnych	Wg POŚ gminy	2010-2016	Urząd Gminy	RPO WP oś IX kod 43
3.2	Utrzymanie kolejki wąskotorowej na Mierzei	5 rocznie	Ciągła	Starostwo	Środki własne
3.3	Budowa ścieżek rowerowych i pieszych	Wg planów inwestyc. Gmin	2010-2016	Urząd Gminy	RPO WP oś V kod 54
4	Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami				
4.1	Wdrożenie i kontrola realizacji GPGO	Wg GPGO 9,4	Wg PGO	Wg PGO	Wg PGO
5	Ochrona mieszkańców i ich mienia przed katastrofami naturalnymi				
5.1	Inwentaryz. i ocena stanu melioracji szczegółowej	Wg POŚ gminy	2011-12	Urzędy Gmin	RPO WP oś V kod 53
5.2.	Doposażenie lokalnych jednostek straży pożarnej	5 rocznie	2010 - 2012	Gmina	śr. budż.
6	Ochrona przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia				
6.1	Ekranizacja dróg powiatowych i gminnych	1000	2010-2016	Urzędy Gmin, PZD	RPO WP oś V kod 54
7	Obszary ograniczonego użytkowania				
	<i>Działania administracyjne Starostwa Nowy Dwór Gdański</i>				
II	Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa				
1	Wyszkolenie proekologicznych postaw i poczucia odpowiedzialności za środowisko				
1.1	Edukacja Ekologiczna młodzieży i dorosłych – prelekcje, ulotki, konkursy informacje w mediach	5 rocznie	2010-2016	Urząd Gminy, szkoły, media, ZPK, Nadleśn.	RPO WP oś VIII kod 55
2	Rozwój świadomego uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji środowiskowych				
	<i>W ramach działalności statutowej samorządu gminy</i>				
3	Stworzenie skutecznego systemu realizacji polityki ekologicznej				
	<i>Działania administracyjne Wójta Gminy, mpzp</i>				
4	Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska				
	<i>Działania administracyjne Wójta Gminy i ODR</i>				
III	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych				
1	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, obszary Natura 2000				
1.1	Inwentaryzacja przyrodn. gmin (bez NATURA 2000)	Wg POŚ gminy	2010-2012	Urząd Gminy	RPO WP oś VIII kod 55
1.2	Rewitalizacja parków wiejskich i cmentarzy	Wg POŚ gminy	2010-2016	Urzędy Gminy, właściciele	RPO WP oś VIII kod 56
2	Zwiększenie powierzchni leśnych i wzrost ich różnorodności biologicznej				
2.1	Inwentaryzacja gruntów możliwych do zalesienia	Wg POŚ gminy	2010-2012	Urząd Gminy	RPO WP oś VIII kod 55
3	Zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych				
3.1	Odbudowa systemu melioracji szczegółowej	Wg POŚ gmin	2010-2016	Urząd Gminy, właściciele gr., Spółki Wodne	RPO WP oś V kod 53

3.2	Koncepcja przestrzenno-technologicznej kompostowni	Wg POŚ gminy	2012	Urząd Gminy, właściciele gr.	RPO WP oś IX kod 61
4	Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin				
	Działania administracyjne wójtą Gminy i Lasów Państwowych				
IV	Zrównoważone wykorzystanie surowców, wody i energii				
1	Wzrost efektywności wykorzystywania surowców naturalnych, wody i kopalin				
	Działania administracyjne Wójtą Gminy i ODR				
2	Promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych				
	Działania administracyjne i decyzyjne zarządu powiatu i gminy, w tym zawiązanie międzygminnego związku na rzecz wspierania pro-ekologicznych inicjatyw obywatelskich				

* istnieją możliwości dofinansowania również z innych funduszy

Podstawowym instrumentem wdrażania polityki ekologicznej Państwa na szczeblu gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wykaz działań określonych niniejszym Programem, które winny być uwzględniane w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w tab.4.

Tab. 4 Ustalenia dotyczące ochrony środowiska, które należy uwzględnić w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Stegna

Poz.	Wyszczególnienie	Studium	mpzp
1.	Wyznaczenie obszarów wymagających wyposażenia w kanalizację sanitarną i deszczową	X	X
2.	Określenie zasad ochrony soczewki podziemnych wód słodkich na Mierzei Wiślanej	X	X
3.	Określenie zasad zaopatrzenia w ciepło	X	X
4.	Lokalizacja elektrociepłowni opalanej biopaliwem	X	X
5.	Wyznaczenie obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych z wykluczeniem obszarów Natura 2000 i tras przelotu ptaków	X	X
6.	Określenie postępowania z odpadami	X	X
7.	Lokalizacja stacji przeładunkowej i dosegregowywania odpadów	X	X
8.	Lokalizacja kompostowni odpadów ulegających biodegradacji	X	X
9.	Wyznaczenie obszarów zagrożenia powodzią	X	X
10.	Wyznaczenie standardów akustycznych		X
11.	Wyznaczenie obszarów ograniczonego użytkowania		X
12.	Uwzględnienie ustaleń planów ochrony Parku Krajobraz., OChK i Natura 2000	X	X
13.	Wskazanie planowanych rezerwatów przyrody	X	X
14.	Wyznaczenie nowych użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	X	X
15.	Wzmacnianie ciągłości korytarzy ekologicznych (ścieżki zwierzęce)	X	X
16.	Przywracanie pierwotnego charakteru krajobrazu żuławskiego	X	X

17.	Wyznaczanie terenów predysponowanych do zalesiania, ochrona terenów bagiennych i torfowisk		X
18.	Przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko	X	X

Zarządzanie Programem odbywać się będzie poprzez decyzje administracyjne, w tym pozwolenia na korzystanie ze środowiska oraz decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Istotne znaczenie mają też środki ekonomiczne, w tym opłaty i kary za korzystanie ze środowiska, preferencyjne kredyty a także dotacje, ze środków ochrony środowiska i funduszy wspólnotowych. Zawarty w tab. 1 wykaz przedsięwzięć bezpośrednio bądź pośrednio związanych z ochroną środowiska nie zamyka tej listy. Wszelkie lokalne inicjatywy wpisujące się w określone niniejszym Programem cele powinny być wspierane przez władze gminy, mogą też uzyskać pomoc finansową z odpowiednich funduszy wskazanych w części VI.

Monitoring realizacji polityki ekologicznej na szczeblu gminy powinien obejmować:

- ocenę stopnia wykonania poszczególnych działań,
- ocenę stopnia realizacji celów,
- analizę przyczyn zaistniałych rozbieżności.

Poniżej zestawiono podstawowe wskaźniki ilościowe, które mogą wspomagać ocenę postępów w realizacji ustaleń Programu, nie stanowią jednak jedynego miernika w tym przedmiocie. Przy doborze wskaźników bazowano na aktualizowanym Programie Ochrony Środowiska Powiatu Nowodworskiego oraz Raporcie z realizacji zadań ujętych w POŚ za 2006 r.

Tab. 5 Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska Gminy Stegna

Lp.	Wskaźniki	Stan wyjściowy 2006 r	Stan 2010 r	Stan 2012 r
A. Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko				
1.	Jakość wód powierzchniowych; udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej) [%]	90		
2.	Jakość wód podziemnych; udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości (klasa Ia i Ib) [%]	b.d.		
3.	Stopień zводociągowania powiatu [%]	100		
4.	Stopień skanalizowania powiatu [%]	66		
5.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia i	b.d.		

	odprowadzenia do wód powierzchniowych lub do ziemi [hm ³]			
6.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych [kg/ 1 M, r]	209		
7.	Szczegółowe rowy i ciekł wodne [km]	11322		
8.	Rzeki i kanały ogółem (melioracje podstawowe) [km]	130		
9.	Udział odpadów komunalnych składowanych na składowiskach [%]	98,9		
10.	Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów objętych sprawozdawczością [Mg]	2 stan 2001 r		
11.	Wskaźnik lesistości powiatu [%]	10,1	8,12	
12.	Procentowy udział powierzchni terenów objętych ochroną prawną [%]	10 (bez otul.PK)		
13.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska [tys. zł]	2484		
B. Wskaźniki świadomości społecznej				
14.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska wg oceny jakościowej	b.d.		
15.	Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców	b.d.		
16.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych	b.d.		

W powyższej tabeli zestawione zostały podstawowe wskaźniki stanu środowiska, objęte dotychczasową sprawozdawczością. Zakres monitoringu w okresie obowiązywania POŚ może ulec dalszemu rozszerzeniu.

Niezależnie od powyższych ustaleń, monitoringiem oddziaływania na środowisko powinny być objęte poszczególne instalacje, zgodnie z decyzjami zezwalającymi na korzystanie ze środowiska.

Część VII Aspekty finansowe realizacji Programu

Największe Projekty, realizowane na terenie gminy Stegna pilotowane będą przez instytucje regionalne i współfinansowane z funduszy spójności i strukturalnych. Możliwymi do pozyskania środkami, na realizację przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska przez jednostki lokalne, w tym na budowę kompostowni odpadów ulegających biodegradacji, na modernizację systemu oczyszczania ścieków i kanalizację, na promowanie walorów przyrodniczych i turystycznych oraz na szeroko rozumianą ochronę zdrowia są:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013,
 - Oś IV Regionalny system transportowy
 - kod 26 Transport multimedialny
 - Oś V Środowisko i energetyka przyjazna środowisku
 - kod 39, 40, 41 Energia odnawialna wiatrowa, słoneczna, biomasa,
 - kod 43 Efektywność energetyczna, kogeneracja,
 - kod 53 Zapobieganie zagrożeniom
 - kod 54 Inne działania na rzecz ochrony środowiska

- Oś VI Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - kod 55 Promowanie walorów turystycznych
 - kod 56 Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego
- Oś VII kod 53 Ochrona zdrowia i system ratownictwa
 - kod 76 Infrastruktura ochrony zdrowia
- Oś VIII Lokalna infrastruktura podstawowa
 - kod 44 Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi
 - kod 45 Gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną
 - kod 46 Oczyszczanie ścieków
 - kod 55 Promowanie walorów przyrodniczych
 - kod 61 Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich
- Oś IX Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie
 - kod 43 Efektywność energetyczna, kogeneracja
 - kod 61 Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich
 - kod 76 Infrastruktura ochrony zdrowia
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko z terenu Województwa Pomorskiego (dotyczy jedynie wielkich projektów)
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2005 - 2013
 - priorytet 2 Poprawa infrastruktury produkcyjnej, technicznej i społecznej dla wzmocnienia konkurencyjności obszarów wiejskich (*w tym systemy przeciwpowodziowe i melioracyjne*)
 - priorytet 3 Poprawa konkurencyjności oraz wspieranie trwałego i zrównoważonego rozwoju rolnictwa i wzmocnienie przetwórstwa rolno-spożywczego.

Znaczna część zadań ujętych w niniejszym Programie będzie realizowana ze środków budżetowych gminy z możliwością dofinansowania z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zalecane jest stworzenie międzygminnego porozumienia, posiadającego osobowość prawną, w celu wspomagania inicjatyw obywatelskich, szczególnie w zakresie wdrażania systemów grzewczych z wykorzystaniem odwracalnych źródeł energii (energia słoneczna, bio-energia), likwidacji obiektów i instalacji zawierających azbest, a także rewitalizacji terenów zdegradowanych oraz ochrony niewielkich założeń parkowych i użytków ekologicznych. Działania takie mogłyby uzyskać

dofinansowanie z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także z niektórych programów Unii Europejskiej.

Akty prawne, materiały źródłowe

A. Podstawowe akty prawne

Prawo krajowe

1. Ustawa z dnia 28 września 1991 r o lasach (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r nr 45 poz. 435 z późniejszymi zmianami),
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r nr 156 poz. 1118 z późniejszymi zmianami),
3. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. nr 121 poz. 1266 z późniejszymi zmianami),
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r nr 25 poz. 150 z późniejszymi zmianami),
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r o odpadach (tekst jednolity 2007 r Dz. U. nr 39 poz. 251 z późniejszymi zmianami),
6. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r Prawo wodne (tekst jednolity z 2005 r Dz. U. nr 239 poz. 2019 z późniejszymi zmianami),
7. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami),
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
9. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (Dz. U. nr 92 poz. 880 z późniejszymi zmianami),
10. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. nr 75 poz. 493),
11. Ustawa z dnia 3 października 2008 r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
12. Ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. nr 116 poz. 975),
13. Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. nr 130 poz. 1070),
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112 poz. 1206),
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. nr 8 poz. 81),

16. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 lipca 2003 r w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. nr 138 poz. 1316),
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. nr 229 poz. 2313 z późniejszym uzupełnieniem),
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzania raportu oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 257 poz. 2573),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120 poz. 826),
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2009 r w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. nr 122 poz. 1018).

Prawo Wspólnoty Europejskiej

21. Dyrektywa Rady 1976/160/EWG z dnia 8 grudnia 1975 r. dotycząca jakości wody w kąpieliskach (Dz. U. WE L 31 z 05.02.1976),
22. Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25.04.1979, str. 1, L 319 z 07.11.1979, str. 3, L 115 z 08.05.1991, str. 41 i L 164 z 30.06.1994, str. 9),
23. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, L 73 z 14.03.1997, str. 5 i L 156 z 25.06.2003, str. 17),
24. Dyrektywa Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 20 i L 168 z 02.07.1994, str. 28),
25. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 i L 305 z 08.11.1997, str. 42);
26. Dyrektywa Rady 1996/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (Dz. Urz. UE L 296 z 21.11.1996, str. 55; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 95),
27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE 327 z 22.12.2000),
28. Dyrektywa Rady 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE,

29. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. WE L 143/56 z 30.04.2004 r.),
30. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/12/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów,
31. Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, na mocy których winny zostać opracowane plany zarządzania ryzykiem powodziowym (Dz.U.UE.L 2007.288.27),
32. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli – IPPC (Dz.U.UE.L 2008.24.18)
33. Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L 2008.52.1),
34. Decyzja Komisji 2004/798/WE z dnia 7 grudnia 2004 r. przyjmująca na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny,
35. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji gazów cieplarnianych

B. Materiały źródłowe

1. Gruszecki K. Ustawa o ochronie przyrody – komentarz; Kantor Wydawniczy ZAKAMYCZE Kraków 2005,
2. Koncepcja Programowo-Przestrzenna „Pętla Żuławska” Międzynarodowa Droga Wodna E70 oprac. Biuro Projektów Inżynierskich Szczecin 2007,
3. Kostarczyk A., Przewoźniak M. i inni - Diagnoza stanu i koncepcja ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego w województwie pomorskim. Materiały do Monografii Przyrodniczej regionu gdańskiego tom 8; WKOP, WKP wyd. MARPRESS Gdańsk 2002,
4. Lipiński A. Prawne podstawy ochrony środowiska; Oficyna a Wolters Kluwer business Warszawa 2007,
5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego uchwalony przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 30 września 2002 r, uchwała nr 638/XLVI/02 ,
6. Polityka ekologiczna Państwa na lata 2007-10 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-14 Ministerstwo Środowiska 2006
7. Program „Kompleksowe Zabezpieczenie Przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)” projekt Kistowski M. i inni EKO-TREK Gdańsk 2009 r,
8. Program dla Żuław 2007-2013 Marszałek Województwa Pomorskiego, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2005 r

9. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektów Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 oraz Planu Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 – BP-D EKOKONSULT Gdańsk 2007 r aktualizacja 2009 r – oprac. Ebel M., Kistowski M., Tyszecki A. Ekokonsult,
10. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2004-2011 Uchwała Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2004r.
11. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014 Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2007 r nr 191/XII/07 aktualizacja 2009 r,
12. Program Rewitalizacji Gospodarczej Obszaru Delt Wisły i Zalewu Wiślanego Gdańsk 2006
13. Propozycja optymalnej sieci obszarów Natura 2000 w Polsce – „Shadow List” praca zbiorowa Warszawa 2004 aktualizacja 2008,
14. Strategia Rozwoju Obszaru Gmin Nadzalewowych do 2020 roku uchwalona przez Zgromadzenie Komunalnego Związku Gmin Nadzalewowych w dniu 18 grudnia 2007 r, uchwała nr 11/16/2007
15. Opracowanie Ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stegna” – Pracownia Ochrony Środowiska PROJEKT 2000 – Sopot, grudzień 2007r.
16. Program Gospodarki Odpadami dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2016 – październik 2009

Opracował:

Inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska Urzędu Gminy Stegny

Mgr inż. Tadeusz Sitko